

Lucien BOURGOIS

esprimaro

FRANCA ESPERANTA

Kunlaboris :
André GILLES kaj Georges LAGRANGE

Cercle amical espérantiste de l'Agenais
F 47340 LAROQUE TIMBAUT

1987 * 45 FF

Lucien BOURGOIS

esprimaro

FRANCA ESPERANTA

Kunlaboris :
André GILLES kaj Georges LAGRANGE

Ĉi tiun verkon mi dediĉas al S-ro Christian BAUDÉ
pro lia grava kontribuo al la publikigo de verkoj
en Esperanto

Cercle amical espérantiste de l'Agenais
F 47340 LAROQUE TIMBAUT

1987

ESPRIMARO FRANCA-ESPERANTA

ALDONENDAJ ESPRIMOJ

Sugesto de VALO - esperantigis Lucien BOURGOIS kaj André GILLES
(G.M. = Grosjean-Maupin)

- * aller au charbon - sens propre (dans la mine) = aller à l'abattage : **iri al la atakfronto**
fig. (en politique) : **kampanji**
- * boire en suisse : **kaŝe (sengaste), trinki, sin izolinte trinki**
- * mettre le doigt dans l'engrenage : **sin impliki en la sistemon**
- * une langue de bois : **kliša (ŝablona) lingvo, senpersona opiniesprimo**
- * en baver : **sange ŝviti, suferi malmildajn laborkondiĉojn**
- * en faire baver : **malmilde (dure) trakti**
- * baver des ronds de chapeau : **gapi pro miro**
- * battre le fer quand il est chaud : **forĝi feron dum ĝi estas varmega^z**
- * le bon faiseur : **grandfama^z (fama^x) tajloro**
- * un amour d'enfant : **anĝeleta (G.M.), kerubeto (G.M.)**
- * un enfant de l'amour : **bastardo, neleĝa (eksteredzeca) infano**
- * être en mal d'enfant
 - 1) subir les douleurs de l'enfantement : **suferi la akuŝajn dolorojn (G.M./enfant)**
 - 2) désirer ardemment un enfant : **esti naskema (G.M./mal)**
- * une fille-mère, une mère célibataire : **senedza patrino**
- * appuyer sur le champignon : **mallevi la akcelilon**
- * lever le pied
 - 1) en voiture : **malakceli**
 - 2) se sauver avec les fonds : **forkuri kun la kaso**
- * prendre son pied : **ĝui orgasmon, orgasmi**
- c'est le pied ! : **ege ĝuinde! kia ĝu(eg)o!**
- * écraser une larme : **viŝi larmon**
- * en écraser : **dormegi, profunde dormi**
- * une demoiselle de petite vertu : **malvirta fraŭlino**
- * gras comme un moine/un chanoine : **grasa kiel monaĥo**
- * gras comme un porc : **grasa kiel porko**
- * tomber comme la misère sur le pauvre monde : **fali kiel mizero sur la kompatindan mondon**
- * une rage de dents : **denta dolorego (G.M.)**
- * subir les derniers outrages : **suferi perforton**
- * être outré : **esti ekster si, indigni (de, pro, pri)**

- * passer outre : sens propre : **preterpasi**
fig. : **malobservi, ne konsideri**
- * le pas de l'oie : **la anserpaŝo**
- * défilé au pas de l'oie : **paradmarŝe defili**
- * faire tourner en bourrique : **stultigi, malspritigi (pro troaj ĉikanoj)**
- * iron. avoir l'air fin, avoir fière allure : **ridindiĝi**
- * un escroc de haut vol : **protokanajlo**
- * pop. : sapé comme un milord = habillé (vêtu) comme un prince : **vestita kiel princo, lukse vestita**
- * une querelle d'Allemand : **senmotiva kverelo**
- * parler français comme une vache espagnole (barbarisme) = parler français comme un Basque l'espagnol
paroli la francan kiel Vasko la francan, misparoli (kripligi) la francan

ĜISDATIGO (MISE A JOUR)

Bonvolu kompletigi aŭ korekti
Veuillez compléter ou rectifier

Abréviations (mallongigoj) : pop. : populaire (populara)
B = BEIN (pseŭdonimo : KABE)

Ajouter : aldoni - voir - au lieu de = anstataŭ
- lire = legi

173 ajouter : voir 828

175 " : voir 828

183 " : voir 2732

246 " : voir 3485

298 " : voir 828

325 " : voir 2582

338 " : voir 3721

368 avant (antaŭ) "caillou", ajouter : pop.

384 ajouter : **havi kubutliberecon**

459 au lieu de "**tazgmezo**" lire : **tagmezo**

468 au lieu de "**kunilo**" lire : **kuniklo**

475 au lieu de "qn" lire : qc

606 ajouter : voir 1405

641 au lieu de "**akcipitro**" lire : **akcipitron**

723 au lieu de "**peti neeblaĵo**" lire : **peti pri neeblaĵo**

750 ajouter : voir 1392

756 " : voir 2822

ajouter : 812* doigts crochus (avoir les), avoir la main crochue
esti monavida/prenema

828 après (post) "rivière" ajouter : battre l'eau avec un
bâton, se battre les flancs, faire de la bouillie pour les
chats

893 au lieu de "devojigi" lire : **devojigi**

ajouter 917* effet de (faire l') **impresi kiel**

940 ajouter : voir 662

981 au lieu de "enrage" lire : en rage

au lieu de "**kolumo**" lire : **kolumon**

992 au lieu de "**vere**" lire : **vete**

1405 ajouter : un coureur de jupons **jupĉasisto**

1271 ajouter : **ĝojulo**

1286 ajouter : voir 1844

1383 ajouter : **regi super la negoco**

1431 ajouter : voir 3321

1446 au lieu de "**esti emas**" lire : **esti ema**

1478 ajouter : voir 1876

ajouter 1536* jouer les apprentis sorciers
ludi sorĉistlernanton

- 1595 au lieu de : **"parolloĝiĝi"** lire : **parolloĝiĝi**
- 1599 ajouter : ça me laisse froid
ĝi ne impresas min!
- 1664 après "exercer la loi du talion" ajouter : rendre
coup pour coup
- 1703 remplacer "voir 813" par "voir 812**"
- 1714 après "chien/" ajouter : une (bête)
- 1876 après "mettre" ajouter : (jeter)
- 1910 ajouter : voir ≠ 2815
- 2150 au lieu de "voir 689" lire : voir 690
- 2156 au lieu de **"ne rezoni"** lire : **ne rezonu**
- 2190 au lieu de "paillaise" lire : paillasse
- 2245 ajouter : voir 2265
- 2285 ajouter : une patience à toute épreuve
- 2597 ajouter : **ne domaĝi**
- 2604 après **"trakti"** ajouter : **domaĝi**
- 2740 au lieu de "le" lire : la
- 2774 au lieu de **"paliso rigida"** lire : **palise rigida**
- 2776 au lieu de **"dispremita"** lire : **dispremegita**
ajouter : 2865* rendre coup pour coup voir 1664
- 2879 au lieu de **"maldungi"** lire : **maldungiĝi**
- 3063 ajouter : voir 1161
- 3100 au lieu de : "voir 1905" lire : voir 905
- 3167 au lieu de : **"noblega deveno"** lire : **nobelega deveno**
- 3221 ajouter : **akompani iun per okuloj**
- 3265 ajouter : **efiki preme al ies nervosistemo** (Valano)
- 3316 au lieu de "cotes" lire : côtes
- 3460 au lieu de **"serĉo"** lire : **ŝerco**
- 3471 au lieu de "voir 3476" lire : voir 3475
- 3475 ajouter : **oftege**
- 3607 au lieu de "voir 1412" lire : voir 1492
- 3675 au lieu de **"vizaĝo al marmoro"** lire : **vizaĝo el marmoro**
- 3721 ajouter : broyer du noir
- 3478 au lieu de "désordre" lire : démordre

Dum la finiĝanta unua jarcento de sia ekzistado esperanto montriĝis - tion oni povas objektivite aserti - ne sole klara kaj belsona, sed ankaŭ tiel mirinde vivanta, ke ĝi signifoplene forpuŝadis la multnombrajn - nun fakte forgesitajn - konkurencajn lingvoprojektojn, plej ofte nur surpaperajn. Por garanti tiun vivantecon, L.L. Zamenhof en la j. 1910 celkonscie publikigis, krom valoraj originalaj kaj tradukitaj verkoj, sian "Proverbaron Esperantan" surbaze de la eŭropaj proverboj, kiujn lia patro Marko estis kompilita kvin jarojn antaŭe. Pli malfrue la Plena Vortaro, kaj poste la Plena Ilustrita Vortaro de E. Grosjean-Maupin, G. Waringhien kaj iliaj kunlaborantoj ricevis tiujn zamenhofajn proverbojn, kiuj ekzemplis vortojn kaj regulojn kaj sekve tre utilis al la konsultantoj.

La granda merito de Lucien Bourgois kuŝas en tio ke, konsciinte pri la valorego de tiu postlasaĵo, li scipovis pacience kaj lerte kompletigi ĝin por ankoraŭ pliriĉigi tiun multtekostan frazeologian trezoron.

Lucien Bourgois naskiĝis kaj vivadis en la norda regiono de Francio, kie li 15-jaraĝe lernis esperanton per la rekta metodo. Laŭmezure kiel la minindustrio, pri kiu li profesie okupiĝis, tion al li ebligis, grandan parton de siaj liberaj horoj li dediĉis al nia movado, precipe per efika regiona aktiveco ; li estas redaktoro de la vivoplena "Norda Gazeto". Dank'al Christian Baudé, kiun vizitis Fernand Dita-croute, kasisto de la Norda Federacio, jam aperis ĉe Cercle Espérantiste de l'Agenais (jen interesa ekzemplo de super-regiona solidareco!) liaj unuaj du kompilaĵoj "Proverbaro franca-esperanta" kaj "Laŭ la fluo de l' interparolo" ; ĉi-lasta verketo estas konversacia gvidlibro franca-esperanta. El la sama eldonejo tiu duopo nun fariĝas vera "trilogio" per jena "Esprimaro franca-esperanta". Nedubinde kaj la franclingvaj esperantouzantoj, kaj la nefranclingvaj esperantistoj, kiuj lernas la francan, profitos de tia enhavoriĉa kolekto da esprimoj eltiritaj unuflanke el la nuntempa franca uzado, aliflanke el la ankoraŭ juna, tamen plene sukoriĉa lingvo esperanto.

Estus dezirinde, ke tiun ĉi kompilaĵon kronu la sukceso, kiun ĝia nekontestebla utileco tute pravigus.

André GILLES

AVANT-PROPOS

Les expressions françaises figurant dans ce recueil sont classées par ordre alphabétique, sans toutefois tenir compte des articles, pronoms, adverbes, prépositions, ni des verbes **être**, **avoir** et **faire**. Ces éléments secondaires figurent à la fin de l'expression et sont placés entre parenthèses.

Quelques exceptions cependant : **tous**, **toutes** et **tout**, formant corps avec le contexte.

En principe, un ou plusieurs mots entre parenthèses au milieu de l'expression indiquent les synonymes du mot précédent. Si par contre les mots entre parenthèses ne sont pas de même nature que celui qui précède, cela signifie qu'ils peuvent être sous-entendus : **pluvi kvazaŭ (verŝate) per siteloj**.

"voir" suivi d'un chiffre indique celui où il faut se reporter pour trouver les expressions équivalentes ; "voir" suivi du signe \neq et d'un chiffre indique celui où l'on trouvera les antonymes.

Abréviations :

pr. = sens propre - fig. = sens figuré

fam. = familièrement - qc = quelque chose - qn = quelqu'un

z placé à la fin de l'expression indique que celle-ci fut employée par le Dr ZAMENHOF

- 1 abandonner à la douleur (s')
fordoni sin al Ĉagreno, sin translasi al la doloro
- 2 abandonner à son sort
translasi iun al lia sorto
- 3 abattre ses cartes/son jeu, mettre cartes sur table
malkaŝi sian ludon, sterni kartojn sur la tablon, surtabligi siajn kartojn
- 4 abois (être aux)
esti en premita situacio ², esti pelata de ĉiuj diabloj
- 5 aboutir à un accord
finveni al interkonsento
- 6 aboutir à une impasse
konduki en sakvojon
- 7 aboyer à la lune
vane bleki
- 8 abreuver de compliments
dronigi en laŭdoj
- 9 abreuver d'injures
superĵeti ² (superŝuti) per insultoj/koto, verŝi sur ies kapon plenpoton da insultoj
- 10 accorder la main de sa fille à quelqu'un
doni al iu sian filinon kiel edzinon
- 11 accrocher aux jupes de sa mère (s')
kroĉigi al la jupo (basko) de la patrino
- 12 acculer qn dans ses retranchements, mettre au pied du mur
alpremi iun al la muro ², peli iun en senelirejon
- 13 accuser le coup
esti stampfrapita
- 14 acheter à prix d'or
aĉeti orvalore
- 15 acheter chat en poche
aĉeti katon en sako
- 16 acheter pour moins que rien
aĉeti por apenaŭ pli ol neniom da mono, aĉeti por iom da neniom

- 17 acheter pour une bouchée de pain
aĉeti por telero da lentoj,
aĉeti por plej bagatela prezo^z
- 18 acquérir droit de cité
ricevi civitanan rajton, ricevi civitanecon
- 19 actif comme une abeille
diligenta kiel abelo
- 20 administrer une volée de bois vert
regali per vergado
- 21 adonner à la boisson (s')
drinkadi, fordoni sin al drinkado
- 22 adresser la parole à qn
direkti sian parolon al iu^z
- 23 affaire à qn (avoir)
havi aferon kun iu^z
- 24 affaire à qn (faire son)
mortigi, voir : 2785
- 25 affaire à son maître (avoir)
trovi en iu sian majstron
- 26 affût (à l'), aux aguets
embuske
- 27 âge mûr (d')
nejuna
- 28 âge tendre (l')
la tre infanaj jaroj
- 29 agile comme un singe
lertmova kiel simio
- 30 agir à sa guise
agi laŭ sia arbitro
- 31 agiter comme un diable dans un bénitier (s'),
se débattre comme un beau diable/un forcené/
un possédé
barakti (kurbiĝadi^z, turniĝadi) kiel diablo en akvo
benita, barakti kiel fiŝo ekster la akvo^z, barakti
kiel malseka hundo^z, kuradi kiel venenita muso^z
- 32 aguets (aux) voir : 26

- 33 aimable comme une porte de prison (être)
havi vinagron en la mieno ^z, esti galmiena
- 34 aimer (caresser, fêter) la bouteille, être porté à la
boisson
kulti la botelon, esti drinkema
- 35 air entendu (d'un)
kompreneme
- 36 aise (être à l')
- komforte sidi**
- 37 alibis en béton (des)
solidaj alibioj
- 38 aller à pas de géant
marŝi per gigantaj paŝoj.
fig. : **progresadi grandpaŝe**
- 39 aller à pied ; fam. : aller (rouler) à pincés
uzi siajn proprajn piedojn ^z, marŝi sur propraj piedoj,
veturi sur sia paro da kruroj
- 40 aller bon train
rapide iri/ veturi, rapidi
- 41 aller comme un gant, seoir à ravir
bonege sidi ^z
- 42 aller de l'avant
strebi antaŭen ^z
- 43 aller de mal en pis
pli kaj pli malboniĝi
- 44 aller de pair
rajdi duope
- 45 aller de soi
paroli per si mem
- 46 aller de surprise en surprise
trafi el unu surprizo en alian
- 47 aller droit au coeur
kortuŝi
- 48 aller par monts et par vaux
iri tra valoj kaj altoj, trairi montojn kaj ebenojn

- 49 aller son train de sénateur
paŝadi kiel Romia senatano
- 50 aller sur les brisées de qn
provi elpuŝi iun, konkuri (rivali) kontraŭ iu
- 51 aller sur les traces de qn
iri laŭ la spuroj de iu
- 52 amateur d'émotions fortes (un)
ŝatanto de timtremo
- 53 âme (de toute son)
fervorege voir : 546
- 54 amende honorable (faire)
pente bedaŭri
- 55 âme qui vive (pas)
eĉ ne unu animo/ homo
- 56 amer comme chicotin
galamara, amara kiel galo/aloo/genciano/kakao
- 57 âme soeur (l')
la franimul(in)o, la destinkunul(in)o
- 58 ami des bons et des mauvais jours (l')
amiko en ĝojo kaj malĝojo^z
- 59 amour (faire l'), s'accoupler, baiser
amori, sekskuniĝi, seksumi, koiti, trivial : fiki
- 60 amuser la galerie
distri la salonularon
- 61 andouille (faire l')
ludi stultulon
- 62 âne bête (un)
arkiazeno, azenego
voir : 3555
- 63 ange entre deux diables (un)
ŝafo inter lupoj
- 64 anges (être aux)
esti ravegita
- 65 anguille sous roche (il y a)
estas diablo en la skatolo, ia artifiko estas en la afero

- 66 apaiser sa faim
kontentigi sian malsaton, satigi
- 67 apogée (être à son)
apogei, kulmini
- 68 appel à la poche de qn (faire)
sin turni al ies poŝo ^z
- 69 appeler de ses vœux
sopiri al
- 70 appétit d'oiseau (avoir un)
birde manĝeti, esti birdapetita
- 71 applaudir à tout rompre
vitrorompe aplaŭdegi
- 72 apporter de l'eau au moulin de qn
venigi akvon al ies muelilo
- c'est de l'eau pour son moulin
ĝi estas akvo al lia muelilo ^z
- 73 apporter sa pierre à l'édifice
alporti sian briketon (ŝtonon) al la konstruo
- 74 apprendre à ses dépens
lerni el la propra damaĝo
- 75 apprendre à vivre à qn
doni lecionon de moroj ^z
- 76 apprendre de bonne source
sciigi de informita flanko
- 77 appuyer sur le crayon
- il appuye sur le crayon
lia kraĵono markas duoble
- 78 âpre au gain
profitama, avida, akirema
- 79 araignée dans le plafond (avoir une)
**havi muŝon en la kapo ^z, ricevi muŝon en la cerbon ^z,
havi kornikon en la minareto**
- il a une araignée dans le plafond ;
- il lui manque une case/ un grain
muŝo zumas al li en la kapo ; mankas klapo en lia kapo ^z
- 80 argent (en avoir pour son)
- il en a pour son argent !
la akiro valoras la elspezon !

- 81 argent liquide (de l')
kontantaĵo
- 82 argent lui brûle les doigts (l') ; l'argent lui file entre les doigts ; l'argent lui fond dans les mains ; c'est un panier percé/un gouffre d'argent
el lia mano ĉiu monero elglitas^z ; li havas truon en la manplato^z ; sakon kun truo vi neniam plenigos
- 83 argument massue (un)
senreplika argumento
- 84 arme à feu (une)
pafa armilo
- 85 arme blanche (une)
blanka armilo, tranĉarmilo
- 86 armé de pied en cap
armita de la kapo ĝis la piedoj
- 87 arme de tout (faire) voir : 1101
- 88 arme de trait (une)
ĵetarmilo
- 89 armé jusqu'aux dents
armita ĝis la dentoj, ĝiskole armita
- 90 armer de courage (s')
sin armi per kuraĝo
- 91 arracher des aveux
eltordi konfeson
- 92 arracher du sommeil
elskui (elŝiri) iun el la dormo, abrupte veki
- 93 arracher un secret
eltordi sekreton
- 94 arriver à bon port
feliĉe alveni en la havenon, bonkondiĉe alveni/ enhaveniĝi
- 95 arriver à la force du poignet
trabati sin propraforte/per propra forta mano
- 96 arriver à point nommé
1) événement : **okazi oportune**
2) personne : **veni kvazaŭ vokita kaj petita^z**

- 97 arriver après la soupe
esti malfrua gasto, alveni post la tagmanĝo, maltrafi bonan okazon
 - il ne faut pas arriver après la soupe.
por malfrua gasto restas nur ostoj^z
- 98 arriver après l'orage, arriver comme les carabiniers (Offenbach)
post la fino de l'batalo estas multe da kuraĝuloj^z
- 99 arriver à ses fins
sian celon trafi
- 100 arriver au point mort
esti en dorma stato
- 101 arriver comme un cheveu dans la soupe
tute maloportuni
- 102 arriver les mains vides
kunporti nenion
- 103 arriver sans crier gare
alveni senaverte
- 104 article (être à son)
esti en sia elemento^z
- 105 article de la mort (à l'), in articulo mortis
en la horo de la morto
 - il est à l'article de la mort
inter li kaj la morto estas nur unu paŝo^z
 voir : 3132
- 106 aspirer à plein poumons
ekspiri plenbruste (Léon Zamenhof)
- 107 assailli de doutes
turmentata de duboj
- 108 asseoir en tailleur (s')
tajlore sidigi
- 109 assiette (ne pas être dans son)
iel misfarti, malsaneti
- 110 assiette au beurre (l')
la alloga manĝujo voir : 452

- 111 assis, le cul entre deux chaises (être)
sidi inter du seĝoj
- 112 assouvir une vengeance
satigi sian venĝemon
- 113 assurer le vivre et le couvert
certigi la loĝon kaj nutron
- 114 atouts dans son jeu (avoir tous les)
havi ĉiujn atutojn por sukcesi
- 115 attacher beaucoup d'importance à qc
**alligi multe da graveco al io, rigardi ion grava,
rigardi ion kiel gravan**
- 116 attacher une attention particulière à ...
dediĉi apartan atenton pri ...
- 117 atteindre la cote d'alerte
atingi la alarman punkton
- 118 atteindre sa vitesse de croisière
atingi la vojaĝrapidon
- 119 attendre comme le bon pain/le Messie
atendi iun kiel Mesion/kiel la Savonton
- 120 attendre la dernière extrémité (ne pas)
ne atendi ĝis la domo renversigus
- 121 attendre le déluge
**atendi bonan veteron kaj laman kurieron^z,
atendi sur tero ĝis sekigōs la rivero^z**
- 122 attendre le moins du monde (ne pas)
eĉ plej malmulte ne atendi^z
- 123 attendre un enfant, être dans une position intéressante, être enceinte
esti graveda
- 124 attente (contre toute)
ekster ĉia probableco, kontraŭ ĉia atendo
- 125 attirer l'attention
turni sur sin la atenton
- 126 attirer les foudres de qn (s')
altiri al si ies koleron, iun kolerigi kontraŭ si

- 127 attrait du fruit défendu (l')
- c'est l'attrait du fruit défendu
**frukto malpermesita estas plej bongusta^z,
kion leĝo malpermesas, tio plaĉi ne ĉesas^z**
- 128 attraper au vol
- attrapez-le au vol!
kaptu lin kiel forflugintan venton!^z
- 129 aussitôt dit, aussitôt fait
dirite-farite^z
- 130 avaler des couleuvres
glate gluti ofendojn
- 131 avaler de travers
gluti misvojen, fari misgluton
- 132 avaler d'un seul trait
gluti per unu gluto, eltrinki unusorbe/per unu tiro
- 133 avaler la pilule/le morceau
gluti amaran pilolon, engluti multon amaran
- 134 avaler sa colère
bremsi sian koleron
- 135 avaler sa langue
**engluti sian langon ;
fig. : mutiĝi**
- 136 avancer comme un escargot
paŝi per helika irado
- 137 avant l'âge
antaŭtempe
- 138 avare à tondre un oeuf
- il est avare à tondre un oeuf
por li eĉ la muso ne estas sen felo^z
- 139 avare de promesses (ne pas être)
- il n'est pas avare de promesses
kiu promesojn faras, tiu ne avaras^z
- 140 avare de ses pas (être)
domaĝi siajn piedojn
- 141 avec l'âge
ĉe maljuniĝado

- 142 aventure (d')
okaze, neatendite
- 143 baigné de larmes
banata per larmoj
- 144 baigné de sueur
ŝvitkovrita
- 145 baigner dans le joie
droni (sin luli) en ĝojo
- 146 baigner dans l'huile
gliti kiel sur butero, iri glate
- 147 bailler à se décrocher la mâchoire
oscedi kiel hipopotamo, oscedegi
- 148 bailler comme une carpe
fiŝe oscedi
- 149 baiser de Judas (le)
la kiso de Judaso
- 150 baisser les bras
lasi fali la manojn^z, malstreĉi la brakojn, rezigni
- 151 baisser le ton
plidolĉigi la tonon, malplilaŭtigi la voĉon
- 152 baisser pavillon
pr. : **kapitulaci**
fig.: **iĝi malpli aroganta**
- 153 baluchon (faire son) voir : 3602
- 154 bandoulière/écharpe (en)
traŝultre, diagonale, oblikve, ŝelke ĉe ŝultro
- 155 banqueroute, faillite, la pirouette, la culbute (faire)
bankroti
- 156 baptême du feu (le)
la fajrobapto
- 157 bas de l'échelle (être au)
okupi la plej malsupran ŝtupon en la hierarkio, sidi sur la malsupra ŝtupo
- 158 bas mot (au)
ĉe plej malalta takso, plej malmulte taksate

- 159 basse classe (la), la lie de la société
la feĉo de l' socio
- 160 basse extraction (de)
el la malalta socitavolo
- 161 bâtir des châteaux en Espagne, bâtir sur le sable,
tirer des plans sur la comète
**konstrui kastelojn en aero ^z, konstrui kastelojn
sur glacio ^z, konstrui sur la sablo**
- 162 battre à plate couture
venkegi
- 163 battre comme des chiens (se)
sin disŝiri kiel ŝakaloj
- 164 battre comme du blé/comme plâtre
**bati iun kiel tamburon, trakti iun kiel ovon, draste
draŝi iun**
- 165 battre contre des moulins à vent (se)
batali kontraŭ ventmuelejoj, ataki fantomojn
- 166 battre contre la montre (se)
vetrapidi kun la horloĝo
- 167 battre en brèche
disbati
- 168 battre en neige
kirli al ŝaŭmo, ŝaŭmkirli, batŝaŭmigi
- 169 battre en retraite
armée : **retreti**
individu : **retromarŝi**
- 170 battre froid
montri al iu malvarmecon
- 171 battre la breloque
misfunkcii
- 172 battre la campagne
deliri
- il bat la campagne : **lia cerbo iras promeni ^z**
- 173 battre l'eau avec un bâton
ĉerpi akvon per kribrilo ^z
- 174 battre le pavé
bati la pavimon, trampigi, gapvagi, pasumi

- 175 battre les flancs (se)
sengrenan pajlon draŝi, vane klopori
- 176 battre sa coulpe
pente bati sian bruston
- 177 battre son plein
apogei, kulmini
- 178 bavard comme une pie
babilema kiel pigo/birdo/papago
- 179 bayer aux corneilles
gapi kiel bovido
- 180 beau brin de fille (un)
bela speco de ino, bela peceto de knabino, agrabla knabinpeco (Raymond SCHWARTZ), belkreskulino
- 181 beau comme le jour/comme un astre
tiel bela kiel suna tago
- 182 beau comme un ange/un dieu/un amour
bela kiel anĝelo
- 183 beau comme un sou neuf
pura kiel nova monero
- 184 beau jeu (avoir)
disponi ĉiujn atutojn
- 185 beau joueur (un)
- il faut être beau joueur
oni sciu lojale perdi
- 186 beau matin (un)
ian matenon
- 187 beau monde (le)
la bela societo
- 188 beau parleur (un)
granda parolisto z
- 189 beau sexe (le)
la bela sekso z
- 190 beauté (se faire une)
flege sin beligi
- 191 beaux draps (être dans de)
sidi en kloporoj de l'kapo ĝis piedoj z, sidi en embarasego

- 192 bécasse (une)
stultulino
- 193 bec et ongles
unguibus et rostro
- être bec et ongles
batali (defendi sin) per ungoj kaj dentoj)
- il est bec et ongles
li dentojn prunti ne bezonas ^z, li havas dentojn ne por parado ^z, al li ne mankas defendo kontraŭ ofendo ^z
- il faut être bec et ongles
se vi faros vin ŝafo la lupo vin mangos ^z
- 194 belle comme une déesse
bela kiel diino
- 195 bel et bien
fakte kaj vere
- 196 belle lurette
- il y a belle lurette (que) ...
jam de longe
- 197 bercer de belles promesses
dolĉe ŝmiri al iu la lipojn ^z, regali (nutri) per promesoj ^z
- 198 bercer d'illusions (se)
dorloti iluziojn, sin luli en revoj, vivi en Utopio
- 199 berlue (avoir la)
plene erari, haluciniĝi
- 200 besoin d'être grand clerc pour ... (ne pas être)
- il n'est pas besoin d'être grand clerc pour ...
ne nepre necesas esti fama klerulo por ...i, eĉ nefakulo ...us
- 201 bête comme ses pieds, stupide comme une bûche
malsaĝa kiel ŝtupo ^z/brasiko/kukurbo/melono/napo, katobleke stulta
- 202 bête comme un âne/une oie
stulta kiel azeno/ansero/kokino/ŝafo
- 203 bête de somme (une)
tirbesto

- 204 bête traquée (être comme une)
esti kiel ĉaspelata besto
- 205 bêtise sur bêtise (faire)
kroni eraron per eraro
- 206 bidon (c'est du)
ĝi estas blago/blufo
- 207 bien dans sa peau (être)
sin senti komforta
- 208 bien de son village (être)
- il est bien de son village!
li estas nek frotita nek polurita!
- 209 bien en chair, grassouillet
karnodika, graseta, gradiketa
- 210 bien en cour (être)
sidi varme en ies favoro
- 211 bien roulée
- elle est bien roulée
ŝi estas bele tornita!
- 212 bijoux de famille (les)
fig.: **la generiloj**
- 213 bile (se faire de la) voir : 1796
- 214 bistrots (faire les)
1) **frekventi la drinkejojn**
2) **vizitadi la drinkejojn**
- 215 blanc-bec (un), un bec-jaune/béjaune
flavbekulo ^B, malsekorela bubo, nespertulaĉo, senbarbulaĉo
- 216 blanc comme le marbre
marmorblanka ^Z
- 217 blanc comme neige
blanka kiel neĝo
- 218 blanc (pâle) comme un linge
blanka kiel tolo (Leono Zamenhof), blanka kiel littuko, pala kiel kalko/kreto /marmoro /pergameno (Leono Zamenhof)

- 219 blanc comme un mort
blanka kiel mortinto
 voir : 2197
- 220 boire à la santé de qn
trinki pro (je) ies sano
- 221 boire à rouler sous la table
drinki ĝis falo sub la tablon
- 222 boire à sa suffisance, boire tout son content
sattrinki
- 223 boire comme du petit lait
trinki ion facile kiel selakton
 - il boit ça comme du petit lait!
li fordrinkas tion kvazaŭ ĝi estus lakto
- 224 boire comme un trou/une éponge
drinki kiel funelo^z/sablo/spongo/truo
- 225 boire d'un seul trait
eltrinki unuglute/per unu tiro^z
- 226 boire du vinaigre
 fig. - il a bu du vinaigre
li estas acidhumora
- 227 boire la tasse
droneti, duondroni
- 228 boire le calice (la coupe) jusqu'à la lie
eltrinki la ĉagrenkalikon, kalikon maldolĉan eltrinki,
trinki la amaran sukon de io
- 229 boire les paroles de qn
gluti (sorbi^z) ies parolojn, atentege aŭskulti ies parolojn
- 230 boire le verre de l'amitié
toste trinki la amikecon, trinki kun iu fratigon
- 231 boire tout son content voir : 222
- 232 boire un doigt de vin
trinki fingrolargon da vino
- 233 bois (ne pas être de)
 - on n'est pas de bois!
ni estas karnuloj! ; la homo estas el karno, ne el ligno!

- 234 bois dont on fait des flûtes (être du)
esti kun kurbiĝema karaktero
- 235 bombance (faire)
fari festenon pompan kaj bomban
- 236 bon an, mal an
meznombre laŭ jaroj, mezrikolte
- 237 bon apôtre (faire le) voir : 426
- 238 bon-à-rien (un), un propre-à-rien
sentaŭgulo
- c'est un bon à rien
li taŭgas por nenio ; li taŭgas nek por studo, nek por ludo^z
- 239 bon bec/caquet bon bec (avoir)
havi bonan bekon, esti babilema
- 240 bon coeur (avoir)
esti bonkora
- 241 bon coeur (de)
tre volonte
- 242 bon coup de fourchette (avoir un)
brave batali ĉetabile^z (esti bonapetita)
- 243 bon dos (avoir), avoir le dos large
havi larĝajn ŝultrojn
- 244 bon droit (à) voir : 1571
- 245 bon enfant
1) **bonkaraktera**
2) **simplanima**
- 246 bon escient (à)
plenscie, sagace
- 247 bon gré (de)
volonte
- 248 bon gré, malgré
vole-nevole^z
- 249 bonheur sans mélange (un)
nemiksita (pura) feliĉo^z, sennuba feliĉo
- 250 bon marché
ĉipa, malmultekosta, malkara

- 251 bon marché de qc (faire)
ignori, malobservi
- 252 bon ménage (faire)
harmonie kunvivi
- 253 bonne (avoir à la)
- il m'a à la bonne
**mi estas bone enskribita ĉe li, li favore (simpatie)
traktas min**
- 254 bonne augure (de)
bonaŭgura
- 255 bonne contenance (faire)
ŝajnigi sin malvarmsanga/flegma, konservi aplombon^z
- 256 bonne et due forme (en)
formale
- 257 bonne figure (faire)
1) **varme akcepti**
2) **fari agrablan mienon**
- 258 bonne foi (de)
senartifika, malhipokrita, sincera
- 259 bonne garde (sous)
sub gardo^z, sekura kiel sub hunda gardo
- 260 bonne guerre (être de)
- c'est de bonne guerre!
ĝi estas lojala (permesita) batalrimedo!
- 261 bonne heure (de)
frumatene
- 262 bonne humeur (de) ; fam. : de bon poil
bonhumora
- 263 bonne mesure (faire)
malavare alkalkuli/doni/alpesi
- 264 bonne pâte (une)
bonanimulo, senmaliculo
- c'est une bonne pâte
li estas bona kiel mola pano
- 265 bonne poire (une)
longnazulo^z, trompeblulo, dupo

- 266 bonne presse (avoir)
esti bonfama
- 267 bonnes affaires (faire de)
fari bonan negocon
- 268 bonnes mains (être entre)
esti en la ĝusta mano
- 269 bonne volonté (de)
bonvola
- 270 bon pas (d'un)
rapidpaŝe
- 271 fam. : bon poil (de) voir : 262
- il n'est pas de bon poil!
li estas en acida humoro! z
- 272 bon ton (de)
laŭmoda
- 273 bon vieux temps (dans le)
en la bona malnova tempo z
- 274 bon vivant (un)
bonvivanto, ĝajvivulo
- 275 bord à bord
ĝisrande
- 276 bord de l'abîme/ du gouffre (être au)
esti sur la rando de l'abismo
- 277 bord de la tombe (être au) voir : 3132
- 278 bosser comme un chef
majstre labori
- 279 botte (être sous la), être sous le joug
esti sub ies ŝuo/jugo
- 280 botter le derrière/les fesses/le train
botbati (draŝi) la postaĵon
- 281 bouc émissaire (le)
la propeka kapro z, la pek-porta kapro
- 282 bouché à l'émeri
mense ŝtopita, obstrukcita (Raymond Schwartz)
- il est bouché à l'émeri
li estas balbutulo rilate al komprenpovo

- 283 bouche à oreille (de)
de buŝ-al-orelo, buŝorele
- 284 bouche bée
kun malfermita buŝo
- 285 bouche en coeur (faire la)
afekti karpobuŝeton, afablafekti
- 286 bouche en cul de poule (une)
o-forma buŝeto
- 286* boucher les oreilles (se)
kovri al si la orelojn
- 287 boucher un coin (en)
mirsilentigi
- 288 bouche sucrée (une)
sukeraĵamanto
- fig. : - c'est une bouche sucrée
li parolas farisee
- 289 boucler (la)
rigli (ŝlosi) la buŝon
- 290 boucler le budget
ekvilibrigi en- kaj elspezojn
- 291 bouffer à en crever
mangi ĝis krevo
- 292 bouffer comme un cochon
mangegi kiel porko
- 293 bouffer du curé
esti pastromalama, ne toleri pastrojn/klerikojn
- 294 bouffer du lion
- il a bouffé du lion
li furiozas kiel leono
- 295 bouffer (manger) le nez (se)
malkonkordi, malpaci
- 296 bouffi d'orgueil
plenblovita je orgojlo
- 297 bougeotte (avoir la)
vagemi

- 298 bouillie pour les chats (faire de la)
draŝi fojnon, porti akvon al rivero, melki virkapron^z
 (un texte) : - c'est de la bouillie pour les chats
ĝi estas tute malklara
- 299 bouillir de colère
boli de kolero^B, flami per kolero^z
- 300 bouillir de joie
boli de ĝojo
- 301 bouillir d'impatience
bruli pro senpacienco
- 302 bouillir la marmite (faire)
provianti la hejmon, mem plenigi la kuirpoton
- 303 bouillon d'onze heures (le)
la trinkveneno
- 303* boule de neige (faire)
neĝbuliĝi, lavange kreski, oleomakule vastiĝi
- 304 bourdon (avoir le) voir : 366
- 305 bourrage de crâne (du)
cerboŝtopado, truda encerbiga
- 306 bourré à craquer voir : 2439
- 307 bourreau des coeurs (un)
glutanto de virinaj koroj^z, kordeloganto, korkaptisto
- 308 bourrelé de remords, tenaillé par les remords
turmentata de memriproĉo
- 309 bourrer la gueule à qn
draŝi ies faŭkon
- 310 bourrer le crâne/le mou
cerboŝtopi, remburi la kranion, plenŝtopi (farĉi) ies kapon
- 311 bourse plate (une)
senmonulo
 - la bourse est plate
la sako mizeras^z
- 312 bout de bras (à)
braketende

- 313 bout de femme (un)
homineto, malaltkreskulino
- 314 bout de forces (à)
senfortiĝinta, ellaciĝinta
- 315 bout de patience (être à)
esti ĉe la limo de sia pacienco
- 316 bout de son rouleau (être au)
1) : n'avoir plus rien à dire, à court d'arguments
- je suis au bout de mon rouleau, j'y perds mon latin
finiĝas mia klereco^z, venis fino al mia latino^z
2) être à la fin de sa vie
esti baldaŭ estingiĝonta, esti en krepusko de sia vivo
- 317 bout de souffle (à), hors d'haleine
spirmanka, senspira
- 318 bout portant (à)
1) **el tute proksime**
2) **rekte en la vizaĝon**
- 319 brader le métier voir : 1259
- 320 bras (manches) de chemise (en)
ĉemizmanike
- 321 bras de chemise (être en)
esti en siaj ĉemizmanikoj
- 322 bras de Morphée (être dans les)
kviete ripozi ĉe la sino de Morfeo
- 323 bras dessus, bras dessous
brak'en brake, brak'en brako, brakon sub brako,
brak-sub-brake (Raymond Schwartz)
- 324 bras droit (le)
- c'est son bras droit
li estas lia dekstra brako/lia ĉefhelpanto
- 325 bras le corps (à)
enbrakige
- 326 brebis égarée (la)
la perdiĝinta ŝafido
- 327 brebis galeuse (une)
fava ŝafo

- 328 bride abattue (à), à toute bride
spronurĝe
- 329 briguer les honneurs
glorĉasi
- 330 brillant comme l'acier
brila kiel ŝtalo
- 331 briller par son absence
brili per sia foresto/neĉeesto
- 332 brin de causette (faire un)
babileti, konverseti, konversacieti
- 333 bringue (faire la) voir : 2128
- 334 briser (fendre, percer) le coeur
frakasi (rompi^z, fendi^z, ŝiri^z, trabori^z) ies koron
- 335 briser ses chaînes
rompi siajn ĉenojn, senkatenigi sin
- 336 briseur de coeur (un)
kaptanto de koroj
- 337 briseur de grève (un)
strikrompanto
- 338 broyer du noir
nigrevidi, vidi ĉion nigre, kovi nigraĵon (R.Schwartz)
- 339 brouillard à couper au couteau (un)
densa nebulo kvazaŭ tranĉebla per klingo
- 340 bruit d'enfer / de tous les diables (faire un)
fari diablobruon
- 341 bruits de couloirs (des)
koridoraj onidiroj
- 342 brûle-pourpoint (à)
sentransire, abrupte
- 343 brûler (se consumer) à petit feu
bruli per malvigla fajro, fajretadi
- 344 brûler à petit feu (faire)
bruligi per malvigla fajro
- 345 brûler d'amour
bruli (flami^z) de amo al iu, bruli por iu^z

- 346 brûler de désir
bruli de dezirego ^z
- 347 brûler de faire
avidegi ...
- 348 brûler (griller) d'impatience
bruli pro senpacienco ^z
- 349 brûler la cervelle (se), se faire sauter la cervelle/
le caisson
pafi en sian kapon
- 350 brûler la chandelle par les deux bouts
bruligi kandelon ĉe ambaŭ finoj, malŝpari
- 351 brûler les doigts dans une affaire (se)
bruligi al si la lipharojn
- 352 brûler les étapes
transsalti etapojn
- 353 brûler sa dernière cartouche
provi sian lastan ŝancon, uzi la lastegan rimedon
- 354 brûler (tirer) sa poudre aux moineaux
trapafadi la aeron ^z
- 355 brûler un feu rouge
malrespekti ruĝan trafiklumon
- 356 brute épaisse (une)
krudulo
- 357 bûche (une)
ŝtipkapulo
- c'est une vraie bûche!
li estas malsaĝa kiel ŝtipo ^z
- 358 bûche (faire une), ramasser une pelle
fali
- 359 but en blanc (de)
sentransire
- 360 butor (un)
krudulo
- 361 butte (être en)
fronti al

- 362 cacher son jeu
kaŝi siajn projektojn ^z
- 363 cachette/catimini/tapinois (en)
ŝtelmaniere, kaŝite
- 364 cactus/os (un)
- il y a un cactus/ un os
estas tubero en la afero ^z, la afero ne iras glate ^z
hoko elsaltis, afero haltis^z
- 365 cadavre ambulant (un)
migra kadavro
- 366 cafard/bourdon (avoir le)
spleni
- 367 café de belle-mère (du), du jus de chaussette
kafaĉo
- 368 caillou (le)
la verto
- il n'a pas un poil sur le caillou, il a le caillou déplumé
li estas verte senhara, li estas senhara kiel ovo
- 369 calculer de tête
kalkuli en kapo, mense kalkuli
- 370 caler les joues (se), se taper la cloche
satnutri sin
- 371 califourchon (à)
rajdoside, rajde
- 372 camper sur ses positions
- il campe sur ses positions
lia starpunkto restas senŝanĝa
- 373 canard (un)
journal : **gazeto**
feuille de chou : **gazetaĉo**
fausse nouvelle, bobard : **falsa informo, mensoga sciigo**
cheval : **ĉevalo**
couac, fausse note : **malagordaĵo**
- 374 **canard boiteux (un)**
personne : **misvojiranto, bankrotonto**
entreprise : **lama afero**

- 375 capote (avoir une), ramasser (remporter) une veste
trafi malvenketon
- 376 capricieux comme une chèvre/comme le temps
kaprica kiel kapro/aprilo, kaprica kiel aprila vetero
- 377 caractère de chien/de cochon (un), un fichu caractère
aĉa karaktero
- 378 caresser à rebrousse-poil
karesi kontraŭ la haroj^z, kuspi la harojn, kuspe karesi, fari al iu ursan kareson^z
- 379 caresser la bouteille voir : 34
- 380 caresser la joue
fari aplaudon sur la vangon^z
- 381 caresser les côtes
regali per bastonado
- 382 caresser l'espoir
dorloti la esperon, luliĝi en ia espero
- 383 carrière (faire), faire son chemin
fari karieron, karieradi
- 384 carte blanche (avoir), avoir les coudées franches
havi plenpermeson, havi plenan liberecon de agado
- 385 carton (faire un) voir : 3400
- 386 cassant comme le verre
rompiĝema kiel vitro
- 387 casser la gueule à qn
frakasi ies faŭkon
- 388 casser la tête (se) - fam.: se casser la nénette/le tronc
rompi al si la kapon^z, lacigi la cerbon, cerbumi
- 389 casser le morceau voir : 638
- 390 casser le nez (se)
1) **trafi per la vizaĝo en koton^z**
2) **nepre malsukcesi**
- il s'est cassé le nez (2)
krevis la vazo antaŭ la nazo^z, li bruligis al si la lip-harojn^z, fungon englutis^z; pelis pavon, falis kavon^z
- 391 casser les bras
senkuragiĝi

- 392 casser les dents (se)
batadi kiel fiŝo kontraŭ glacio^z
- 393 casser les oreilles
ŝiri ies orelojn
- 394 casser les pieds
supertedi
- 395 casser sa pipe voir : 2265
- 396 casser le tronc (se) voir : 388
- 397 casser trois pattes à un canard (ne pas), ça ne casse pas trois pattes à un canard, ça ne casse pas les vitres
tio neniel estas eksterordinara, tio estas tute banala
- 398 casse-tête chinois (un)
kaprompaĵo
- 399 catimini (en) voir : 363
- 400 cavalier seul (faire)
unuope roli
- 401 céder d'un pouce (ne pas)
ne cedi eĉ unu colon el io
- 402 célibataire endurci (un)
hardita fraŭlo, ĝisosta (ŝtoniĝinta) fraŭlo
- 403 cent pas (faire les), se promener de long en large
paŝi kaj repaŝi, tien kaj reen paŝi
- 404 cercle vicieux (un)
magia rondo^z, diabla cirklo
- 405 certain âge (d'un)
1) **jam nejuna**
2) **maljuneta**
- 406 chair à canon (de la)
kanonkarno, buĉotaro
- 407 chair à pâté (en faire de la)
morthaki
- 408 chair de poule (avoir la), en avoir froid dans le dos - il en a eu la chair de poule, il en a eu froid dans le dos
vento al li ekflugis sub la haŭto^z
voir: ~~z~~ 833

- 409 chair et en os (en)
kun karno kaj ostoj
- 410 chaleur/en folie (être en)
(bête) : être en rut **seksardi**
- 411 champ (sur le) voir : 3097
- 412 chance (la)
- la chance lui sourit
la sorto ridas al li
- 413 changer de mains
transiri en aliajn manojn
- 414 chanter les louanges
prilaŭdi voir : 1487
- 415 chanter(crier, publier) sur tous les toits
**disfamigi, distrumpeti, paroli (pri io) sur stratoj kaj
placoj, proklami sur la tegmentoj, diskrii sur la
stratoj**
- 416 chanter victoire
venkokrii
- 417 chapitrer, sermonner
**doni al iu lecionon de moroj^z, fari al iu predikon pri
moroj^z, (tede) admoni**
- 418 charbons ardents/épines (être sur des), être sur le gril
**sidi kvazaŭ sur flamantaj karboj (Kabe)/ sur ardantaj
karboj^z, sidi sur pingloj^z**
voir : 1823
- 419 charge de revanche (à)
kun la kondiĉo de repago
- 420 chasse aux sorcières (la)
la sorĉistin-ĉasado
- 421 chasser comme un chien
montri al iu la pordon per hundovipo
- 422 chasser comme un chien galeux
elpeli iun kiel favan hundon
- 423 chasser (vider) comme un malpropre
elpeli iun kiel sentaŭgulon/pedikulon
- être chassé (se faire vider) comme un malpropre
esti elpelata kiel sentaŭgulo/pedikulo

- 424 chat dans la gorge (avoir un)
ekraŭkiĝi
- 425 chatouiller la langue
tikli la langon
- 426 chattemite (faire la), faire le bon apôtre
hipokriti honestecon
- 427 chaud lapin (un)
ardulo, brula branĉo, amoremulo
- 428 chauffer à blanc
ardigi, ĝisblanke varmigi
- 429 chauffeur du dimanche (un)
okaza kondukisto
- 430 chauve comme un oeuf/une bille/un genou
senhara kiel ovo, tute kalva
- 431 chemin (faire son)
iradi antaŭen voir : 383
- 432 chemin des écoliers (le)
la plej longa vojo
- 433 chemin faisant voir : 624
- 434 chercher chicane/dispute/querelle
celi nur ĉikanon, inciti al kverelo
- 435 chercher fortune
serĉi bonŝancon/fortunon
- 436 chercher la petite bête
saĝumi, harspliti, serĉi haron en ĉiu supo, serĉi tuberon sur junko
- 437 chercher midi à quatorze heures
serĉi la tagon pasintan^Z, serĉi la venton sur la kampo^Z
- il ne faut pas chercher midi à quatorze heures
vespere ĝuu lunon, sed ne serĉu la sunon^Z
- 438 chercher noise/querelle, des poux (à qn)
serĉi disputon (kverelon) kun iu voir : 434
- 439 cheval sur le règlement (être à)
rajdi sur reguloj, pedanti
- 440 cheval sur les principes (être à)
pedante(strikte) observi la principojn, rajdi sur principoj
(R. Schwartz)

- 441 cheveux en bataille/en broussailles (les)
kun hirtaj haroj
 - il a les cheveux en bataille
lia kapo estas hirta kiel fojnostako
- 442 cheville avec qn (être en) voir : 1799
- 443 cheville ouvrière (la)
la ĉefaganto
- 444 chien (avoir du)
esti seksalloga
- 445 chien (ne pas y avoir un)
 - il n'y a pas un chien!
estas eĉ ne unu homo
- 446 chien de fusil (en)
kaŭre
- 447 chien et chat (être comme)
vivi kun iu kiel hundo kaj kato^z, akordi kiel akvo kaj fajro
 - ils s'entendent comme chien et chat
ili estas en akordo kiel peto kaj mordo^z
- 448 chiffe molle (une) voir : 2436
- 449 chiffres ronds (en)
rondsume
- 450 choisir entre la peste et le choléra
elekti inter pesto kaj ĥolero
- 451 chou blanc (faire)
maltrafi
- 452 choux gras (faire ses), trouver le fromage
tiri grandan profiton el ..., trovi profitdonan okupon
- 453 ciel ouvert (à)
sub la libera ĉielo, liberĉiele
- 454 cinq sec (en), en un tour de main, en un tournemain,
 en un instant, en trois coups de cuiller à pot
**unu, du, tri, kvar, kaj finita la far' ! ;
 kiel per turno de la mano^z**
- 455 circonstances atténuantes (des)
mildigaj cirkonstancoj

- 456 cire molle (une) voir : 2436
- 457 citer en justice
alvoki antaŭ la juĝejon/tribunalon
- 458 clair comme dans un tunnel
klara kiel kelo nokte, kele hela
- 459 clair comme le jour
klara kiel la hela tago/la suno, klara kiel tagmezo sunklara
- 460 claquer des dents
dentoklaki
- il claque des dents
liaj dentoj klakas^z
- 461 claquer du bec voir : 1067
- 462 claquer la porte au nez de qn
frapfermi la pordon antaŭ ies nazo
- 463 clin d'oeil (en un)
en palpebruma daŭro, dum okula ekmovo
voir : 454
- 464 cloué au lit
alforĝita al la lito^z, ligita (katenita) al la lito
- 465 cloué sur place
kvazaŭ alforĝita al la loko^z
- 466 clouer (mettre) au pilori
skribi la nomon de iu sur la kolonon de malhonoro^z, alligi al pilorio
- 467 clown (faire le), faire le pitre
arlekeni, klaŭni, histrioni
- 468 cobaye (un), = un sujet d'expériences
eksperimenta kunilo, kobajo
- 469 cocu (faire), cocufier, faire pousser des cornes à qn, faire des infidélités
kokri, kreskigi kornojn al iu
- 470 coeur (avoir qc sur le coeur)
- je l'ai sur le coeur!
tio premas mian koron
- 471 coeur! (mon)
mia koro! , karul(in)o !

- 472 coeur à rire (ne pas voir le)
ne esti ridema
 - je n'ai pas le coeur à rire!
mia koro neniel emas al rido!
- 473 coeur dans ses chaussettes (avoir le)
 - il a le coeur dans ses chaussettes
lia animo forkuris en la pinton de la piedo ^z
 - j'avais le coeur dans mes chaussettes
mia koro malsupreniĝis en miajn botojn (Grace Kirwood :
 "Trezorinsulo")
- 474 coeur d'artichaut (un)
elasta koro
 - il a un coeur d'artichaut
li estas plurama
- 475 coeur de...faire qn (avoir le)
kuraĝi
- 476 coeur de caillou/de pierre/de roche (un)
ŝtona koro ^z
 - avoir une pierre à la place du coeur
havi ŝtonon por koro(Kalocsay), **havi ŝtonon anstataŭ koro**
- 477 coeur de l'hiver (au)
mezvintre
- 478 coeur de lion (avoir un)
esti kuraĝa kiel leono
- 479 coeur d'or (au)
kun koro el oro ^z
- 480 coeur gros (le) voir : 482
- 481 coeur léger (le)
kun malpeza (libera) koro
- 482 coeur lourd/gros (le)
kun peza koro
- 483 coeur net (en avoir le)
tutcertiĝi, forigi la dubojn
- 484 coeur pur (un)
pura ^z (virga) koro
- 485 coeur serré (le)
kun premata koro

- 486 cœur sur la main (avoir le)
esti ege bonkora, esti tuj servo-(helpo)preta
- 487 cœur sur les lèvres (avoir le)
1) **diri ĉion, kion oni sentas**
2) **esti vomonta**
- 488 fam. : coller aux fesses de qn voir : 3568
- 489 coller un lapin à qn
malplenumi la rendevuon kun iu
- 490 collet-monté (être)
esti rigidmora
- 491 comble (être à son)
kulmini, atingi la zeniton/la supron ^B
- 492 comble de la joie (au)
en kulmino de la ĝojo
- 493 comble de la stupeur (au)
en kulmino de la mirego
- 494 comble de malheur (pour)
por plenigi la malfeliĉon
- 495 combler de bienfaits/cadeaux
superŝuti per favoroj/donacoj
- 496 combler la mesure
tute transpaŝi la limojn
- 497 combler une lacune
ŝtopi breĉon, forigi mankon
- 498 commerce de ses charmes (faire)
ŝakri siajn allogaĵojn, monigi (prikomerĉi) sian korpon
- 499 comme si de rien n'était
kvazaŭ nenio okazis
- 500 commun accord (d'un)
interkonsente, ĉiukonsente
- 501 commun des mortels (le)
la ordinaraj homoj, la negravuloj, la vulgaruloj
- 502 compte à régler avec qn (avoir un)
havi kalkulon kun iu

- 503 compter les côtes
- on lui compterait les côtes
li estas tiel malgrasa, ke liaj ripoj estas kalkuleblaj
- 504 compter de tête
prikalkuli laŭkape, mense prikalkuli
- 505 compter les coups
arbitracii
- 506 comptes à rendre (avoir des)
ŝuldi konton al iu
- 507 concentrer toutes ses forces
streĉi sian tutan forton ^z
- 508 concert (de)
interkonsentite
- 509 concours de circonstances (un)
renkontiĝo de cirkonstancoj, cirkonstancaro
- 510 conduire à la boucherie voir : 993
- 511 conduire à sa perte
konduki iun en pereon
- 512 conduire comme un fou/un sauvage
freneze konduki/stiri
- 513 confondre vitesse et précipitation (ne pas)
- il ne faut pas confondre vitesse et précipitation
**kiu tro pelas, nur malakcelas ^z,
kiu tro rapide saltas, tiu baldaŭ haltas ^z**
- 514 conjurer le mauvais sort
desorĉi malbonan sorton
- 515 connaissance de cause (en)
konscie, plenscie, bone konante la aferon
- 516 connaître
- il est connu comme Barabbas/le loup blanc
**oni lin konas kiel blankan lupon ^z/makulharan hundon ^z/
malbonan moneron ^z**
- 517 connaître à fond voir : 519
- 518 connaître comme sa poche
koni kiel la propran manplaton/siajn manplatojn

- 519 connaître de a à z, connaître à fond
koni de a ĝis z, funde elscii
- 520 connaître la musique
fig.: scii la kanton
- 521 connaître sa fortune (ne pas)
havi neniun ideon pri sia riĉeco
- il ne connaît pas sa fortune
li havas pli da mono, ol li povas kalkuli ^z
- 522 connaître (savoir) sur le bout du doigt/des ongles
koni de kapo ĝis vosto, perfekte scii, ĝisfunde koni
- il connaît cela sur le bout du doigt
li scias tion kiel la ĉiutagan preĝon/la tabelon de multipliko
- 523 connaître un bout/un rayon (en)
esti multscia pri io
- 524 conquérir de haute lutte
permiliti
- 525 conquêtes (faire des)
konkeri multajn korojn
- 526 conscience élastique (avoir une)
havi larĝan konsciencon ^z
- il a une conscience élastique, ce ne sont pas les
scrupules qui l'étouffent
la konscienco lin ne turmentas ^z
- 527 conserver son sang froid
gardi malvarman sangon
- 528 consumé de désir
sopiranta (sopirema) pro deziro
- 529 consumer comme une chandelle (se)
konsumiĝi kiel brulanta kandelo
- 530 contenter tout le monde et son père
kontentigi la katon kaj kune la raton ^z
- 531 conter fleurette
diri flirtaĵojn, amindumi
- 532 contes de grand'mères/de bonnes femmes/de nourrices (de
des contes à dormir debout
fabeloj por infanoj ^z, fabeloj de enlulado/por enluligi ^z

- 533 contrainte par corps (la)
ŝuldaresto
- 534 contraint et forcé
malvola
- 535 contre-cœur (à), à son corps défendant
kontraŭvole, malgraŭvole, malplezure, pli ĝeme ol eme
- 536 contre-courant (à)
kontraŭflue
- 537 contre mauvaise fortune bon cœur (faire)
fari mienon fieran al ludo mizera^z; flegme akcepti la malfavoran sorton ; serene akcepti la malfavoran sorton
- 538 convoler en justes noces, se marier
geedziĝi
- 539 copains comme cochons
tute intimaj amikoj
- 540 coq en pâte (être comme un)
vivi sate kaj glate^z, vivi kiel kuko en butero^z
- 541 cordes (les)
- ce n'est pas dans mes cordes!
ĝi kuŝas ekster mia fako!
- 542 cor et à cri (à)
insistege kaj bruege
- 543 cornichon (un), un imbécile
kukurbo, ŝtipo, stultulo
- 544 corps défendant (à son) voir : 535
- 546 corps et âme
per korpo kaj animo^z, anime kaj korpe (Leono Zamenhof)
- 547 corps et biens
kun sia tuta domo kaj haveco^z, kun sia tuta posedo kaj heredo^z voir : 3151
- 548 cote (avoir la)
havi ĉe iu krediton kaj meriton^z, esti bone enskribita ĉe iu^z
- 549 côte à côte
flanko ĉe flanko^z

- 550 côté faible (le)
la malforta flanko
- 551 coucher avec les poules (se)
enlitiĝi kiam la kokinoj
- 552 coucher sur son testament
testamente heredigi
- 553 coude à coude (au)
ŝultro ĉe ŝultro
- 554 coudées franches (avoir les) voir : 384
- 555 coule (être à la)
esti plej freŝe informita
- 556 couler à flots
fluegi
- 557 couler bas
sinki
- 558 couler des jours heureux/tranquilles
peli tagojn sen afero de mateno al vespero^Z, vivi sate kaj glate^Z, travivi feliĉajn tagojn
- 559 couler de source
flui kiel akvo el fonto, ŝpruci fonte
- 560 couler douce (se la), mener une vie facile
1) **komforte vivi**
2) **maldiligenti**
- 561 coup dans l'aile/ fam.: le citron (avoir un)
havi iom da vaporo en la kapo^Z
- 562 coup de bambou (le)
la tropikvertiĝo
- 563 coup de chapeau (un)
ĉapelsaluto
- 564 coup d'éclat (un)
brila heroaĵo
- 565 coup de filet (un)
kaptaĵo
- 566 coup de foudre (avoir le)
esti fulme amfrapata, subite enamigi

- 567 coup de fouet (un)
svingo
- 568 coup de grâce (le)
la mortobato, la fina bato
- 569 coup de Jarnac (un)
perfida atako
- 570 coup de langue (un)
malica malbonfamiga parolo
- 571 coup de main (un)
surprizatako
- 572 coup de maître (un)
majstraĵo
- 573 coup de massue (un)
neatendita elreviĝego
- 574 coup de midi (sur le)
ĉe l'horbato de tagmezo
- 575 coup de pied de l'âne (le)
la hufobato de l'azeno
- 576 coup de poignard (un)
perfida atako
- c'est un coup de poignard dans le dos!
tio estas ponardofrapo en la dorson! tio estas ponardi la dorson!
- 577 coup de semonce (un)
averta admono
- 578 coup de tête (un)
kolera decido, subita malsaĝaĵo
- 579 coup de vent (en)
abruptege ^Z
- 580 coupe de qn (être sous la)
esti sub la ŝuo de iu ^Z
- 581 couper (ne pas y)
1) **ne eskapi**
2) **ne eviti ion**
- il n'y coupera pas
pri tio li punon ne evitos

- 582 couper court à toute discussion
ĉesigi ĉian diskutadon
- 583 couper court aux rumeurs
rapide ĉesigi la onidirojn
- 584 couper (tailler, trancher) dans le vif
tranĉi rekte en la karnon^z
- 585 couper de part en part
tratanĉi
- 586 couper (se mettre) en quatre (se),
se donner à fond/corps et âme
klopodi sen limo per korpo kaj animo^z
- 587 couper la chique/le sifflet
mirsilentigi
- 588 couper la parole
**rompi ies vortojn, forpreni la vorton (parolon) de sur
ies lango**
- 589 couper la poire en deux
konsenti pri reciproka cedado, kompromisi
- 590 couper les ailes à qn
- on lui a coupé les ailes
al li oni metis bridon, venas angoro al lia fervoro
- 591 couper les cheveux en quatre
**disfendi (dissplitigi) harojn, harfendi, harspliti, saĝumi,
saĝisti**
- 592 couper le sifflet voir : 587
- 593 couper les jambes
senfortigi la piedojn (Leono Zamenhof)
- 594 couper les ponts
rompi ĉiajn rilatojn, ŝiri ĉiun ligilon
- 595 couper les vivres
interrompi al iu la alimenton^z
- 596 couper l'usage de la parole
rompi la voĉon
- 597 couper un sou en quatre
avari eĉ groŝon

- 598 coupeur de cheveux en quatre (un)
harfendemulo, harsplitanto, ĉikanisto
- 599 coup férir (sans)
senbatale
- 600 coup monté (un)
antaŭarangita artifiko
- 601 coup sûr (à)
certe, nepre
- 602 cour (faire la)
amindumi
- 603 courage de lion (un)
leona kurago
- 604 courage de ses opinions (avoir le)
konfesi sian opinion
- 605 courber l'échine voir : 2462
- 606 coureur de jupons (un)
jupĉasisto
- 607 courir à bride abattue/à fond de train/à toute bride
galopege kuri
- 608 courir à perdre haleine
kuri ĝis perdo de l'spiro ^Z
- 609 courir à sa perte
kuri en sian pereon, kuri al abismo
- 610 courir à toute allure
kuregi, rapidegi
- 611 courir à toutes jambes
kuri de sia propra korpo ^Z
- 612 courir au plus pressé
unue zorgi la plej urĝan
- 613 courir comme un dératé
freneze kuregi
- 614 courir comme un fou
kuri kiel rabia ^Z, kuri rabie
- 615 courir comme un lapin/un lévrier/un lièvre/une autruche/
une antilope
kuri kiel kuniklo/leporhundo/leporo/struto/antilopo

- 616 courir deux lièvres à la fois
ĉasi du leporojn
- 617 courir la gueuse
jupĉas(aĉ)i
- 618 courir la prétentaine/le jupon
jupĉasi, serĉi amaventurojn
- 619 courir le guilledou
diboĉadi
- 620 courir le monde
(tra)migradi
- 621 courir sa chance
provi sian ŝancon
- 622 courir un danger
kuri en danĝeron(Kabe), riski danĝeron
- 623 couronné de succès
kronita de sukceso^Z, sukcesplena
- 624 cours de route (en), chemin faisant
dum la irado^Z, survoje, dumvoje
- 625 couru d'avance (ne pas être)
- ce n'est pas couru d'avance
la sigelo ankoraŭ ne estas metita^Z
- 626 cousin germain du père ou de la mère
oncle, tante à la mode de Bretagne
parenco per Adamo^Z
- 627 cousu de dettes (être) voir : 662
- 628 couteaux tirés (être à)
vivi en streĉita rilato kun iu
- 629 coûte que coûte
**kostu, kiom ĝi kostos^Z, por ĉia kosto (Leono Zamenhof),
je kia ajn kosto**
- 630 couvert de dettes (être) voir : 662
- 631 couvert de ... (sous)
1) **sub la mantelo (la talaro) de ...**
2) **sub la kamuflo (la masko) de ...**
- 632 couvrir de baisers
kovri^Z(superŝuti) per kisoj

- 633 couvrir de boue
superŝuti per koto, surĵeti per koto kaj ŝlimo
- 634 couvrir de gloire (se)
kovri sin per gloro ^z
- 635 couvrir de honte (se)
kovri sin per malhonoro ^z
- 636 couvrir de ridicule (se)
kovriĝi per ridindeco, ridindiĝi, ridindigi sin
- 637 cracher dans la soupe
- il ne faut pas cracher dans la soupe
ne kraĉu en puton, ĉar vi trinki bezonos ^z
- 638 cracher dessus (ne pas)
ja frandi ion
- 639 cracher (casser, manger) le morceau, se mettre à table
vider son sac
elkraĉi la aferon (Roger Bernard)
- 640 cracher ses poumons
preskaŭ elsputi la pulmon
- 641 craindre comme la foudre/le feu
timi kiel fajron/akcipitro (Raymond Schwartz)
timi kiel diablo incenson
- 642 craindre pour sa peau
timi pri (pro) sia haŭto/sia felo
- 643 crâne (en avoir dans le), être quelqu'un
- il en a dans le crâne! - c'est quelqu'un!
sur lia nuko sidas pli ol peruko! ^z
- 644 crâne (faire le)
ŝajngi sin brava, fanfaroni fieran kuraĝon
- 645 crème (la)
la plejbonaĵo, la floro de l'societo, la kremo de societo (Kabe)
- c'est la crème des hommes
li estas bonega viro
- 646 créper le chignon
taŭzi la harojn al iu
- 647 crépu comme un nègre
krispa kiel negro

- 648 crépuscule de sa vie (être au)
atingi la vesperon de sia vivo^Z /la propran sunsubiron
- 649 creuser la cervelle/la tête/les méninges (se)
streĉi la cerbon, cerbumi
- 650 creuser sa tombe
fosi al si la tombon
- 651 creux de la vague (le)
la ondokavo
- 652 crever au travail (se)
ŝvite labori
- 653 crever comme une bulle de savon
krevi kiel sapveziko
- 654 crever de jalousie
morti de envio
- 655 crever de rage
furiozegi
- 656 crever de rire
ridegi
- 657 crever de soif, avoir la pépie
soifegi, suferi teruran soifon
- 658 crever le coeur
krevigi la koron, komptegigi
- 659 crever les yeux
ĵetiĝi en la okulojn^Z
- 660 crever les yeux (se)
lacegigi siajn okulojn
- 661 criblé de balles
tute truita per kugloj
- 662 criblé (cousu,couvert) de dettes (être)
droni en la ŝuldoj^B
- il est criblé de dettes
**li sidas en ŝuldoj ĝis super la ŝultroj^Z/la oreloj ;
li havas pli da ŝuldoj en la urbo, ol da haroj en la
barbo^Z ; li estas ŝuldoŝargita**
- 663 crier à gorge déployée/à pleine gorge
krii el la tuta gorgo^Z, plengorge (plenvoĉe) krii

- 664 crier à tue-tête/comme un perdu
plengorĝe (surdige) krii
- 665 crier comme un écorché, comme un cochon (un veau)
qu'on égorge
krii kvazaŭ buĉata porko
- il crie comme un écorché
li kriegas kvazaŭ oni lin tranĉus
- 666 crier (pleurer) misère
lamenti
- 667 crier sur tous les toits voir : 415
- 668 crier vengeance
krii pri venĝo z
- 669 crier victoire
venkokrii
- 670 crins (de tous) voir : 2495
- 671 croire dur comme fer
firme kredi
- 672 croire ses oreilles (ne pas en)
ne kredi al siaj oreloj z
- 673 croire ses yeux (ne pas en)
ne kredi al siaj okuloj z
- 674 croire sur parole
kredi iun laŭ lia vorto
- 675 croire un traître mot (ne pas en)
ne kredi eĉ unu silabon
- 676 croiser le fer
kruci la glavojn/la spadojn, dueli
fig. : rompi lancon kun iu
- 677 croquer le marmot
senpacience atendadi
- 678 croquer son magot
forkonsumi sian havaĵon
- 679 croûte (une)
penetraĵo, kiĉo
- 680 cueillir/épingler/pincer (se faire)
kaptiĝi

- 681 cuisiner quelqu'un
(sisteme) pridemandi iun
- 682 culbute (faire la) voir : 155
- 683 cul sec (faire)
eltrinki per unu tiro
- 684 cul terreux (un)
terulaĉo, kruda kampulo
- 685 cure de qc (n'avoir)
tute malŝati (malzorgi) ion
- je n'en ai cure!
ne mia zorgo!
- 686 cuver son vin
fordormi sian ebriecon
- 687 dada (le) voir : 3670
- 688 dame patronnesse (une)
parofsinjorino, bonfara paroŝanino, patronino
- 689 fam. - dalle en pente (avoir la) voir : 1300
- 690 danser au son du violon, obéir au doigt et à l'oeil
danci laŭ ies fajfilo ^z
- il doit obéir au doigt et à l'oeil
fadeno iras, kien kudrilo tiras ^z
- 691 danser devant le buffet
sidadi antaŭ malplena telero
- 692 danser l'anse du panier (faire)
ŝtelprofiti
- 693 date (faire)
esti grava dato
- 694 débarrasser le plancher
(fine) forlasi la lokon
- 695 débattre comme un beau diable (se) voir : 31
- 696 débiter ses boniments
ĉarlatani, logparoladi
- 697 déblayer le terrain
ebenigi la vojon
- 698 déborder de joie
eksplodi pro ĝojo

- 699 débuts fracassants (faire des)
fulme (sensacie) debuti
- 700 décharger sa bile (sa rate, sa colère) sur qn
ellasi (elfjeti, elverŝi) sur iun sian galon/sian koleron
- 701 décharger (vider) son coeur
elverŝi (malŝarĝi) sian koron
- 702 dèche/mouise/panade/purée (être dans la)
sidi en vera kaĉo, sidi ĝiskole en la peĉo, droni en mizero
- 703 déchirer à belles dents voir : 1728
- 704 déclarer sa flamme
konfesi sian amon
- 705 découvert (à)
lieu : **senŝirma**
compte : **deficita**
acheter : **nekontante** voir : 3612
- 706 découvrir le pot aux roses
malkovri la tutan sekreton
- 707 découvrir son jeu
malkaŝi sian ludon
- 708 décrocher la timbale
lerte celtrafi
- 709 défaut (faire)
forces : **ekmanki al ..., ekforlasi**
au tribunal : **foresti**
promesse : **malplenumi**
- 710 défaut de la cuirasse (le)
la malforta artikio en la kiraso, la vunda loko ^z
- 711 défendre son bifteck
defendi la vivpanon
- 712 défrayer la chronique
fariĝi objekto de klaĉo
- 713 dégager sa responsabilité
liberigi sian respondecon
- 714 dégonfler (se)
fig. : **perfidi la propran intencon**

- 715 dégourdir les jambes (se)
ekzerci (malrigidigi, vigligi) siajn krurojn
- 716 dégringoler sur le paletot de qn
abrupte ekataki iun
- 717 déguiser en courant d'air (se)
gliti el ie kiel fumo en vento/kiel forfluginta vento, pafe malaperi
- 718 délier la langue à qn
trude paroligi
- 719 délier les cordons de sa bourse
ekmalfermi sian monujon, konsenti pri monofero
- 720 demander des comptes
postuli konton
- 721 demander grâce
petegi pardonon
- 722 demander justice
peti pri repago/vengo
- 723 demander la lune
peti neeblaĵo, postuli neeblaĵon
- 724 demander la main de qn
pour qn : **svati iun**
pour soi-même : **peti ies manon**
- 725 demander quartier/pitié
peti indulgon de ...
- pas de quartier! **nenia indulgo !**
- 726 demander son congé
forpeti sin de iu
- 727 demander son reste (ne pas)
forlepori
- 728 demander une grâce
peti favoron
- 729 démarrer comme une flèche
starti kiel sago, sage starti
- 730 démarrer sur des chapeaux de roue
tangkline (radkline) starti, rapide ekstarti
- 731 déménager
- il déménage voir : 2338

- 732 déménager à la cloche de bois
ŝtele translokiĝi
- 733 demeure (à)
lokside
- 734 démon de la vitesse (avoir le)
ebrii je rapideco
- il a le démon de la vitesse
rapidecdemono pelas lin
- 735 dent contre qn (avoir une)
esti venĝema al iu, havi venĝemon kontraŭ iu
- 736 dents (être sur les)
esti konsumpelita, esti elĉerpe laca
- 737 dents longues (avoit les)
esti avidega
- 738 dénué de fondement
fundamente malprava, senbaza
- 739 départ sans tambour ni trompettes (un)
senparada foriro voir : 2248
- 740 dépasser la mesure
transpaŝi la moderecon voir : 2275
- 741 dépens de (aux)
je ies kostopago
- 742 dépenser (se)
elspezi (foruzi) siajn fortojn, aktivege agi
- 743 dépit du bon sens (en)
1) **tute malprudente**
2) **fuŝege**
- 744 déposer (mettre bas) les armes
klini la glavon, demeti la armilojn
- 745 déposer son bilan
bankroti
- 746 déposer une plainte
meti plendon kontraŭ iu
- 747 déranger pour des prunes (se)
vane fari al si la klopodon
- 748 dernier cri **novmoda**

- 749 dernière demeure (la)
la lasta loĝejo
- 750 dernière extrémité (être à la)
esti en lasta ekstremo
- 751 dernier lieu (en)
laste, lastgrade, -range
- 752 dernier mot (avoir le)
diri la finvorton/la limvorton
- 753 dernier ressort (en)
lastinstance, ĉe la lasta instanco
- 754 dernier sommeil (le)
la fera dormo, la morto
- 755 dernier voyage (le)
la lasta vojo
- il a fait son dernier voyage
li faris sian lastan translokiĝon ^z
- 756 dérobée (à la), en tapinois
ŝtele, kaŝite
- 757 derrière les barreaux (être) voir : 3631
- 758 déshabiller de son vivant (se)
dumvive senposediĝi
- 760 desserrer les dents/les lèvres (ne pas) ; rester bouche close/cousue
ne movi la buŝon ^z, obstine silenti
- 761 desserrer les lèvres
malsigeli la lipojn
- 762 dessous de la chose (les)
la kaŝitaj kialoj
- 763 dessous de table (les), les pots-de-vin
ŝmirmono, delogmono, koruptaĵo, koruptmono ^z, subaĉeto
- 764 dessous (dessus) la jambe (par), par dessus l'épaule
fuŝe, malzorge, tute senzorge
- 765 traiter qn par dessus la jambe
malŝate trakti iun
- 766 dessus (avoir le)
venke superi

- 767 dessus de tout soupçon (être au)
esti ekster ia ajn suspekto
- 768 dessus (haut) du panier (le), la fine fleur
la plejbelaja, la plejbonaĵo, la eminentularo, la floro, la kremo
- 769 dessus la tête (en avoir par)
esti supersūtita
- j'en ai par dessus la tête!
tio jam staras al mi en la gorĝo! ^Z da tio estas ĝiskole!
- 770 dessus le marché (par)
krome, krom tio
- 771 dessus l'épaule (par) voir : 764
- 772 détacher son regard
depreni sian rigardon
- 773 détail (ne pas faire de)
sennuance ataki
- 774 détendre comme un ressort (se)
salti kiel risorto
- 775 détriment de (au)
je la malprofito de, malfavore al, malprofite al
- 776 deuil (être en)
funebri
- 777 deuil (en faire son)
elrezigni ion
- 778 deux doigts de ...
 fingrolarĝo da ...
- 779 deux doigts de la main (être comme les)
- ils sont comme les deux doigts de la main
ili estas kunigitaj kvazaŭ manfingroj
- 780 deux pas de ... (à)
kelkajn paŝojn de ...
- 781 deux pelés et un tondu
neniu aŭ preskaŭ, kvazaŭ neniuj
- 782 deux poids et deux mesures (avoir)
mezuri ĉion per du malsamaj mezuriloj

- 783 deux yeux de qn (être les)
esti karega al iu
 - ce sont ses deux yeux
li (ŝi) estas la pupilo de lia (ŝia) okulo^z
- 784 dévider son chapelet
elpreĝi (ellasi) sian litanion
- 785 dévoiler ses batteries
malkaŝi siajn bateriojn (Raymond Schwartz), **malkovri siajn intencojn**
- 786 devoir une fière chandelle à qn
 - je lui dois une fière chandelle!
mi estas al li ege dankoŝulda
- 787 dévoré d'ambition (être)
forkonsumiĝi pro ambicio
- 788 dévorer comme un loup
lupe vori
- 789 dévorer des yeux
gluti per la okulo, manĝi iun per la rigardo^z
- 790 diable (au)
trans montoj kaj maroj^z, trans valoj kaj montoj, malproksimege
- 791 diable à ses trousses (avoir le)
esti urĝata de la diablo
- 792 diable à quatre (faire le)
diable furiozi
- 793 dialogue de sourds (un)
dialogo inter surduloj, falsa dialogo
- 794 dictionnaire ambulante (un)
migra vortaro
- 795 difficile à avaler
malfacile krebbla
- 796 difficile à digérer
malfacile digestebla
 - c'est difficile à digérer!
malfacile digestebla afero!
- 797 digne de foi
fidinda, kredinda

- 798 digne d'éloges
laŭdinda
- 799 dilater la rate (se)
tordiĝe ridi
- 800 diamétralement opposé
rekte kontraŭa, mala
- 801 dilapider les deniers publics
malŝparegi la publikajn financojn
- 802 diligence (faire), pop.: faire vinaigre
rapidi
- 803 dire à demi-mot
duondiri
- 804 dire ce que l'on a sur le coeur
malŝargi la koron
- 805 dire de raides (en)
ĵeti al iu rektajn dirojn
- 806 dire des bêtises/ des sottises
1) **paroli sensencaĵon ^z**
2) **diri (paroli) maldecaĵojn**
- 807 dire deux fois (ne pas se le faire)
volontege akcepti, vole obei
- 808 dire en aparté
flankdiri
- 809 dire la vérité toute nue
diri la puran veron ^z
- 810 discrétion (à) voir : 3738
- 811 disparaître comme par enchantement
kvazaŭ sorĉe (magie) malaperi, malaperi kiel ŝtono en maron ^z
- 812 disputer les gros titres (se)
pridisputi sensaciajn titolojn
- 813 don (être de)
esti en donacema humoro
- 815 don juan (un)
donjuano voir : 1405

- 816 donnant-donnant
don-redone
- 817 donner accès
ebligi (doni) aliron
- 818 donner à coeur joie (s'en)
ĝissate (senbride) amuzigi
- 819 donner à qn sa main sur la figure
fari aplaudon sur la vangon^Z, survangi
- 820 donner au plus offrant
aŭkcii al la lasta proponanto
- 821 donner (laisser) carte blanche
doni plenpermeson, lasi agliberon, plenrajtigi
- 822 donner corps et âme (se), se donner à fond
voir : 586
- 823 donner dans le panneau/un piège
blinde fali en kaptilon
- 824 donner des ailes
havigi al iu flugilojn^Z, flugiligi
- 825 donner des airs de grand seigneur (se)
mieni grandsinjore, afekti altnobelan sintenadon
- 826 donner des coups bas
frapi sub la zono
- 827 donner des coups de canif dans le contrat
fojfoje ne respekti la geedzan ligon, malfideligi el la geedza ligo
- 828 donner des coups d'épée dans l'eau, porter de l'eau à la rivière
**batadi la venton^Z, celi anseron, trafi aeron^Z,
ĉerpi akvon per kribrilo^Z, draŝi fojnon^Z, erpi la maron^Z, ĵetadi pizojn al muro, melki virkapron/kokon,
pafi truon en aeron, tordi ŝnurojn el sablo^Z,
trapafadi la aeron^Z, verŝi aeron al aero^Z
- c'est un coup d'épée dans l'eau!
celis anseron, trafis aeron! ; sencelaĵo!**
- 829 donner du bon temps (se)
gajvivi, petoli, amuzi sin

- 830 donner du fil à retordre
kaŭzi al iu amason da embaraso, multe klopodigi
 - il vous donnera du fil à retordre!
pro li vi sidos en amaso da embaraso!
li naskos al vi gravajn malfacilaĵojn!
- 831 donner du poing sur la table
bati la tablon per pugno
- 832 donner en spectacle (se)
konduti spektakle
- 833 donner la chair de poule
(terur)tremetigi
- 834 donner l'eau à la bouche
salivigi
 - j'en ai l'eau à la bouche!
kolektiĝas al mi salivo en la buŝo ^z
- 835 donner le bon dieu sans confession
 - on lui donnerait le bon dieu sans confession!
oni kredus lin anĝelo! , oni miskredus lin senpeka!
- 836 donner le bon exemple
doni virtan ekzemplon
- 837 donner le bouillon d'onze heures
verŝi la trinkvenenon
- 838 donner le change
ŝajnige trompi, tromperarigi
- 839 donner le coup de fouet
ekstimuli
- 840 donner le coup de fusil, écorcher qn
senfeligi
- 841 donner le coup de grâce
doni al iu la baton de la morto ^z, doni la finofaran baton ^z
- 842 donner le coup d'envoi
doni la ekan piedfrapon, startigi
- 843 donner le coup de pouce
finpoluri, fini kaj glatigi
- 844 donner le feu vert
doni la verdan lumon, doni irpermeson

- 845 donner le la/le ton
doni la tonon^z, konduki la dancojn^z, trudi la ĝustan tonon
- 846 donner libre cours à ...
lasi liberan kuron (flugon, vojon) al ..., ellasi, malbremsi, doni plenan liberon al ...
- 847 donner libre cours à sa colère
elverŝi sur iun la ardon de sia kolero
- 848 donner sa langue au chat
rezigni la divenadon, divenrezigni
- 849 donner sa tête à couper (en) voir : 1976
- 850 donner son paquet à qn
forregali iun
- 851 donner un coup de balai
forbalai
- 852 donner un coup de barre
ekŝanĝi la direkton, ekpuŝi la direktilon
- 853 donner un coup de collier
individuellement : **okaze penegi**
collectivement : **jungi ĉiujn fortojn**
- 854 donner un coup de pouce
à une entreprise : **doni potencan akcelon al io, helpekpuŝi**
à qn : **akceli ies karieron**
- 855 donner (flanquer) une bonne raclée/volée
regali per batado/draŝado, draŝi ies dorson, pluvigi batojn sur ies dorson
- 856 donner (faire) une entorse au règlement
malobservi (fortordi) la regularon
- 857 donner une leçon
doni lecionon de moroj^z, fari al iu predikon pri moroj^z instrui per severa puno
- 858 donner un mal de chien (se)
penegi kiel tirĉevalo
- 859 donner un mal du diable (se)
ĝisoste peni/klopodi

- 860 dorer la pilule
dolĉe ŝmiri al iu la lipojn ^Z, ŝajnigi dolĉa acidaĵon
- 861 dormir à la belle étoile
dormi sub la steloj, dormi sub la libera ĉielo
- 862 dormir à poings fermés
dormegi kiel ŝtupo
- 863 dormir comme un loir/une marmotte/un sabot
dormi kiel gliro/marmoto/akademiano
- 864 dormir d'un sommeil de plomb
dormi ŝtonan dormon ^B
- 865 dormir du sommeil du juste, dormir sur ses deux oreilles
 - **konscienco senmakula estas kuseno plej mola ^Z,**
 - **konscienco trankvila estas bona dormilo ^Z**
- 866 dormir en chien de fusil
kaŭre dormi
- 867 dormir que d'un oeil (ne)
dormi unuokule/lepore, duondormi
- 868 dos-à-dos
dors'-al-dorse, dorso ĉe dorso
- 869 dos au mur (le)
dorse kontraŭ la muro
- 870 dos d'âne (en)
selforma
- 871 dos large (avoir le) voir : 243
- 872 double emploi (faire)
esti troe, superflue anstataŭi
- 873 double zéro (un)
 - c'est un double zéro
li estas nul oble nul, li estas senvalora nulo
- 874 douce (en)
nerimarkite
- 875 doux comme un agneau/une colombe
milda kiel ŝaf(id)o/kolombo
- 876 drapeaux (être sous les)
soldatservi, esti sub la armiloj

- 877 draper dans sa dignité (se)
sin vesti per digna ekstero
- 878 dresser des embûches à qn
ĵeti ŝtonojn sur la vojon de iu, insidi kontraŭ iu
- 879 dresser les cheveux sur la tête (faire)
starigi^z(disstarigi^z, hirtigi) la harojn
- 880 dresser l'oreille
streĉi la orelojn^z, akriĝi la orelon
- 881 dresser (monter) sur ses ergots (se)
kokeske ekstari, aroganti
- 882 droit (faire son)
studi la juron
- 883 droit comme un I
rekta kiel cipreso/kandelo/stango, rekta kiel I
- 884 drôle de moineau/d'oiseau/de zèbre (un)
stranga birdo
- 885 drôle de nez (faire un), faire un long nez
kuntiri la nazon
- 886 dur à cuire (un)
hardito, hardulo
- 887 dur à la détente
mondomaĝema, neelspezema
- 888 durcir le ton
malmildigi la voĉon
- 889 dur comme l'acier
malmola kiel ŝtalo, ŝtal-malmola
- 890 dur comme le caillou/la pierre/un roc
ŝton-malmola
- 891 dur de la feuille
malbonaŭda
- 892 écarquiller les yeux
streĉi^z(distiri, malfermegi) la okulojn
- 893 écarter du droit chemin (s')
devojigi de la rekta vojo
- 894 échapper belle (l')
tange eskapi

- 895 échapper à un écueil **eskapi rifon**
- 896 écharpe (en) voir : 154
- 897 échauffer la bile
inciti ies galon
- ne m'échauffez pas la bile!
ne incitu al mi la galon! ^Z
- 898 éclair (en un) **fulmorapide**
- 899 éclairer la lanterne
lumigi ies lanternon (Roger Bernard)
- 900 éclat (faire un)
fari skandalan^Z bruegon
- 901 éclater de rire
eksplodi per rido^B, rideksplodi
- 902 éclater en sanglots
eksplodi per larmoj, deploregi
- 903 éclipser (s')
sin pafi for^Z, forŝteliĝi, malaperi kiel vaporo
- 904 école (faire)
fariĝi (instrua) ekzemplo, trovi disĉiplojn/imitantojn
- 905 école buissonnière (faire l')
viziti la vagantan lernejon
- 906 écorcher les oreilles
skrapi^Z (tranĉi^Z, ŝiri) la orelojn
- 907 écoute (être à l')
(radio)aŭskulti
- 908 écouter d'une oreille distraite
aŭdi ion pretervole
- 909 écouter la voix de la raison
obei la voĉon de la prudento
- 910 écouter que son courage (n')
nur kuraĝe agi
- 911 écouter (être aux)
subaŭskulti
- 912 écraser de son mépris
superŝuti per malŝato
- 913 écrire comme un chat
skribi kiel kato/kokino

- 914 écrire noir sur blanc
- c'est écrit noir sur blanc
nigro sur blanko pruvas sen manko ^Z
- 915 écriture de chat (une)
skribo kiel skrapo de kato/kokino
- 916 écumer de colère/de rage
ŝaŭmi pro kolero/furiozo ^B
- krevis al li la kolo pro kolero (Ŝulco)
- 917 effet boeuf (faire un)
sensacie impresi, sensacii
- 918 effet d'une douche froide (faire l')
efiki kiel frida duŝo
- 919 effondrer comme un château de cartes (s')
disfali kiel dometo el ludkartoj/kiel ludkarta konstruaĵo
- 920 effronté comme un moineau
impertinenta kiel pasero
- 921 élancé comme un lévrier
svelta kiel kurhundo/leporhundo
- 922 élément (être dans son)
esti en sia elemento ^Z
- 923 élever à la dure
rigide eduki, eduki en la plej granda severeco ^Z
- 924 élever dans une boîte/dans du coton
dorlote eduki
- 925 élever la voix
laŭtigi sian voĉon
- 926 embarquer sur une galère (s')
1) sens propre : **enŝipiĝi kiel galerulo**
2) fig. : **implikiĝi en veindan aferon**
- ils se sont embarqués sur la même galère
ili remas sur la sama boato
- 927 embarrass (faire des)
**afekti fanfaronan gravecon, pretendeme (afektule)
paradi**
- 928 embarrass du choix (n'avoir que l')
havi tro da elekteblaĵoj

- 929 emblée (d')
tuj, senpere
- 930 emboîter le pas à qn
1) sens propre : **postpaŝi iun**
2) fig. : **akurate (tuj) imiti**
- 931 emboucher les mêmes trompettes
samargumenti, sammuziki
- 932 embrasser à la russe
ruseske kisi, buŝkisi
- 933 empêcher de rire (ne pouvoir s')
ne povi ne ridi
- 934 empêcheur de danser en rond (un), un trouble-fête
trudulo, ludfuŝanto, ĝenulo
- 935 empiéter sur les plates-bandes
- il ne faudrait pas empiéter sur mes plates-bandes!
- **ne ĉasu en mia arbaro/sur mia grundo!**,
- **ne tretu miajn florbedojn!**
- 936 employer à toutes les sauces
gurde uzi
- 937 emporter de justesse (l')
gajni per minimuma (tanĝa) diferenco
- 938 encan (à l')
aŭkcie
- 939 encontre de ... (à l')
tute kontraŭe al
- 940 endetter jusqu'au cou (s')
sidi en la ŝuldoj ĝis super la ŝultroj^Z/oreloj,
droni en la ŝuldoj^B
- 941 endormir sur ses lauriers (s')
ripozi sur jam velkantaj laŭroj, ekdormi ripoze sur
siaj laŭroj, senmoviĝi sub la laŭrkronoj, (maldiligent-
iĝi post la unuaj sukcesoj)
- 942 enfant de la balle (un)
aktorida aktoro
- 943 enfant de l'amour (un)
eksteredza infano

- 944 enfants de choeur (des)
- ce ne sont pas des enfants de choeur!
**ili ne estas anĝeletoj! ; naivaj ili ja ne estas! ;
nekanonizindaj uloj!**
- 945 enfermer dans une tour d'ivoire (s')
enfermi sin en eburan turon
- 946 enfermer le loup dans la bergerie
enlasi la lupon en la ŝafejon
- 947 enfoncer dans le crâne (s') ; se mettre une idée en tête
enbati ion en sian kapon^z
- 948 enfoncer le clou
enbati ion en ies kapon^z
- 949 enfonceur de portes ouvertes (un)
sukcesa venkanto de pordoj malfermitaj^z
- 950 enfourcher son dada
ekrajdi sian amatan ĉevaleton, reveni al sia hobio
- 951 enfourcher son cheval de bataille
ekrajdi sian batal-ĉevalon
- 952 enfreindre la loi
malobservi la leĝon
- 953 engueulade maison (une)
skoldego
- 954 engueuler comme du poisson pourri
insulti kiel aĉaĵon/abomenindaĵon, skoldegi, skoldaĉi
- 955 enlever le pain de la bouche
senigi je la vivpano
- 956 enlever une idée de la tête
forpeli ideon el ies kapo
- 957 ennemi de ... (n'être pas l'), ne pas répugner à ...
ne esti malema al ... -ado
- 958 ennuyer à cent sous de l'heure (s')
droni en enuo, enuegi
- 959 enregistrer dans sa mémoire
enskribi en sian memoron^z
- 960 entamer des discussions
ekintertraktadi

- 961 entendre comme larrons en foire (s')
interkonsenti kiel paro da friponoj
- 962 entendre raison (faire)
prudentigi
- 963 enterrer la hache de guerre
enterigi la tomahokon
- 964 enterrer sa vie de garçon
sian eksfraŭlecon/eksfraŭliĝon festegi
- 965 entorse au règlement (faire une) voir : 856
- 966 entourer de garanties (s')
sin ŝirmi per garantioj
- 967 entre chien et loup
ĉe eknoktiĝo
- 968 entre deux âges
mezaĝa
- 969 entrée de jeu (d')
tuj de la komenco
- 970 entrefaites (sur ces) voir : 986
- 971 entre l'arbre et l'écorce (être) voir : 973
- 972 entre la vie et la mort (se trouver)
ŝvebi inter vivo kaj morto
- 973 entre le marteau et l'enclume (être), être entre l'arbre et l'écorce
esti inter la martelo kaj la amboso^z
- 974 entremise de (par l')
pere de
- 975 entre quatre yeux
inter kvar okuloj, okulojn kontraŭ okuloj
- 976 entrer comme dans un moulin
- on y entre comme dans un moulin
ĉi tien oni libere eniras kvazaŭ en butikon
- 977 entrer dans les compétences de qn (ne pas) voir : 2786
- 978 entrer dans les moeurs
- c'est entré dans les moeurs
tio iĝis fakta kutimo

- 979 entrer dans les ordres, prendre la soutane
pastrigi, ordinigi
- 980 entrer dans le vif du sujet
ekmordi la kernon de la demando, ataki la esencon de la demando
- 981 entrer dans une colère bleue/en fureur, se fâcher tout rouge, se mettre enrage
eksplodi de furiozo, furiozigi, krevi al si la kolumo pro kolero (Ŝulco)
- 982 entrer en conflit
veni en konflikton
- 983 entrer en coup de vent
eniri (enveni) kiel trablovo, trablove eniri
- 984 entrer en lice
paŝi en la arenon kontraŭ iu
- 985 entrer en trombe
tempeste enflugi, trablove eniri
- 986 entretemps, dans l'intervalle, sur ces entrefaites
intertempe, dume
- 987 entretenir l'espoir
flegi la esperon
- 988 envers du décor (l')
la dorsa flanko de la dekoro/de la kadro
- 989 envers et contre tous
spite al ĉiuj, spite ĉiujn
- 990 envers et contre tout
kontraŭ muroj kaj maroj
- 991 en veux-tu en voilà
tiom multe, kiom oni povas deziri
- 992 envi (à l')
vere, konkure
- 993 envoyer (conduire) à la boucherie
konduki ... - kiel ŝafojn - al la buĉo
- 994 envoyer à tous les diables
forsendi al ĉiuj diabloj, forregali
- 995 envoyer au diable
sendi malproksimen

- 996 envoyer aux pelotes, envoyer bouler/pâître/péter/pro-
mener, envoyer planter des choux, envoyer sur les
roses
forregali, forspiti
- 997 envoyer dans les décors
abrupte forpeli
- 998 envoyer par le fond
ŝipon : dronigi
- 999 épancher avec abandon (s')
konfidi plenfide
- 1000 épancher sa bile
**ellasi la koleron, elverŝi sur iun sian koleron^z/sian
galon**
- 1001 épancher son coeur, s'épancher
libere elverŝi sian koron^z, nudigi sian koron
- 1002 épargner sa peine (ne pas)
**klopodi sen limo per korpo kaj animo^z, ne domaĝi
(ne ŝpari) sian penon**
- 1003 épater la galerie
mirkonsterni la rigardantojn
- 1004 épée à deux tranchants (une)
ambaŭflanka glavo, dutranĉa spado
- 1005 épée de Damoclès (l')
la glavo de Damoklo
- 1006 épines (être sur des) voir : 418
- 1007 épingler (se faire) voir : 680
- 1008 éponger ses dettes
kvitiĝi je ŝuldoj, forviŝi ŝuldojn
- 1009 époque (faire)
- qui fait époque : **epokfaranta^z**
voir : 693
- 1010 épouser une cause
fari aferon sia
- 1011 éprouvé par le sort
vipata de la sorto
- 1012 errer comme une âme en peine
vagi kiel turmentata animo

- 1013 escamoter la vérité
fortordi la veron
- 1014 espace d'un éclair (l')
fulmodaŭre
- 1015 espèces sonnantes et trébuchantes (en)
per sonorantaj moneroj
- 1016 esprit de clocher (l')
parokismo, malvasta (mallargá) vidmaniero
- 1017 esprit fort (un)
nekredemulo, nereligiemulo
- 1018 esquisser un sourire
ekrideti
- 1019 essuyer un affront
sperti (suferi) ofendon
- 1020 essuyer un refus
ricevi (rikolti) rifuzon
- 1021 essuyer des revers militaires
malvenkadi
- 1022 essuyer un revers
sperti (suferi) malprosperon
- 1023 estimer heureux (s')
- il peut s'estimer heureux!
li povas sin rigardi (sin nomi) feliĉa
- 1024 estomac (avoir de l')
aplombi, esti aplomb(aĉ)a
- 1025 estomac dans les talons (avoir l') voir : 1068
- 1026 estomac d'autruche (un)
ŝtala stomako
- 1027 établir à son compte (s')
arangî propran mastrajon
- 1028 établir des contacts
nodi kontaktojn, ekkontakti, ekrihati
- 1029 étalage de ... (faire)
fanfarone (parade) elmontradi
- 1030 étancher sa soif
kvietigi sian soifon, sensoifiĝi

- 1031 état de ... (faire)
 tenir compte de : **ŝati**
 faire cas de : **estimi**
 citer : **citi, menci**
 faire état de chef : **agi kiel ĉefo, estre agi**
- 1032 état d'ébriété/d'ivresse (en), pris de boisson
en malsobra stato, ebria
- 1033 état de marche (en)
funkcikapabla, funkciiva
- 1034 états (être dans tous ses)
 1) **esti en klopodoj de l'kapo ĝis piedoj** ^z
 2) **esti en plena ekscitiĝo**
- 1035 étayer ses dires
apogi siajn dirojn
- 1036 étendre de tout son long (s')
kuŝiĝi per sia tuta longo, sterniĝi
- 1037 étincelles (faire des)
brile sukcesi
- 1038 étoffe (avoir de l')
esti multkapabla/multflanke brila
- 1039 étouffer dans l'oeuf
abortigi
- 1040 étouffer de rire
sufokiĝi de ridego
- 1041 étouffer la voix de sa conscience
kovri la buŝon de sia konscienco ^z
- 1042 étouffer une affaire
dronigi ion en silenton
- 1043 étouffer un rire
sufoki ridon
- 1044 étourneau (un) fig. : voir 3358
- 1045 étrangler de rire (s')
sufokiĝi pro rido
- 1046 éveiller des soupçons
veki (naski) suspekton

- 1047 éventer la mèche
 1) **antaŭsenti artifikon**
 2) **fiaskigi artifikon**
- 1048 examiner sur toutes les coutures
esplori laŭ ĉiuj flankoj
- 1049 exaucer un voeu
plenumi deziron
- 1050 exercer son talent
disvolvi sian talenton
- 1051 expédier avec pertes et fracas
malmilde forregali
- 1052 expédier dans l'autre monde
ekspedi iun en la ĉielon^z/en la transmondon
- 1053 expliquer de long en large
klarigi laŭ ĉiuj anguloj
- 1054 exploser de colère
eksplo di de kolero
- 1055 exploser de joie
eksplo di pro ĝojo
- 1056 extirper la vérité
elŝeligi la veron
- 1057 face (faire)
 à un adversaire : **kuraĝe kontraŭstari**
 à une situation : **fronti al**
- 1058 face à face/nez à nez
vid'al'vide, vizaĝo kontraŭ vizaĝo, front'al fronte,
okulo al okulo, naz-ĉe-naze
- 1059 face à face (un)
vidalvida dialogo
- 1060 face contre terre
vizaĝaltere(n)
- 1061 face de (en)
vidalvide, vid'al, kontraŭ
- 1062 fâcher tout rouge (se) voir : 981
- 1063 facile comme bonjour
facila kiel saluto/kiel argila laboro

- 1064 faction (être de)
gardostari
- 1065 faible pour qn (avoir un)
1) **indulgemi al iu**
2) **aparte ŝati iun, esti aparte korinklina al iu**
- 1066 faillite (faire) voir : 155
- 1067 faim (avoir)
fam.: claquer du bec
malsati
- 1068 faim de loup (avoir), avoir une faim dévorante, avoir l'estomac dans les talons
esti malsata kiel lupo, lupe malsati, sveni pro malsato, malsategi
- 1069 faire (ne pas s'en)
neniel ĉagreniĝi
- 1070 faire beaucoup avec sa langue (en)
heroi nur buŝe
- 1071 faiseur d'embarras (un)
afektulo
- 1072 faiseuse d'anges (une)
abortistino
- 1073 fait accompli (le)
la farita faro
- 1074 falloir de peu (s'en)
- il s'en est fallu de peu
ne multe mankis, ke ... -u
- 1075 fauché comme les blés, sans sou ni maille, à sec
nuda kaj kruda, sen groŝo en poŝo^z
voir : 3098
- 1076 fausser compagnie
subite forŝoviĝi
- 1077 fausse route (faire)
iri malĝustan (misan) vojon, vojerari, misiri
- 1078 faute de (ne pas se faire)
tute ne maltrafi oportunecon por ...
- 1079 faux bond (faire)
malplenumi la rendevuon

- 1080 faux (menus) frais (les)
la kromelspezoj, la akcidentaj^Z elspezetoj
- 1081 faux frère (un)
perfida kolego
- 1082 faux jeton (un)
malsincera birdo, hipokritulo
- 1083 faux pas (faire un)
fari falsan paŝon^Z, mispaŝi
- 1084 faux semblant (un)
ŝajnigo
- pas de faux semblants!
ŝajnoj for!
- 1085 femme de mauvaise vie/de petite vertu (une), une
femme facile/légère/galante
facila (diboĉa, leĝera) virino, amoristino
- 1086 populaire : fendre la gueule/la pipe (se)
ĝissate ridi
- 1087 fendre l'air
fendi la aeron
- 1088 fendre le coeur voir : 334
- 1089 fer de lance (le)
la lancpinto
- 1090 fer et par le feu (par le)
per fajro kaj glavo
- 1091 fermer l'oeil de la nuit (ne pas), passer une nuit
blanche
**dum la nokto ne fermi la okulojn, maldormi tra la
tuta nokto, pasigi la tutan nokton maldorme, resti
sendorma la tutan nokton, sendorme tranokti**
- 1092 fermer les yeux
1) **morti**
2) **okulon fermeti^Z, indulge ignori**
- 1093 féroce comme un tigre
kruela kiel tigro
- 1094 ferraille (la) fig. : voir 1839

- 1095 festin de roi (faire un)
reĝe festeni, ĝui la manĝon
- 1096 fête (faire)
ĝoje akcepti
- 1097 feu (être en)
bruli, flami
- 1098 feu au cul/au derrière (avoir le)
1) **forkuri kvazaŭ pelate de fajro**
2) **havi brulan tindron en la pugo, seksardi**
voir : 410
- 1099 feu de la discussion (dans le)
en la febro de la diskutado
- 1100 feu de paille (un)
momenta flamo
- ce n'est qu'un feu de paille!
tro akra fajro estas sen daŭro^z; kiu rapide saltas, tiu baldaŭ haltas^z
- 1101 feu de tout bois (faire), faire arme de tout
uzi ĉiajn rimedojn
- 1102 feu vert (avoir le)
ricevi plenum-permeson
- 1103 ficelé (fichu) comme l'as de pique/comme 4 sous
groteske vestita, vestaĉita
- 1104 ficher (lever, pop. foutre) le camp, décamper
tuj forkuri, fuĝi
- 1105 ficher royalement (s'en) voir : 1222
- 1106 fidèle comme un chien
fidela kiel hundo, hunde fidela
- 1107 fier comme Artaban/comme un hidalgo
fiera kiel Hispano/hidalgo
- 1108 fier comme un coq/un paon/un pou
fiera kiel koko/pavo
- 1109 fièvre de cheval (une)
akuta febro, febreĝo
- 1110 fièvre jaune (ia)
la flava (hektika) febro

- 1111 figure de papier mâché (avoir une)
montri palan kaj molan vizaĝon
- 1112 fil à la patte (avoir un)
esti katenita
- 1113 fil de l'eau (au)
laŭ la akvofluo
- 1114 fil des ans (au)
laŭ la fluo de l'jaroj
- 1115 fil des heures (au)
laŭ tempofluo
- 1116 fil des jours (au)
laŭ la fluo de la tagoj
- 1117 file (à la), en rang d'oignons
vice, en unu linio
- 1118 file indienne (en)
unuope, unuvice
- 1119 fil en aiguille (de)
**de fadeno al kudrilo, transirante de unu al la alia,
iom post iom**
- 1120 filer à l'anglaise
elŝteliĝi, senadiaŭe forŝoviĝi
- 1121 filer au nez et à la barbe de qn
forŝteliĝi antaŭ ies nazo
- 1122 filer comme une flèche/un bolide
kuri kiel sago^Z, forfuĝi kiel sago, sagi
- 1123 filer comme un zèbre
forkuri kiel zebro
- 1124 filer doux
submetiĝi
- 1125 filer droit
ŝafe obei
- 1126 filer entre les doigts
- il nous a filé entre les doigts
li forglitis el niaj manoj
- l'argent lui file entre les doigts
- **el lia mano ĉiu monero elglitas^Z**

- 1127 filer le parfait amour
travivi sennuban amon
- 1128 fille de joie (une) = une fille publique, une putain, une
grue
publikulino, prostituitino, çiesulino, putino
- 1129 fille des rues (une), une fille de trottoir
stratulino
- 1130 fils à papa (un)
burgido
- 1131 fils de chien!
fihundo!
- 1132 fin bec (un), une fine bouche
frandemulo
- 1133 fin comme un cheveu
hare maldika, maldika kiel haro, maldikega
- 1134 fine bouche (une) voir : 1132
- 1135 fine bouche (faire la)
malŝatafekti
- 1136 fine fleur (la) voir : 768
- 1137 fine gachette (une)
paf-lertulo
- 1138 fine lame (une)
spad-lertulo
- 1139 fin fond de la misère (le)
la fundo de la mizero
- 1140 fine mouche (une)
ruzul(in)o, sagacul(in)o
- 1141 finir en beauté
1) **apogee finiĝi**
2) **apogee perej**
- 1142 finir en queue de poisson, desinit in piscem
trovi fiaskan finon, finiĝi kiel roĵo en dezerto
- 1143 fin limier (un)
chien : **lerta spurhundo**
détective : **lerta spuristo**

- 1144 fin mot (le)
la ŝlosilvorto
- 1145 fin prêt (être)
esti tute preta
- 1146 fin renard (un)
ruzulo
- 1147 flair (avoir du)
esti akraflara
- j'ai eu du flair!
mi havis bonan nazon! ²
- 1148 flairer anguille sous roche
diveni diablön en la skatolo, flari kaŝitaĵon
- 1149 flambant neuf
freŝbrila, novbrila
- 1150 flamber comme l'amadou, comme une allumette/une
torche
flami kiel tindro/alumeto/torĉo
- 1151 flanc (être sur le)
kuŝi malsane
- 1152 flanquer (foutre,mettre) à la porte
congédier : **maldungi**
faire sortir sans ménagements : **forpeli tra la pordo,**
forregali
- 1153 flanquer une bonne raclée voir : 855
- 1154 flèche de tout bois (faire)
uzi ĉian ajn rimedon
- il faut faire flèche de tout bois
eĉ bagatelo povas servi al celo ²
- 1155 flemme (avoir la)
mallaboremi, senti mallaboremon
- 1156 fleur (faire une)
fari komplezon, okaze favori
- 1157 fleur de l'âge (à la)
en la floro de siaj jaroj ², en la florado (la printempo)
de la vivo, en la plejbona aĝo
- 1158 flibustier (un)
fig. : **fripono**

- 1159 foi de quoi (en)
por ties atestado, baziĝante sur tio
- 1160 foin (faire du)
skandali
- 1161 foin dans ses bottes (avoir du)
esti komforte bonhava/riĉa
- 1162 foire (faire la)
diboĉeti
- 1163 foison (à)
superabunde voir : 1295
- 1164 folie (être en) voir : 410
- 1165 foncer comme un bolide
bolide impetegi
- 1166 foncer dans le brouillard, foncer tête baissée
blinde impeti
- 1167 fond de train (à)
plengalope, rapidege
- 1168 fond en comble (de)
de l'fundamento ĝis la tegmento, ĝis la fundo de l'fundamento^Z /de l'fundoj
- 1169 fondre à vue d'oeil
okulfrape maldikiĝi, videble ŝrumpi/malgrasiĝi
- 1170 fondre comme neige au soleil
fandiĝi kiel neĝo sub la suno
- 1171 fondre comme un aigle
falataki kiel aglo, aĝlece sturmi
- 1172 fondre en larmes
ekdroni en larmoj, ekploregi
- 1173 fonds (être en)
esti monhava
- 1174 force de l'âge (dans la)
en la plej fortaj jaroj
- 1175 force de loi (avoir)
havi valoron de leĝo
- 1176 force des choses (par la)
per la forto de la cirkonstancoj^Z, per la forto de la faktoj (Leono Zamenhof)

- 1177 force des poignets (à la)
nur per propraj fortoj, per propria forta man' (teksto de "la Internacio")
- 1178 forcer la main de qn
trudpeli, trudi ion al iu
- 1179 forcer le destin
spiti la destinon/la malbonsorton
- 1180 forcer sur la bouteille
drinki
- 1181 forêt de (une), une multitude de
multego da
- 1182 forger de toutes pièces
krei de l'kapo ĝis la piedoj^z
- 1183 for intérieur (dans son)
en sia propra interno^z
- 1184 forme (être en)
esti vigla
- 1185 forme (de)
procedura^z
- 1186 forme (pour la)
pro formo/dececo
- 1187 formes (dans les)
formale, laŭetikete^z
- 1188 fort comme un boeuf/un buffle
forta kiel leono
- 1189 fort comme un chêne
forta kiel kverko
- 1190 fort comme Hercule/come un Turc
forta kiel Herkulo, Herkule forta
- 1191 fort en gueule (un)
fanfaronulo
 - c'est un fort en gueule
li bravas (heroas) nur buŝe
- 1192 forte tête (une)
ribelemulo, kapro-kapo, frontemulo
- 1193 forte tête (faire la)
aroganti, kontraŭfronti

- 1194 fortune (de)
hazarda, krizokaza
- 1195 fortune (faire)
riĉegigî
- 1196 fortune des armes (la)
la hazardo (la sorto) de la batalo
- 1197 fortune du pot (à la) voir : 1730
- 1198 fou à lier
kateninde (liginde) freneza
- 1199 fou de bonheur
ebria de feliĉo^z, freneza pro feliĉo
- 1200 fou de colère, fou de rage, fou furieux
**ebria de kolero (Grabowski), rabia de kolero (Kabe)
kolera kiel rabia hundo^z, kolera kiel cento da diabloj^z**
- 1201 fou de jalousie
freneza pro ĵaluzo
- 1202 fou de jalousie (être)
ĵaluzi kiel frenezulo
- 1203 fou de joie
ebria de ĝojo (Kabe), freneza pro ĝojo (Leono Zamenhof)
- 1204 foudre de guerre (un)
timeginda batalanto
- 1205 foudroyer du regard voir : 1258
- 1206 fou du volant (un)
**frenezulo pri rapidemo, malprudenta stiranto (mal-
prudenta = inconscient)**
- 1207 fouetter au sang
elvergi, ĝissange vipi
- 1208 fou furieux voir : 1200
- 1209 fam.: fouiller (pouvoir se), pouvoir toujours siffler
- tu peux te fouiller!/toujours siffler!
**mendu, atendu, via espero estas malprava!,
vane vi tion esperas!**
- 1210 fouiller du regard
rigardesplori

- 1211 foule (ne pas y avoir)
- il n'y a pas foule!
ne homamase!, estas maldense/preskaŭ senhome
- 1212 foulée (dans la)
samelane
- 1213 fouler aux pieds
treĉi, piedpremi
- 1214 fouler des pieds
surpaŝi
- 1215 four (faire un)
fiaski
- 1216 fourmis dans les jambes (avoir des)
- il a des fourmis dans les jambes
jukas al li en la piedoj, li formikas
- 1217 fourrer dans un joli pétrin (se)
fali en knedujon/en belan kaĉon
- 1218 fourrer dans un guêpier (se)
meti la manon en vesponeston
- 1219 fourrer (se mettre) le doigt dans l'oeil jusqu'au coude (se)
krude (blinde) erari
- 1220 fourrer son nez dans ...
ŝovi la nazon en ...^Z
- ne fourrez pas votre nez dans les affaires d'autrui
**ne ŝovu la nazon en fremdan vazon^Z,
en fremdan vazon ne ŝovu la nazon^Z**
- 1221 foutre à la porte voir : 1152
- 1222 foutre (s'en) = se ficher
- il s'en fout comme de l'an 40! ; il s'en fiche royale-
ment ; il s'en moque comme de 4 sous ; il s'en
soucie comme de sa première chemise!
**li fajfas pri ĝi, li zorgas pri ĝi kiel pri neĝo pasint-
jara^Z**
- 1223 foutre le camp voir : 1104
- 1224 frais (en être pour ses frais)
- il en a été pour ses frais
li vane (fiaske) klopodis

- 1225 frais comme un gardon
vigla kiel fiŝo en akvo
- 1226 frais comme une rose voir : 1229
- 1227 frais de la conversation (faire les)
fariĝi konversacia ĉeftemo
- 1228 frais émoulu
freŝbakita
- 1229 frais et dispos, frais comme une rose
freŝa kaj sana, sana kiel fiŝo en akvo
- 1230 franc comme l'or
sincera kiel pura akvo
- 1231 franchir la cote d'alerte
superpasi (transpasi) la alarm-nivelon
- 1232 franchir le mur du son
superpasi la sonmuron
- 1233 franchir le Rubicon, sauter le pas
transiri la Rubikonon^z
- 1234 frapper à la bonne porte
frapi je la taŭga pordo^z
- 1235 frapper du poing sur la table
bati la tablon per pugno
- 1236 frayer la voie
ebenigi (elhaki, trabati) la vojon
- 1237 frayer un chemin (se)
bori (trabati) sian vojon, trabati sin
- 1238 freiner à mort
ĝisbloke bremsi
- 1239 frères d'armes (des)
kunbatalantoj
- 1240 frétiller comme une anguille
angile svingetiĝi, svingetiĝi kvazaŭ angilo
- 1241 fringale (avoir la)
ekmalsategi
- 1242 frisé comme un mouton
frizita (krispa) kiel ŝafo, ŝafe krispa

- 1243 friser la cinquantaine
najbari la kvindekagŝon
- 1244 friser la correctionnelle
tangŝi la puntribunalon
- 1245 friser la mort
tangŝi la morton
- 1246 froid aux yeux (ne pas avoir)
- il n'a pas froid aux yeux
li ne estas el la regimento de timuloj ^Z
- 1247 froid comme le marbre
marmore (ŝtone) frida
- 1248 froid dans le dos (en avoir) voir : 408
- 1249 froncer les sourcils
arkigi (kuntiri, kunŝovi) la brovojn
- 1250 front (de)
en vico, fronte
- à deux, de front
po (du) en vico
- 1251 front commun (faire)
kune fronti
- 1252 frotter les mains (s'en)
kontentige interfroti la manojn
- 1253 fur et à mesure de ... (au)
iom post iom, laŭ ..., gŝuste, laŭ ...
- 1254 fur et à mesure que ... (au)
samtempe, kiel ..., laŭmezure, kiel ..., vice, laŭ tio kiel ...
- 1255 fuir comme la peste
foreviti kiel peston
- 1256 fuir ses responsabilités
eviti sian prirespondecon
- 1257 fureur (faire), être en vogue
furori
- 1258 fusiller (foudroyer) du regard
pafi per la okuloj ^Z, trabori per la okuloj, fiksi (insistan) rigardon sur iu ^Z

- 1259 gâcher (brader, gâter) le métier
senvalorigi (fuŝi) la metion
- 1260 gaffe (faire)
- il faut faire gaffe!
atentindas!
- 1261 gages (à)
subaĉetita
- 1262 gagne-pain (le)
moyen de subsistance : **pandona okupo^z, la pandona (panakira) laboro, la vivilo, la vivgajnilo**
personne qui subvient aux besoins, qui fait bouillir la marmite : **la vivgajnanto**
- 1263 gagner du terrain
idée : **progresi**
pays : **plivastiĝi**
- 1264 gagner haut la main
supervenki
- 1265 gagner la faveur de qn
enŝteli sin en ies favoron
- 1266 gagner sa croûte/son bifteck
perlabori la vivpanon/la porvivon
- 1267 gagner son pain à la sueur de son front
akiri vivpanon (perlabori la porvivon) per ŝvito de la frunto/vizaĝo
- vous gagnerez votre pain à la sueur de votre front
en la ŝvito de via vizaĝo vi manĝos panon^z(el "Genezo")
- 1268 gagner sur tous les tableaux
venki sur ĉiuj kampoj
- 1269 gai comme un pinson
gaja kiel birdo
- 1270 gaieté de coeur (de)
volontege
- ce n'est pas de gaieté de coeur!
ne volonte!
- 1271 gai luron, joyeux drille (un)
gajulo
- 1272 gain de cause (avoir, obtenir)
ricevi (trafi) pravignon

- 1273 garçon manqué (un)
knabulino
- 1274 garder dans sa poche
rezervi por posta uzo
- 1275 garder la tête froide
konservi malvarman sangon, sin regi, resti memrega
- 1276 garder pour la bonne bouche
rezervi por la deserto
- c'est pour la bonne bouche!
bona vino al la fino! ^z
- 1277 garder un chien de sa chienne à qn
- je lui garde un chien de ma chienne!
**mi ne forgesos mian venĝon kontraŭ li!,
tion mi repagos al li! ^z**
- 1278 garder une poire pour la soif
- il faut garder une poire pour la soif!
**gardu kandelon por la nokto ^z,
ŝparu kiam bone, vi havos kiam bezone ^z**
- 1279 gâter la sauce
1) **fuŝe labori**
2) **fuŝe enmiksiĝi**
- 1280 geler à blanc
prujne frosti
- 1281 geler à pierre fendre
frostegi
- 1282 gêne (être dans la)
barakti en financa embaraso, suferi monmankon
- 1283 gêné aux entournures
movĝenata
- 1284 gens de robe (les)
la toga gento, la togularo
- 1285 gens du voyage (les)
la cirka artistaro, la migraj aktoroj
- 1286 gibier de potence (un)
inda frukto de pendigo, pendumindulo, pendumendulo

- 1287 girouette (une)
 - c'est une vraie girouette!
li estas ventoflago, li ŝanĝiĝas kiel la vento, li havas ĉiun horon alian moron^z ; li la nazon ŝovas, kien vento blovas ; li turniĝadas kiel ĉifono sur bastono
- 1288 gîte et le couvert (avoir le)
vivi inter forno hejtita kaj tablo kovrita^z
 - il a le gîte et le couvert
li havas domon sur la dorso, panon en la poŝo
- 1289 glacé de peur/de terreur
glaciiginta de (pro) timo/teruro, ŝtoniĝinta de timo/teruro
- 1290 glacière (une)
 - c'est une vraie glacière!
frosta, ĉi tie!
- 1291 glaçon (un - vrai -)
 masculin : **malardulo^z**
 féminin : **frigidulino**
- 1292 glisser dans le tuyau de l'oreille
 chuchoter : **ŝovflustri (enflustri) en la orelon**
 pour influencer : **subkonsili**
- 1293 glisser la pièce
subŝovi monon, ŝovi groŝon en ies poŝon
 voir : 1305
- 1294 gloire (s'en faire une), se glorifier de qc
 à juste titre : **fieri pri (pro) io**
 par vantardise : **flagorne gloriĝi pro io**
- 1295 gogo (à), à profusion, en pagaie
abunde, amasege
 - il y en a à gogo, il y en a des tas
per ĝi estas pavimita la strato, pli ol sablo ĉe maro
- 1296 gonflé à bloc
tro memfida
- 1297 gonflé de joie
ĝojplena
- 1298 gonflé d'orgueil
ŝvelanta de fiero

- 1299 gorges chaudes de qn (faire des)
brue moki iun, senbride mokegi iun
- 1300 gosier (fam.: la dalle) en pente (avoir le)
havi larĝefluan gorgon
voir : 34
- 1301 gouffre (un)
- c'est un gouffre!
tio estas senfunda barelo! tio konsumadas multegan monon
- 1302 gouffre d'argent, panier percé (un)
malŝparegulo
- c'est un gouffre d'argent, un panier percé
li estas monkloako/montruo ; truita estas lia monujo
voir : 82
- 1303 gouverne (pour votre)
kiel kondutgvido
- 1304 grâce à qn de qc (faire)
indulgi iun pri io, maltrudi ion al iu
- 1305 graisser la patte, glisser la pièce
ŝmiri ies manon, subaĉeti
- 1306 graisser les bottes
leki ies botojn
- 1307 grand clerc
- il ne faut pas être grand clerc pour ...
ne necesas esti akademiano por ... ; ni ne bezonas komputilon por ...
- 1308 grand coeur (de)
plej volonte
- 1309 grand comme mon poing
eta kiel pugno
- 1310 grand comme un mouchoir de poche
eta kiel poŝtuko/nasztuko
- 1311 grand complet (au)
en plena kompleteco, ĉiuj senescepte
- 1312 grand dadais (un)
longkreskulaĉo, ĝirafulo

- 1313 grand dam de ... (au)
damage de/al ... je la malprofito de ...
- 1314 grande âme (une)
nobla animo, grandanimulo
- 1315 grande bringue/grande godiche/asperge (une)
longkreskulinaço, asparagino, girafulino
- 1316 grande échelle (sur une)
granskale, en granda amplekso
- 1317 grande envergure (de)
grandskala
- 1318 grande ouverte
plenlarĝe malfermita
- 1319 grande perche (une), un grand échelas
longul(in)o, stangul(in)o, asparago, fabostango
voir : 1315
- 1320 grande pompe (en)
kun granda parado/pompo
- 1321 grand frisson (avoir le)
enamiĝi voir : 566
- 1322 grand galop (au), à fond de train
galopege, plengalope
- 1323 grand jour (au)
1) **taglume/sub taghelo**
2) **tute malkaŝe**
- il fait grand jour
estas taghelo, estas plenlume
- 1324 grand matin (de)
frumatene
- 1325 grand pas (faire un)
multe progresi
- 1326 grand-peine (à)
penege
- 1327 grand saut (faire le)
salti en la transmondon, transmondigi
- 1328 grand temps (être)
urĝegi

- 1329 gratifier d'un sourire
rekompenci (honor) per rideto
- 1330 graver dans sa mémoire
enskribi en sian memoron ^z, stampi ion en sia memoro
- 1331 gré à gré (de)
per laŭvola interkonsento
- 1332 gré ou de force (de)
vole aŭ devige, konsente aŭ perforte
- 1333 grenouille de bénitier (une)
bigot(ul)ino, preĝej-musino
- 1334 grève perlée (une)
lanteca striko, kvazaŭstriko
- 1335 grève sur le tas (une)
loktena striko
- 1336 gril (être sur le) voir : 418
- 1337 grincer des dents
grincigi la dentojn ^z, tinti per la dentoj (Leono Zamenhof)
- 1338 grise mine (faire)
havi vinagron en la mieno ^z
- 1339 grogner (gronder) comme un ours
murmuri kiel urso
- 1340 gros (en)
maldetale
- 1341 gros bonnet (un), une grosse huile, une grosse légume
gravulo, altrangulo, eminentulo, potenculo
- 1342 gros coeur (avoir)
esti larmopreta, apenaŭ ne plori, havi la koron larmoplena
- 1343 gros dos (faire le)
1) **ĝibigi la dorson**
2) fig. : **vante fierigi**
- 1344 gros malin (un)
naivulo

- 1345 gros mangeur (un)
mangegulo, multmangulo
- 1346 gros mot (un)
sakraĵo
- 1347 gros plein de soupe (un)
ŝvelventrulo
- 1348 grosse huile (une) voir : 1341
- 1349 gros sur le coeur (en avoir)
- j'en ai gros sur le coeur
tio pezas sur mian koron
- 1350 grue (une) voir : 1128
- 1351 guerre lasse (de)
fine laca pro la kontraŭstaro
- 1352 populaire : gueule (avoir de la)
belaspekti
- ça a d'la gueule!
Elstara! . Eminent!
- 1353 populaire : gueule (faire la) voir : 3346
- 1354 populaire : gueule (n'avoir que de la)
scii nur kriegi
- 1355 gueule de bois (la)
la postdrinka kapdoloro,^z la postebrio, la postebria tago
- 1356 gueule de bois (avoir la), avoir mal aux cheveux
esti en postebria stato, suferi postdrinkan kapdoloron
- 1357 gueule d'empeigne (une)
aĉa blekulo
- 1358 gueule enfarinée (la)
nenion suspektante
- 1359 gueuler comme un âne
blekegi kiel urso
- nous gueulons tous comme des ânes
ni ĉiuj blekegas kiel ursoj^z
- 1360 gueules noires (les)
la karbvizaĝuloj, la karbministoj
- 1361 guigne (avoir la)
droni en malbonŝanco

- 1362 guignol (un - vrai -)
arlekenaĉo, histriono
voir : 467
- 1363 guise (à sa)
laŭ lia (ŝia, ĝia, sia, onia) arbitro/bontrovo, laŭplaĉe
- 1364 guise de (en)
anstataŭ, kiel
- 1365 habiter au bout du monde
loĝi en la fino de la mondo^Z
- il habite au bout du monde
li loĝas tie, kien eĉ birdo ne flugas^Z
- 1366 habiter porte à porte
- ils habitent porte à porte
ili loĝas ĉee/pord' ĉe porde
- 1367 habiter sous le même toit
loĝi sub la sama tegmento
- 1368 habitude (d')
kutime
- 1369 hacher menu comme chair à pâté
dismueli, dishaketi al pasteĉo/en pasteĉon
- 1370 haie (faire la)
formi spaliron
- 1371 hargneux comme un chien enragé
kolera kiel rabia hundo
voir : 1200
- 1372 harpagon (un)
avaregulo
- 1373 harpie (une)
harpio
- 1374 hâte de ... (avoir)
sopiri al ...
- 1375 hâte (à la), à la sauvette
rapideme, ŝtele
- 1376 hâte (en toute)
rapidege
- 1377 hâte que de ... (n'avoir)
nur sopiri pri ...

- 1378 hâter le pas
urgî la paŝon, rapidigi la paŝadon
- 1379 hausser les épaules
levadi (tiri) siajn ŝultrojn
- 1380 hausser le ton
iĝi aroganta
- 1381 haut du panier (le) voir : 768
- 1382 haute lutte (de), de vive force
superforte, per brutala forto
- 1383 haute main sur les affaires (avoir la)
estri la negocon
- 1384 haute mer (en)
marmeze, en la alta maro
- 1385 haute voix (à)
laŭte, laŭtvoĉe
- 1386 hauts et des bas (avoir des)
jen prosperi jen malprosperi
- 1387 herbe (en)
estonta, en kreskado, nur frutempa, nur printempa
- 1388 hercule (un)
herkulo, fortikegulo
- 1389 heure (pour l')
- por la nuna momento, nunmomente**
- 1390 heure (sur l') voir : 3097
- 1391 heure du laitier (à l') voir : 2375
- 1392 heure est sonnée (son)
batis la horo de lia (ŝia) morto
voir : 316/2 et 3132
- 1393 heure pile (à l')
- plej akurate**
- 1394 heures de pointe (les)
la denstrafikaj horoj, la ĉefaj trafikhoroj
- 1395 heureux comme des fous
freneze feliĉaj
voir : 1203

- 1396 heureux comme un poisson dans l'eau
feliĉa kiel fiŝo en akvo
- 1397 heureux comme un roi
feliĉa kiel reĝo
- 1398 heurter à un refus (se)
trafi rifuzon
- 1399 hic (le)
- voilà le hic !
jen staras la bovoj antaŭ la monto^z, jen estas la hoko en la ezoko, ĝuste tio estas la tubero (en la afero)
- 1400 histoires (faire des)
gravigi bagatelojn
- 1401 histoires à faire dresser les cheveux sur la tête (des)
harhirtigaj rakontoj
- 1402 histoire salée (une)
pikanta (pipra) rakonto/anedkoto
- 1403 homicide par imprudence
hommortigo pro malatento/pro nesingardemo
- 1404 homme à ... (n'être pas)
ne esti tia homo, kiu ...us
- 1405 homme à femmes (un), un don juan
donjuano, virinĉasanto, virinama viro
- 1406 homme à poigne, homme de fer (un)
energiulo, ferma (ŝtalmana) viro
- 1407 homme à tout faire (un), un homme à toute main
ĉionfarulo
- 1408 homme d'action (un)
agemulo
- 1409 homme d'affaires (un)
aferisto^z
- 1410 homme d'argent (un)
monavidulo
- 1411 homme de bien (un)
virtulo

- 1412 homme de coeur (un)
lojalulo, sincerulo
- 1413 homme de condition (un) voir : 1422
- 1414 homme d'Eglise (un), un ecclésiastique
ekleziulo
- 1415 homme de guerre (un)
militulo
- 1416 homme de la rue (l')
la ordinarulo
- 1417 homme de lettres (un)
beletristo
- 1418 homme de loi (un)
juristo
- 1419 homme de main (un)
sturmulo
- 1420 homme de paille (un), un prête-nom
pajlhomolo, ŝajna respondanto
- 1421 homme de peine
servutlaborulo, penlaboristo
- 1422 homme de qualité (un), un homme de condition, un gentilhomme
nobelo, ĝentilhomo
- 1423 homme de science (un)
sciencisto, scienculo
- 1424 homme d'esprit (un)
spritulo
- 1425 homme d'Etat (un)
ŝtatisto
- 1426 homme de terrain (un)
stratège : **strategiulo**
homme politique : **kampanjulo**
- 1427 homme de troupe (un)
trupano
- 1428 homme du jour (l')
la furorulo

- 1429 homme du monde (un)
mondumano, ĝentilhomo, ĝentlemano
- 1430 homme du peuple (un)
popolano
- 1431 honneur à une promesse (faire)
plenumi promeson
- 1432 honneur au plat (faire), faire honneur à un repas
apetite manĝi
voir : 242
- 1433 hoquet (avoir le)
singulti
- 1434 horreur (avoir en), avoir une sainte horreur de ...
abomeni, malŝategi
- 1435 hors d'affaire
ekster danĝero
- 1436 hors de pair
senkompara
- 1437 hors de prix
alteĝpreza, superkara, trokarega
- 1438 hors de propos
eksterteme
- 1439 hors de soi (être)
esti ekster si
- 1440 hors de ses gonds (être), sortir de ses gonds
deleviĝi de la hokoj^z, esti ekster si en sia senpacienco
- il est hors de ses gonds
li ne kapablas regi sin plu, li pro kolero duonfrenezigiĝis,
krevis al li la kolumo pro kolero (el "Katarina Blum",
de H. BÖLL, trad. Ŝulco)
- 1441 hors d'haleine voir : 317
- 1442 hôtel des courants d'air (l')
la kastelo de Trablovo
- 1443 huis clos (à)
malpublike, pordoferme
- 1444 huitaine (sous)
post ok tagoj de hodiaŭ

- 1445 huître (une)
malspritegulo, stultegulo
- 1446 humeur de ... (être en)
esti emas al .../por ...
- 1447 humeur de chien (être d'une)
grumbli kvazaŭ gardhundo
- 1448 humeur massacrate/noire (d'une)
malafablege acidhumora
- 1449 hurler à la mort
hojli, tirboji
- 1450 idée que ... (ne pouvoir se faire à l')
ne povi amikiĝi kun la ideo, ke
- 1451 idées noires (des)
nigraj ideoj, (preme) melankoliaj ideoj
- 1452 immobile comme une souche/une statue
senmova kiel ŝtupo/statuo
- 1453 impasse/situation sans issue (être/se trouver dans une)
**esti en situacio sen eliro^z, trafi en sakstraton/
senelirejon**
- 1454 implorer le ciel
peti per ĉiuj sanktuloj, petegi la diojn
- 1455 improvisiste (à l')
improvize, neatendite, senprepare
- 1456 incendier (se faire)
- on va se faire incendier!
ni estos skoldataj/skurĝataj!
- 1457 induire en erreur
erarigi, misgvidi al eraro, misinformi
- 1458 innocent comme l'agneau (comme l'enfant) qui vient
de naître
**senkulpa kiel ŝafido en la ventro de la ŝafino (Rosbach),
senkulpa kiel animo de novnaskita suĉinfano (R.Schwartz)**
- 1459 inscrire en faux contre qc (s')
aserti^z ion malvera, malkonfesi
- 1460 insensible comme un roc
sensenta kiel roko/ŝtupo

- 1461 insu de (à l')
nesciate de
 - à son insu
sen lia scio
- 1462 intenter un procès
procesi
- 1463 intervalle (dans l') voir : 986
- 1464 irruption (faire)
fari enrompon^z
- 1465 ivre-mort
mortebria
- 1466 jaillir à gros bouillons
fluece ŝpruci
- 1467 jaloux comme un tigre
ĵaluza kiel tigro/kiel Otelo^z
- 1468 jambes (n'avoir plus de), avoir les jambes qui se dérobent
 - je n'ai plus de jambes, mes jambes se dérobent
mankas al mi la kruroj
- 1469 jambes comme du coton (avoir les), avoir les jambes en flanelle, en pâté de foie
 - j'ai les jambes comme du coton
miaj kruroj ŝajnas al mi kaŭĉukaj (R.Schwartz)
- 1470 jaser comme une pie
klaĉi kiel pigo, senbride babili
- 1471 jaune comme un citron
flava kiel citrono
- 1472 java (faire la) voir : 2128
- 1473 jeter à bras raccourcis sur qn (se) voir : 3409
- 1474 jeter à la rue, mettre sur le pavé
ĵeti surstraten, meti iun sur la straton, forpeli sur la pavimon, senhejmigi, sendomigi
- 1475 jeter à la tête/au visage
 propos : **diri rekte en la vizaĝon**
- 1476 jeter à tous les vents/aux quatre vents
disblovi al ĉiuj ventoj, ĉiufanken disĵeti, disseme forĵeti

- 1477 jeter au feu pour qn (se)
- il se jetterait au feu pour lui
li saltus por li en fajron (Leono Zamenhof)
- 1478 jeter au rancart
forĵeti
- 1479 jeter aux oubliettes/dans le sac à oublie
formeti la aferon en keston de forgeso^z, meti ion en forgeson^z, ĵeti en la forgeskelon (Waringhien)
- 1480 jeter bas le masque
formeti la maskon (Kalocsay), **demeti (deŝiri) la maskon**
- 1481 jeter (mettre) dans l'embarras
peli en embarason
- 1482 jeter dans le ravissement
ĵeti en ravon
- 1483 jeter dans les griffes de qn
ĵeti iun sub ies ungojn
- 1484 jeter dehors comme un galeux/comme un paquet de linge sale
elpeli iun kiel favan hundon
- 1485 jeter de l'huile sur le feu
enverŝi oleon en la fajron
- 1486 jeter de la poudre aux yeux
ĵeti (ŝuti) polvon en la okulojn^z, nebuligi al iu la okulojn^z
- 1487 jeter des fleurs à qn, chanter les louanges (faire l'éloge) de qn
alĵeti florojn al iu, laŭdi iun
- 1488 jeter des perles aux cochons/aux porcs
ĵeti perlojn antaŭ la porkojn
- 1489 jeter en pâture à ...
elmeti al la avideco de ...
- 1490 jeter (vomir) feu et flammes
kolerege eksplodi
- 1491 jeter l'anathème
anatem
- 1492 jeter l'argent par les fenêtres, faire valser les écus
elĵeti la monon tra fenestro, ĵeti sian monon al la

kloako^z, fuŝe elspezi, disĵeti la monon ĉiuflanken
- c'est de l'argent jeté par les fenêtres
mono ĵetita en maron/riveron
voir : 82

- 1493 jeter le froc (sa soutane) aux orties, se défroquer,
se défroquer, quitter l'habit : **formeti la monaĥecon,**
forĵeti la frokon, eksmonaĥiĝi
abjurer : **malkonfesi la ĝisnunan kredon**
- 1494 jeter le gant
ĵeti la ganton (Kabe)
- 1495 jeter le manche après la cognée
ĵeti la laboron
voir : 150
- 1496 jeter l'épouvante
dissemi teruron, disteruri
- 1497 jeter sa gourme
forĵeti sian ĉastecon/sian senkulpecon
- 1498 jeter son bonnet par dessus les moulins
forlasi sian blankan ĉastecon
- 1499 jeter son feu
- il a jeté son feu
lia ardo malvigligiŝis
- 1500 jeter un coup d'oeil
alĵeti rigardon, ekrigardi
- 1501 jeter un derrière la cravate (s'en)
- je vais m'en jeter un derrière la cravate!
mi fluigos ion tra mia ezofago!, mi ĵetos al mi gluton
trans la gloton!/konjakon en la stomakon!
- 1502 jeter un froid
kaŭzi ĝenecon
- 1503 jeter un oeil sur qn
glitigi sian rigardon al iu, ekrigardi iun
- 1504 jeter un regard en coulisse
glitigi (enŝovi) oblikvan rigardon, subrigardi
- 1505 jeter un regard sur qc
ekĵeti rigardon al io

- 1506 jeter un voile sur qc
kovri per vualo
- 1507 jeu de ... (se faire un)
kvazaŭlude (facilege) fari ion
- 1508 jeu d'enfant (un)
- ce n'est qu'un jeu d'enfant
tio estas nur infana ludo
- 1509 jeun (à)
nemanginte, faste
ironie : - il n'est pas à jeun!
li ne jam estas sendrinke!
- 1510 jeunesse dorée (la)
la monhava burgidaro, la luksa junularo
- 1511 joie de (se faire une)
jam antaŭĝoji pro ...
- 1512 joindre le geste à la parole
akordigi la geston kun la parolo
- 1513 joindre les deux bouts
ĝisiri (atingi) la monatfinon, ekvilibrigi la buĝeton,
havi sufiĉan porvivon
- 1514 joindre l'utile à l'agréable
ligi la utilon kun agrablo/plezuro, kunigi (ligi) la
utilan kun la agrabla
- 1515 joli à croquer
ege (aminde) bela
- 1516 joli coco (un)
bela birdo
- 1517 joli coeur (faire le)
aktori plaĉulon/belulon
- 1518 jouer à guichets fermés
ludi plenuite, ludi kun jam elvenditaj sidlokoj
- 1519 jouer à quitte ou double
ludi aŭ for aŭ duoble
- 1520 jouer au jeu du chat et de la souris
ludi kiel kato per muso
- 1521 jouer au plus fin
vete superruzi

- 1522 jouer avec le feu
ludi per la fajro
 - il ne faut pas jouer avec le feu
kiu timas bestaron, ne iru arbaron^Z, oni ne povas marŝi sur ardantaj karboj ne bruligante siajn piedojn^X
- 1523 jouer cartes sur table
sterni (surtablighi) la kartojn, malkaŝi sian ludon
- 1524 jouer comme un sabot
misludi
- 1525 jouer de la prunelle voir : 2160
- 1526 jouer de malheur
daŭre malbonŝanci, trafadi nur mise
- 1527 jouer des coudes
 foule : **sin trapuŝi**
 seul : **bori al si vojon per kubuto**
- 1528 jouer des jambes/des flûtes voir : 3080
- 1529 jouer des poings
ludi kun iu ludon de pugnoj^Z, interbatighi
- 1530 jouer du bâton et de la carotte
uzi monon kaj admonon kaj flaton kaj baton^Z
- 1531 jouer du couteau
tranĉilbatali
- 1532 jouer franc jeu, y aller de franc jeu
agi lojale
- 1533 jouer gros jeu
grandriske ludi, multe (multon) riski
- 1534 jouer la belle/la fille de l'air
eskapi, forkuri
- 1535 jouer le double jeu
ludi duflankan ludon
- 1536 jouer le jeu
 1) **regule ludi**
 2) **agi (ludi) konsekvence**
- 1537 jouer les grands seigneurs
imiti^Z (afekti, ludi, aktori) grandsinjoron
- 1538 jouer les héros
ludi (aktori) heroon

- 1539 jouer les pères fouettards
ludi (aktori) skurganton
- 1540 jouer les vertueux
ludi (aktori) la virtulon
- 1541 jouer les vertus offensées
ludi (aktori) ofenditan pudorul(in)on
- 1542 jouer perdant
ludi jam perdonte
- 1543 jouer sa dernière carte
forludi (riski) sian lastan karton
- 1544 jouer sa tête
riski senkapigon
- 1545 jouer serré
atenteme manovri, utiligi ĉiujn ŝancojn en la ludo
- 1546 jouer ses derniers atouts
forludi siajn lastajn atutojn, provi siajn lastajn ŝancojn
- 1547 jouer sur les mots
subtilaĉi (friponi, ruzaĉi) per la vortoj
- 1548 jouer sur le velours
ludi sur tute glata tereno, senriske agi
- 1549 jouet de ... (être le)
esti sub la arbitro (sub la ŝuo²) de
- être le jouet d'une illusion
fariĝi viktimo de iluzio
- 1550 joueur dans l'âme (un)
ĝismedola riskemulo
- 1551 joug (sous le) voir : 279
- 1552 jour (se faire)
veni en la lumon
- 1553 jour en jour (de)
de tago al tago, tag'al tage
- 1554 jour le jour (au)
laŭtage
- 1555 jour pour jour
en la sama datreveno

- 1556 joyeux drille (un) voir : 1271
- 1557 judas (un)
sopirail : **luko**
traître : **judaso, perfidulo**
- 1558 juger aux actes
- on juge aux actes
koniĝas birdo laŭ flugo kaj homo laŭ ago^Z
- 1559 juger sur pièces
ĵuĝi per dokumentoj
- 1560 jurer comme un charretier/comme un païen
sakri kiel diablo/kiel fiakristo (R. Schwartz por ambaŭ)
- 1561 jurer de rien (ne)
- on ne peut jurer de rien
pri nenio oni povas ĵuri
- 1562 jurer par la barbe du prophète, jurer par tous les saints du paradis
ĵuri per la barbo de l'Profeto^Z, ĵuri per ĉiuj sanktuloj de la kalendaro
- 1563 jurer sur la tête de ...
ĵuri per la nomo de ..., ĵuri per la tombo de l'avo
- 1564 jurer ses grands dieux
ĵuri kaj reĵuri^Z, ĵuri grandan ĵuron^Z, ĵuri per la Ĉielo kaj la tero
- 1565 jus de chaussette (du) voir : 367
- 1566 jusqu'à la moelle des os
ĝismedola, ĝismedole ; ĝisosta, ĝisoste
- 1567 jusqu'à quel point
en kia grado
- 1568 jusqu'à ras-bord
ĝisrande
- 1569 jusqu'au cou
ĝiskole, ĝis super la ŝultroj
- 1570 juste milieu (le)
la ora mezo
- 1571 juste titre (à), à bon droit
merite, prave, rajte

- 1572 justice (se faire)
 1) **sin punmortigi** ; (moins fort) : **sin mem puni**
 2) **sin mem vengi**
- 1573 laborieux comme une abeille
diligenta kiel abelo, abele diligenta
- 1574 lâcher du lest
moderigi siajn pretendojn
- 1575 lâcher d'une semelle (ne pas)
akompanadi, insiste kuniri kun ...
- 1576 lâcher la bride, laisser (mettre) la bride sur le cou
delasi la bridilon, malstreĉi ies kondukilojn,
lasi la bridon sur la kolo, senbridigi
- 1577 lâcher la proie pour l'ombre
fordoni anseron por ricevi paseron^Z, malteni aferon
tenante esperon
- 1578 lâcher l'eau
ellasi akvon^Z, pisi, urini
- 1579 lâcher pied
ekcedi
- 1580 lâcher prise
malteni, ellasi la tenitaĵon, malpreni la predon
- 1581 lacs (être dans le) voir : 3422
- 1582 laid à faire fuir/à faire peur
terure (timige) malbela, malbelega
- 1583 laid comme le péché
malbela kiel peko
- 1584 laid comme les sept péchés capitaux
malbela kiel la sep mortomeritaj^Z pekoj
- 1585 laid comme un pou/un crapaud/un hibou/un singe
malbela kiel bufo/strigo/simio
- 1586 laisser abattre (se)
senkuraĝigi
- 1587 laisser aller (se)
sin allasi, moliĝi
- 1588 laisser carte blanche voir : 821

- 1589 laisser conter (s'en)
rigardi la ŝajnon kiel realaĵon, montriĝi kredema
- 1590 laisser conter facilement (ne pas s'en)
ne rigardi la ŝajnon kiel realaĵon, ne facile akcepti fabelojn pri aerkasteloj
- 1591 laisser courir
lasi fari, ne kontraŭstari, rezigni kontraŭstaron
- 1592 laisser dans le pétrin
lasi iun en peĉo/peklo
- 1593 laisser dans l'ombre
lasi en ombro
- 1594 laisser échapper l'occasion
fordormi la okazon
- 1595 laisser échapper l'occasion (ne pas)
ne lasi la okazon forgliti
- 1596 laisser embob(el)iner (se)
parolloĝiĝi, lasi delogi sin, babiltrompiĝi
- 1597 laisser en plan/en rade
abrupte forlasi
- 1598 laisser entendre
subaludi, subkomprenigi
- 1599 laisser froid
lasi indiferenta
- 1600 laisser la bride sur la cou voir : 1576
- 1601 laisser la porte entrouverte
lasi duonmalfermita (ekmalfermita) la pordon
- 1602 laisser manger la laine sur le dos (se)
lasi sin pritondi kiel ŝafo
- 1603 laisser marcher sur le pied (ne pas)
- il ne se laisse pas marcher sur le pied
**al li ne mankas defendo kontraŭ ofendo ³,
li ne enlasas puŝon en sian buŝon**
voir : 193
- 1604 laisser passer la tempête/l'orage
traatendi la uraganon (Leono Zamenhof)

- 1605 laisser sa peau (y)
perdi la propran felon^z
- 1606 lait au bout de son nez (avoir encore du)
- il a encore du lait au bout de son nez, si on lui pressait le nez il sortirait du lait
li havas ankoraŭ la lakton sur la lipoj^z, li ĵus el-rampis el ova ŝelo^z, li estas flavbekulo (Kabe)
- 1607 lancer à corps perdu dans une entreprise (se)
plenriske entrepreni
- 1608 lancer l'anathème sur qn
ĵeti (faligi) anatemon sur iun, anatemi iun
- 1609 langage de charretier (un)
lingvaĵo de ĉartiristoj/fiakristo/ŝoforo ; krudaj (brutaj) paroloj
- 1610 langue bien pendue (avoir la)
havi lertan langon/bonan bekon
- il a la langue bien pendue
li havas bonan parolilon en la buŝo
voir : 2082
- 1611 langue dans sa poche (ne pas avoir la)
- il n'a pas la langue dans sa poche
li vorton en poŝo ne serĉas^z, ne kaŝiĝas lia lango malantaŭ la vango^z
- 1612 langue de vipère (une), une mauvaise langue
serpenta (venena) lango, malica babilul(in)o
- elle a une langue de vipère, c'est une mauvaise langue
ŝi akriĝas sian langon kiel serpento^z, ŝi havas malican (pikeman) langon
- 1613 langue trop longue (avoir la)
esti tro babilema
- 1614 lanterne rouge (la)
la lastulo ... en la vetkuro
- 1615 lapin (mon)
karul(in)eto
- 1616 lard (se faire du)
nenionfare grasiĝi
- 1617 larme à l'oeil (avoir la)
esti larmonta

- 1618 larmes de crocodile (des)
falsaj (mensogaj) larmoj
- 1619 latin de cuisine (le)
la kelnera latinaĵo
- 1620 laver à grande eau
abundakve tralavi
- 1621 laver dans le sang
delavi per sango
- 1622 laver de tout soupçon
- il est lavé de tout soupçon
li estas tute senkulpigita
- 1623 laver la tête à qn, chapitrer, sermonner, passer un savon
**fari al iu bonan lavon^z, fari predikon pri moroj^z,
doni lecionon de moroj^z, sapumi la okulojn^z, ordigi
al iu la kapon^z**
- 1624 laver les mains (s'en)
lavi la manojn for de io (Leono Zamenhof)
- je m'en lave les mains!
**mi lavas al mi la manojn^z; ne mia estas la ĉevalo,
min ne tuŝas ĝia felo!**
- 1625 lèche-botte (un), vulgairement : un lèche-cul
botlekulo, piedlekulo, flatulaĉo
- 1626 lécher la poussière
leki la polvon
- 1627 lécher les babines (s'en)
1) mentalement : **frande antaŭĝui**
2) en mangeant : **frande ĝui**
- 1628 lécher les doigts (s'en)
leki al si la fingrojn
- 1629 lécher les bottes
**leki ies botojn/piedojn, ĉirkaŭflatadi kaj ĉirkaŭflirtadi
iun^z, karesi al iu la barbon^z, danci antaŭ iu sur piedoj
kaj manoj^z**
- 1630 lécher les pieds de qn
**leki al iu la polvon de liaj piedoj, sklave humiliĝi
antaŭ iu, flataĉi**
- 1631 lèche-vitrine (faire du)
gape butikumi, okulumi al la montrofenestroj

- 1632 léger comme une plume
malpeza kiel lanugo/plumo/floko
- 1633 léger comme un papillon
malpeza kiel papilio/libelo
- 1634 légère (à la)
facilanime, senkonsidere, senpripense
- 1635 légion (être)
abundi, svarmi
- ils ne sont pas légion!
ili ja ne estas multnombraj!
- 1636 lent comme un escargot/comme une tortue
malrapida kiel heliko/testudo
- 1637 lésiner sur la dépense (ne pas)
malavare elspezi, ne domaĝi la elspezojn, ne ŝpari elspezojn (R. Schwartz)
voir : ≠ 2815
- 1638 lettre (à la) voir : 2394
- 1639 levée de boucliers (une)
amasa protestado
- 1640 levée d'écrou (une)
malŝloso, elprizonigo
- 1641 lever avec le soleil/les poules (se)
leviĝi kun la suno/la kokinoj
- 1642 lever du pied gauche (se)
esti ellitiĝinta per la malbona piedo
voir : 1787
- 1643 lever la main sur qn
ekfrapi iun
- 1644 lever le camp voir : 1104
- 1645 lever le masque
formeti la maskon (Kalocsay), **senmaskigi**
- 1646 lever le petit doigt (ne pas)
tute ne interveni
- 1647 lever le pied
forkuri kun la kaso
- 1648 lever le voile
demeti la vualon de sur io, forŝiri la vualojn

- 1649 lever un lièvre
aperigi neatenditan malfacilaĵon
- 1650 lève-tôt (un)
frua birdo, matenemulo, fruleviĝemulo
- 1651 lézard (faire le), se prélasser
ludi lacerton, sternaĉi sin
- 1652 libre comme l'air
tute libera, kiel birdo aera^z
- 1653 lier d'amitié avec qn (se)
1) avec qn : **ligi amikajn rilatojn kun iu^z, sin ligi kun iu amike, amikiĝi kun**
2) réciproquement : **interamikiĝi**
- 1654 lieu de ... (ne pas avoir)
ne havi motivon por ...
- 1655 ligne haricot (la)
svelta talio
- 1656 limiter les dégâts
limigi la streĉon/la damaĝon, glatigi la situacion
- 1657 lire à tête reposée
legi tute trankvile
- 1658 lire de bout en bout
tralegi
- 1659 lire entre les lignes
legi inter la linioj, subkompreni, eltrovi la kaŝitan sencon
- 1660 livre ouvert (à)
ekstemporale^z, improvize, senprepare
- 1661 livrer à des voies de fait sur qn (se)
brutale trakti iun
- 1662 logés à la même enseigne (être tous)
- nous sommes tous logés à la même enseigne
ni loĝas sub la sama ŝildo, ni ĉiuj estas en la sama situacio
- 1663 loi de la jungle (la)
la leĝo de la ĝangalo
- 1664 loi du talion (la)
egala repago, rebata (redona) puno

- exercer la loi du talion
rebati ekbaton^z (okulon pro okulo, denton pro dento^z)
- 1665 loin du compte (être)
- nous sommes loin du compte!
ni staras malproksime de (via) kalkulo!
- 1666 loisir (à)
1) temps : **senhaste**
2) quantité : **laŭvole, laŭplaĉe**
voir : 1295
- 1667 long en large (de)
laŭ longo kaj larĝo, laŭlonge kaj laŭlarĝe, ire kaj reire, tien kaj reen
- 1668 long feu (faire)
idée : **malsukcesi, fiaski**
- 1669 long feu (ne pas faire)
- il n'a pas fait long feu
visiteur : **li ne restis longe**
malade : **li ne longe postvivis**
- 1670 longtemps (ne plus en avoir pour)
malade : **esti baldaŭ mortonta**
personne effectuant un travail : **esti baldaŭ finonta**
- 1671 long terme (à)
longperspektiva
- 1672 longue (à la)
post longa sperto, iom post iom
- 1673 longue date (de)
ami : **longjara**
locution adverbiale : **de tre longe**
- 1674 longue haleine (de)
temporaba, longdaŭra
- 1675 longueur d'ondes (ne pas être sur la même)
ne paroli pri la sama afero
- 1676 loque humaine (une)
homruino
- 1677 loup de mer (un)
bar : **marhundo, labrako**
vieux marin : **marveterano**

- 1678 louter le coche
maltrafi la okazon
- 1679 lourd (ne pas en faire)
ja ne multe labori
- 1680 lourd comme du plomb
peza kiel plumbo, plumbe peza
- 1681 lourd de conséquences
graveda je gravaj sekvoj, sekvoriĉa
- 1682 lumière (ne pas être une)
- ce n'est pas une lumière
li ne havas kandelon en la kapo, li ne estas el la grandaj saĝuloj ^z, li ne havas kapon de ministro ^z, li havas cerbon ne tro potencan ^z
- 1683 lumière (faire toute la)
ĵeti plenan lumon sur la aferon
- 1684 lune (être dans la)
esti distriĝema
- 1685 lune de miel (la)
la miela tempo
- 1686 lunes (avoir ses)
esti humorŝanĝa
- 1687 luxe de détails (un)
abundego da detaloj
- 1688 mâcher la besogne
prepare duonfini
- 1689 mâcher ses mots (ne pas)
akre riproĉi
- 1690 maigre (faire)
abstini je viando
- 1691 maigre à faire peur
terure maldika
- 1692 maigre comme un chat de gouttière
maldika kiel stratkato
- 1693 maigre comme un clou
maldika kiel najlo
- 1694 maigre comme un échelas/un manche à balai
maldika kiel balailtenilo

- 1695 maigre comme un squelette, squelettique
malgrasa kiel skeleto
- 1696 maille à partir avec qn (avoir)
havi oston dividotan kun iu
- 1697 main (avoir en)
manregi
- 1698 main (avoir la)
siavice esti ludonta
- 1699 main (se faire la)
ekzerciĝi
- 1700 main (sous la)
sub la mano, en sia dispono
- 1701 main à la main (de la)
de mano al mano, senpere
- 1702 main basse (faire), mettre la main sur qc
rabakiri, tute forrabi
- 1703 main crochue (avoir la) voir : 813
- 1704 main dans la main (la)
man'en mano
- 1705 main de maître (de)
majstre
- 1706 main sur ... (avoir la haute)
regi super
- 1707 main heureuse (avoir la)
havi feliĉan manon
ironiquement : - on peut dire que vous avez la main heureuse! **oni povas diri, ke vi ĝuste trafis!**
- 1708 main légère/leste (avoir la)
havi bateman manon, esti manfrapema
- 1709 main qui démange (avoir la)
esti batalema
- la main (le poing) lui démange
la mano lin jukas^z
- 1710 mains libres (avoir les)
havi liberajn manojn, havi kubutliberecon
- 1711 mains liées (avoir les)
havi katenitajn manojn

- 1712 maintes reprises (à)
oftfoje, multfoje, ripetade, ripetfoje
- 1713 maître (être son), être son propre patron
- il est son maître
li mem estas patrono de sia persono ^z
- 1714 malade à en crever, malade comme un chien/bête
malsanega
- 1715 mal à propos
maltrafe, maloportune
- 1716 mal à son aise (être)
sidi malkomforte
- 1717 mal au ventre (en avoir)
esti naŭzita
- ça me fait mal au ventre!
tio ĉi naŭzas min!, fi kun tio ĉi!
- 1718 mal aux cheveux (avoir) voir : 1355
- 1719 mal de ... (être en)
sopiri al, deziregi
- être en mal de mari
sopiri al edziniĝo
- 1720 mal en point
malbonstata
- 1721 malheureux comme la pierre
malfeliĉega
- 1722 malin (faire le)
fanfaroni
- 1723 malle (se faire la) voir : 3602
- 1724 mal luné (être), être de mauvais poil, s'être levé du
pied gauche
esti malbonhumora, esti en acida humoro ^z
- 1725 manche de qn (être dans la), être dans les petits
papiers de qn
**esti bone enskribita ĉe iu ^z, havi ĉe iu krediton kaj
meriton ^z, sidi varme en ies favoro**
- 1726 manches de chemise (en) voir : 320

- 1727 manchot (ne pas être)
- il n'est pas manchot!
li ja estas lerta!
- 1728 manger (déchirer) à belles dents, manger comme quatre
voru, avide manĝi
- 1729 manger à deux râteliers
ambaŭflanke profiti
- 1730 manger à la fortune du pot
**manĝi laŭ la hazardo de la menuo/laŭ hazard' de l'
manĝokart'**
- vous mangerez à la fortune du pot
**vi manĝos kion donos la okazo, vi manĝos laŭ la
hazardo de la menuo**
- 1731 manger à sa faim, manger à satiété
satmanĝi, manĝi ĝissate
- 1732 manger à toutes les sauces (en)
- on en a mangé à toutes les sauces
oni ripetade audis pri tio
- 1733 manger avec la fourchette du père Adam
manĝi per la fingroj
- 1734 manger avec un lance-pierre
hasteme manĝi
- 1735 manger comme quatre voir : 1728
- 1736 manger comme un goinfre/un porc/un cochon, bouffer
porke manĝi, manĝegaĉi
- 1737 manger comme un ogre
manĝegi
- 1738 manger de baisers
elkisi, trakisi
- 1739 manger de l'argent
perdi monon
- 1740 manger de la vache enragée
**manĝi la sekan panon de migrulo, suferi multajn
mizeraĵojn, penege vivteni sin**
- 1741 manger des yeux
**okulĝui, glutu per la okulo, (kvazaŭ) manĝi iun per la
rigardo^Z**

- 1742 manger du bout des dents/du bout des lèvres
manĝi nur per dentopintoj, malapetite manĝi
- 1743 manger la consigne
tute forgesi la instrukcion
- 1744 manger la grenouille
forŝteli la regimentmonon/la deponitan monon
- 1745 manger le morceau voir : 639
- 1746 manger le nez (se) voir : 295
- 1747 manger les pissenlits par la racine
morte kuŝi subtere
- 1748 manger par coeur
fasti
- 1749 manger son blé en herbe
konsumi sian grenon antaŭ ĝia maturiĝo^z, vivi de estontaj elspezoj^z
- 1750 manger son pain blanc le premier
komenci per la kuko
- 1751 manger sur le pouce
rapidante manĝi
- 1752 manque de pot!
malbonŝance!
- 1753 manquer à sa parole
rompi sian vorton^z/sian promeson^z
- 1754 manteau (sous le), en sous-main
sub la mantelo, kaŝe
- 1755 marché de dupe (faire un)
fordoni anseron por ricevi paseron^z
- 1756 marche forcée (une)
streĉita marŝo
- 1757 marché noir (le)
la nigra merkato, la kâskomerco
- 1758 marcher (faire)
ekspuati ies kredemon
- 1759 marcher à deux de front
marŝi po du en (front)linio

- 1760 marcher à la baguette/au doigt et à l'oeil
danci laŭ ies fajfilo
- 1761 marcher à pas comptés
domaĝi sian paŝadon
- 1762 marcher à pas feutrés/à pas de loup
ŝtelpaŝi
- 1763 marcher à quatre pattes
rampi mane-piede
- 1764 marcher à reculons
kankre paŝi, retropaŝi
- 1765 marcher au doigt et à l'oeil voir : 1760
- 1766 marcher comme sur des roulettes
gliti kiel sur butero, ruliĝi kvazaŭ sur la reloj, iri glate
- 1767 marcher comme une tortue
testude paŝi
- 1768 marcher droit
1) **nepetole konduiti**
2) **senproteste obei**
- 1769 marcher sur des oeufs
fari dancon inter ovoj, kvazaŭ sur ovojn paŝi, pedante paŝi
- 1770 marcher sur la pointe des pieds
marŝi sur la pinto de la piedoj
- 1771 marcher sur les pas de qn, suivre les traces de qn
imiti iun, samigi je iu
- 1772 mariage d'amour (un)
edziĝo pro amo/laŭ koro^z
- 1773 mariage d'argent (un)
edziĝo pro mono, edziĝo pro amo flamanta al sako sonanta^z, edziĝo laŭ la kvanto da oro^z
- 1774 mariage de la main gauche (un)
morganata edziĝo
- 1775 mariage de raison (un)
edziĝo pro prudento, konveneca edziĝo
- 1776 mariage d'intérêt (un)
edziĝo pro profito

- 1777 marquer d'une pierre blanche (à),
albo notanda lapillo
signinda per blanka ŝtono
- 1778 marquer d'une pierre noire (à),
nigro notanda lapillo
signinda per nigra ŝtono
- 1779 marquer le coup
signi la eventon
- 1780 marquer le pas, piétiner
stagni
- 1781 marquer un temps d'arrêt
momente halti
- 1782 marre/sa claque/ras-le-bol/soupé/plein le dos (en avoir)
- j'en ai marre!
ĝi jam staras al mi en la gorgo^z, mi supersatas je ĝi
- 1783 mauvais aloi (de)
personne : **nefidinda**
marchandise : **malbonkvalita, trompa**
- 1784 mauvais comme la gale/la teigne
malbonega
- 1785 mauvais coucheur (un)
malpacemulo
- 1786 mauvaise grâce (de)
malvolonte
- 1787 mauvaise humeur/mauvais poil (de)
malbonhumora, acidhumora
- 1788 mauvaise langue (une) voir : 1612
- 1789 mauvaise passe (être dans une)
esti en prema situacio
- 1790 mauvaise tête (une)
spitkapulo, malobeemulo
- 1791 mauvaise tête (faire la)
obstine kontraŭstari
- 1792 mauvais parti à qn (faire un)
malkarese trakti iun
- 1793 mauvais payeur (un)
nefidinda ŝuldanto

- 1794 mauvais plaisant (un)
ŝerculaĉo
- 1795 mauvais poil (de) voir : 1787
- 1796 mauvais sang (se faire du), se faire de la bile/du mouro, se ronger (se tourner) les sangs
fari al si aflikton^Z/malbonan sangon, turmenti sin per maltrankviligaĵo
- 1797 mea culpa (faire son)
pente konfesi sian kulpon
- 1798 méchant pour un sou (ne pas être)
- il n'est pas méchant pour un sou
ĉe li malboneco tute forestas
- 1799 mèche (être de), être en cheville avec qn
sekrete interkonsenti kun iu
- il n'y a pas mèche!
tute neeble!
- 1800 méfier de qn comme de la peste (se)
malfidi iun kiel peston
- 1801 mégarde (par)
senatente, pro malatento
- 1802 meilleur et pour le pire (pour le)
kaj por ĝojo kaj por ploro
- 1803 mélanger les pédales/les pinceaux (se)
konfuziĝi
- 1804 mélasse (être dans la) voir : 2381
- 1805 même pied (sur le)
egale, samrajte
- 1806 mémoire d'éléphant (une)
escepta memorkapablo
- 1807 mémoire de lièvre (une)
fugema memorkapablo
- 1808 menacer du regard
minace rigardi
- 1809 menaces en l'air (faire des)
minaci per pugno en la poŝo^Z

- 1810 ménage (faire le)
sens propre : **ordigi la hejmon/mastrajon**
fig. : **balai antaŭ sia pordo**
- 1811 ménager la chèvre et le chou
(fari) ke la lup' estu sata kaj la ŝaf' netuŝata ^z
satigi la kaprinon kaj konservi la brasikon, rajdi sur
du ĉevaloj
- il faut ménager la chèvre et le chou!
al Dio plaĉu, sed sur Diablon ne kraĉu! ^z
- 1812 ménager ses forces
ŝpari pri sia forto
- 1813 ménager son temps et ses efforts (ne pas)
domaĝi (ŝpari) nek tempon nek penon
- 1814 mener à bien/à bonne fin
alkonduki al feliĉa fino, trakonduki, alfinigi, sukcesigi
- 1815 mener à la baguette, faire marcher au doigt et à l'oeil
dancigi laŭ ies fajfilo, obeigi per nura fingrosvingo
- 1816 mener à rien (ne)
konduki al nenia rezulto, esti vana/sencela
- 1817 mener belle vie voir : 1821
- 1818 mener bien sa barque
majstri sian aferon
- 1819 mener en bateau
konduki iun al Mirlando, mistifiki
- 1820 mener grande vie/grand train voir : 1824
- 1821 mener joyeuse (belle) vie
vivi en ĝojo kaj plezuro ^z/en ĝuo kaj bruo, ĝui gajan
vivon
- 1822 mener la barque/le bal/la danse/la ronde
konduki la dancojn ^z, doni la tonon
- 1823 mener large (ne pas en), être dans ses petits souliers,
ne pas être à la noce
sidi sur pingloj ^z, esti ja ĝenata, esti tute mal-
aroganta
- 1824 mener la vie à grande bride/à grandes guides, mener
la vie de château, mener grande vie/grand train
vivi larĝe kaj lukse ^z, parade vivi

- 1825 mener la vie dure
malmilde trakti
- 1826 mener loin
konduki malproksimen
- 1827 mener par le bout du nez
konduki iun per la nazo^z, teni iun en vindaĵoj (Kabe)
- 1828 mener tambour battant
akceli
- 1829 mener une vie de bâton de chaise/de patachon, vivre dans la débauche
vivi en ĝuo kaj bruo^z, diboĉe vivi
- 1830 mener une vie de forçat
sklave vivi
- 1831 mener une vie d'enfer à qn
fari ies vivon infero
- 1832 mener une vie de sybarite
sibarisme vivi
- 1833 mener une vie facile voir : 560
- 1834 mener une vie rangée
vivi modere, ne tro interne nek tro ekstere^z
- 1835 mener un train d'enfer
terure rapidege veturi
- 1836 mentir comme on respire
- il ment comme il respire!
li mensogas maŝine^z, li mensogas tiel, ke la muroj krakas^z, ĉiu lia vorto fontas el mensogo
- 1837 mentir comme un arracheur de dents
mensogi kiel gazeto^z/kalendaro^z/funebra parolo^z
- 1838 menu fretin (le)
la maleminentuloj, la negravuloj
- 1839 menue monnaie (la), la ferraille, la mitraille
la moneretoj, la groŝaro
- 1840 menus frais (les) voir : 1080
- 1841 merci de (à la)
sub la arbitro (la ŝuo) de ...

- 1842 mère poule (une)
kovanta patrino
- 1843 mériter de ... (bien)
meritigi je
- 1844 mériter la corde/la potence
esti pendiginda, elmeriti por si pendingon
- 1845 mesurer avec qn (se)
kompari kun iu la fortojn
- 1846 mettre à dos qn (se)
malamikigi iun al si
- 1847 mettre à exécution
efektivigi
- 1848 mettre à feu et à sang
dezertigi per fajro kaj glavo ^z
- 1849 mettre à jour
ĝisdatigi, tutfini
- 1850 mettre à l'aise/à son aise (se), prendre ses aises
sin komfortigi, fari al si oportune
- 1851 mettre à la porte voir : 1152
- 1852 mettre à la raison
prudentigi
- 1853 mettre à l'épreuve
provi
- 1854 mettre à l'index
sens propre : **meti en la indekson**
fig. : **deklari evitinda**
- 1855 mettre à l'ombre voir : 1880
- 1856 mettre à mal
1) **meti en malbonan situacion**
2) **senhonorigi**
- 1857 mettre à nu
nudigi, senvualigi
- 1858 mettre à plat ventre (se)
sens propre : **surventrigi**
fig. : **humiligi (lakei)**

- 1859 mettre à poil (se)
sin nudigi, sin senvestigi
- 1860 mettre à profit, tirer profit de ... voir : 3395
- 1861 mettre à rude épreuve
severe provi, elmeti iun al grava provo
- 1862 mettre à sac
elrabi, disrabi
- 1863 mettre à table (se) voir : 639
- 1864 mettre au ban de ...
forjeti el ...
- 1865 mettre au clou
lombardi, deponi en la pruntoficejo
- 1866 mettre au courant
informi, instrui pri ...
- 1867 mettre au défi
spitveti, ke iu ne faros
- 1868 mettre au frigidaire fig. : voir 1923
- 1869 mettre au jour
elŝovi, elfosi
- 1870 mettre au mitard voir : 1878
- 1871 mettre au monde
naski, enmondigi
- 1872 mettre au pas
encirkvitigi, instrui iun kiel paŝi rekte
- 1873 mettre au pied du mur voir : 12
- 1874 mettre au pilori voir : 466
- 1875 mettre au point
photo. : **enfokusigi**
fig. : **regustigi**
- 1876 mettre au rancart
forjeti, flankenmeti, flankenlasi
- mis au rancart
flankenlasita
- 1877 mettre au rang des ...
alkalkuli al ...

- 1878 mettre au secret
teni en kaŝiteco
- 1879 mettre au vert (se)
1) **ripozi sur kamparo**
2) **sin kaŝi sekure**
- 1880 mettre au violon/à l'ombre
enkarcerigi
- 1881 mettre aux abois
un débiteur : **elpersekuti**
le gibier : **mortpeli**
- 1882 mettre aux fers, enchaîner
kateni, enferigi ^z
- 1883 mettre aux prises
interbataligi
- 1884 mettre bas les armes voir : 744
- 1885 mettre cartes sur table voir : 3
- 1886 mettre dans de beaux draps (se)
implikiĝi en malagrablaĵojn
- 1887 mettre dans la peau de qn (se)
mense anstataŭi
- 1888 mettre dans le bain (se)
encirkvitiĝi
- 1889 mettre dans l'embarras voir : 1481
- 1890 mettre dans ses meubles (se)
instaliĝi
- 1891 mettre dans tous ses états (se)
peli sin en ekscitecon
- 1892 mettre dans un joli pétrin
sidigi en embarasegon
- 1893 mettre dans un trou de souris (se)
sidi kiel muso sur balailo ^z
- 1894 mettre de la partie (se)
ekpartopreni
- 1895 mettre de l'eau dans son vin
verŝi akvon en sian vinon, miksi sian vinon kun akvo

- 1896 mettre des bâtons dans les roues
ĵeti bastonon en la radon^z, meti trabojn sur la vojon^z
- 1897 mettre du baume au coeur
doni balzamon al korvundo
- 1898 mettre du beurre dans les épinards
- cela mettra du beurre dans les épinards
tio alportos iom da ligno por la fajrejo/iom da oleo por la lampo, iom da graso (iom da greno) por nia kuirejo
- 1899 mettre du plomb dans la tête
prudentigi
- il lui faudrait du plomb dans la tête
li estas tro ventanima
- 1900 mettre du sien (y)
1) lâcher du lest : **iomete cedi, reciproke cedi**
2) participer : **bonvole kunagi, diligente partopreni, preni sian parton el io**
- il faut chacun y mettre du sien
ĉiu agu laŭpove
- 1901 mettre en berne
duonferli
- 1902 mettre en boîte
priŝerci iun
- 1903 mettre en boule (se) voir : 1906
- 1904 mettre en branle
1) **eksvingi**
2) **impulsi**
- 1905 mettre en (sur le) chantier
ekverki
- 1906 mettre en colère/en boule (se)
ekkoleri
- 1907 mettre en coupe réglée
elrabi
- 1908 mettre en danger/en péril
meti en danĝeron, endanĝerigi, enriskigi
- 1909 mettre en demeure
minacordoni

- 1910 mettre en frais (se)
 1) **ne domagi la elspezon**
 2) **peni por esti agrabla**
- 1911 mettre en garde
 menacer : **atentigi iun kontraŭ (pri) io**
 avertir : **averti**
- 1912 mettre en jeu
 1) **meti en la ludon**
 2) **enmiksi en la aferon**
- 1913 mettre en joue
paŭceli
- 1914 mettre en lambeaux
disŝiri je ĉifonoj, dispecigi
- 1915 mettre en marche
ekfunkciigi
- 1916 mettre en péril voir : 1908
- 1917 mettre en pièces
 1) sens propre : **dispecigi, rompi en pecojn**
 2) exterminer : voir 3251
- 1918 mettre en quarantaine
 un malade : **kvarantenigi**
 un importun : **izoli disde si**
- 1919 mettre en quatre (se) voir : 586
- 1920 mettre en rage (se) voir : 981
- 1921 mettre en route (se)
ekvoji, sin meti sur vojon
- 1922 mettre en selle (se)
salti en la selon
- 1923 mettre en sommeil/en veilleuse/au frigidaire
stagnigi
- 1924 mettre en tête (se)
**enpreni en si en la kapon^Z, enbati en sian kapon^Z,
 enkapigi al si**
- 1925 mettre en train
vigli, vervigi
- 1926 mettre en valeur
reliefigi

- 1927 mettre en valeur/en vedette (se)
sin elstarigi
- 1928 mettre en veilleuse voir : 1923
- 1929 mettre en veilleuse (se)
malpliigi sian aktivecon
- 1930 mettre fin à ses jours
fari finon al sia vivo
- 1931 mettre hors de combat
ĵeti ekster la batalon, batalsenkapabligi
- 1932 mettre hors de ses gonds
delevigi iun de la hokoj, kolereksplodigi, incitegi
- 1933 mettre la bride sur le cou voir : 1576
- 1934 mettre l'accent sur qc **emfazi ion**
- 1935 mettre la charrue avant les boeufs
jungi la bovon malantaŭ la plugilon^z
- 1936 mettre la ceinture/la tringle (se) voir : 3124
- 1937 mettre la clef sous la porte
ŝteliĝi, ŝtele forloĝiĝi
- 1938 mettre la corde au cou/un fil à la patte (se)
meti jugon sur sian kolon, ligiĝi
- 1939 mettre la dernière main **poluri**
- 1940 mettre la gomme, mettre toute la gomme voir: 1963
- 1941 mettre (la lumière) sous le boisseau
kaŝi la veron
- 1942 mettre la main à la pâte
enŝovi siajn manojn por partopreni la penon
- 1943 mettre la main à la plume voir : 2628
- 1944 mettre la main à sa poche
tiri monon el sia poŝo, elpoŝigi monon
- 1945 mettre la main au collet, épingler
kapti je la kolo/la kolumo/la nuko
- 1946 mettre la main sur qc voir : 1702
- 1947 mettre la tringle (se) voir : 3124

- 1948 mettre l'eau à la bouche
venigi akvon en la buŝon
 - j'en ai l'eau à la bouche!
kolektiĝas al mi salivo en la buŝo! ^Z
- 1949 mettre le couteau (le pistolet) sur la gorge
meti tranĉilon al ies gorgo
- 1950 mettre le doigt dans l'oeil jusqu'au coude (se)
 voir : 1219
- 1951 mettre le doigt dessus
ĝuste trafi
 - vous avez mis le doigt dessus!
vi ĝuste trafis!
- 1952 mettre le doigt sur la plaie
eltrovi la ĝustan kaŭzon de la malbono
- 1953 mettre le feu aux poudres
eksplođigi la tumulton
- 1954 mettre le grappin sur qn,
 ne pas quitter d'une semelle : **alĝluigi al iu**
 accaparer l'esprit : **tute potenci la spiriton de iu**
 capturer : **kapti**
- 1955 mettre le holà
ĉesigi
- 1956 mettre le nez à la fenêtre
ekrigardi tra la fenestro
- 1957 mettre le nez dehors
eldomiĝi
- 1958 mettre le paquet (y)
ĉion riski
- 1959 mettre le prix (y)
 efforts : **nenion domaĝi**
 pécuniairement : **senkalkule financi, nemarkandante**
(senmarkande) pagi
- 1960 pop. mettre les bouts, tirer des flûtes, se barrer,
 se tirer, mettre les voiles
sin pafi for
- 1961 mettre les choses au pis
supozi la plej malbonan

- 1962 mettre les choses au point
alĝustigi la aferon
- 1963 mettre les gaz, mettre (toute) la gomme
ekmovi, antaŭenigi, ekfunkciigi
- 1964 mettre les petits plats dans les grands voir : 3588
- 1965 mettre les pieds quelque part (ne plus)
jam ne iri ien
- je n'y mettrai plus les pieds
mi jam ne iros tien
- 1966 mettre les pieds sous la table
sidadi ĉetable dum la manĝo
- 1967 mettre les points sur les i
meti punkton super "i", klare (precize) esprimi sian penson
- 1968 mettre les pouces
konfesi sin venkita, cedi, fari cedojn
- 1969 mettre les voiles
veli for (Kalocsay)
voir : 1960
- 1970 mettre martel en tête (se)
senprave maltrankviliĝi
- 1971 mettre obstacle à ...
fari baron al ...
- 1972 mettre pied à terre
de(ĉeval)igĝi, elseligĝi
- 1973 mettre plein la lampe/la panse/le buffet/le cornet/
le sac/les trous de nez (s'en), se garnir (se remplir) la
panse, se taper la cloche, se caler les joues
sin plensatigi, satnutri sin, satsatigi
- 1974 mettre plein la vue (en)
mirlogi, blindigi per vortoj
- 1975 mettre plus bas que terre
humiligi ĝispolve
- 1976 mettre sa main au feu (en), en donner sa tête à couper
meti pri io la manon en la fajron, certigi je sia vivo, veti per sia kapo

- 1977 mettre sens dessus-dessous
renversi kapon suben
- 1978 mettre ses jambes à son cou
forpeli siajn piedojn
- 1979 mettre son drapeau dans sa poche
ignori (kaŝi) sian partion/sian opinion
- 1980 mettre son grain de sel (y)
faire de l'esprit : **spriti pri io**
s'immiscer : **enmiksi sin en la paroladon^z**
- 1981 mettre son poids dans la balance
voir : 2358
- 1982 mettre sous clef
enŝlosi
- 1983 mettre sous globe
- on le mettrait sous globe
li taŭgus en alkoholo kiel kuriozaĵo
- 1984 mettre qc sous la dent (se)
- n'avoir rien à se mettre sous la dent
havi nenian manĝaĵon
- il a de quoi se mettre sous la dent
li havas per kio ŝmiri sian panon
- 1985 mettre sous pli
enkovertigi
- 1986 mettre sous séquestre
sekvestri
- 1987 mettre sous son aile
protekti
- 1988 mettre sur la paille
priver de logis : **sendomigi**
réduire à la misère : **mizerigi, tute ruinigi**
- 1989 mettre sur le dos de qn
meti sur onian dorson
- 1990 mettre sur le pavé voir : 1474
- 1991 mettre sur les dents
1) **ellacigi**
2) **mobilizi**

- 1992 mettre sur le tapis
meti sur la karton/la tapiŝon
- 1993 mettre sur pied
starigi, establi
- 1994 mettre sur ses gardes (se)
sin gardi
- 1995 mettre sur ses tablettes
registri
- 1996 mettre sur son 31 (se)
sin parade vesti voir : 3364
- 1997 mettre sur un piédestal
sidigi iun sur altan selon
- 1998 mettre tous les atouts dans son jeu/toutes les chances de son côté
havigi al si ĉiujn bonŝancojn
- 1999 mettre tous les oeufs dans le même panier
verŝi ĉion en la saman barelon
- 2000 mettre tout en oeuvre
alpreni ĉiujn rimedojn
- 2001 mettre un boulet aux pieds (se)
sin enjungi
- 2002 mettre un coup (y)
ŝvite labori, penadi
- 2003 mettre une idée en tête (se) voir : 947
- 2004 mettre une sourdine
1) **malplilaŭtigi**
2) **moderigi**
- 2005 mettre une tête à prix
anonci premion (prezon) por ies kapo
- 2006 mettre un fil à la patte (se) voir : 1938
- 2007 mettre un frein à qc
meti limon al ...
- 2008 mettre (jeter) un oeil (y)
enrigardi, priobservi
- 2009 mettre un terme
meti finon

- 2010 meubles (être dans ses)
logi kun propraj mebloj
- 2011 meurtre par préméditation (un)
intenca murdo
- 2012 mieux (faire de son)
fari sian plejbonon
- 2013 mieux en mieux (de)
pli kaj pli bone
- 2014 mi-figue, mi-raisin
personne : **duonkontenta, duonvolonta**
accueil : **ambigua**
- 2015 mijoter un mauvais coup
kovi friponaĵon
- 2016 mille ennuis (avoir les)
havi mil kaj unu zorgojn
- 2017 mille et des mille (des)
multegaj
- 2018 mille lieues de croire (être à)
- j'étais à mille lieues de le croire!
mi tute ne suspektis tion!
- 2019 mince comme un cheveu/du papier à cigarette/un fil
de fer
maldika kiel haro/najlo
- 2020 mine de ... (faire)
ŝajnigi kvazaŭ
- 2021 mine de déterré (une)
kadavra aspekto
- 2022 mine d'enterrement (une)
enterigista mieno
- 2023 miner la santé
subfosi la sanon
- 2024 miroir aux alouettes (le)
la alaŭdkapta spegulo, tromplogilo
- 2025 misère noire (une)
plena mizerego ^z
- 2026 mitraille (la)
fig. : voir 1839

- 2027 mi-voix (à)
duonlaŭte, mezvoĉe
- 2028 modeste comme une fleur des champs
modesta kiel violo
- 2029 moins cinq, moins une
- il était moins cinq, il s'en est fallu de peu
nemulte mankis, ke ...u
- 2030 moins de deux/moins de rien (en)
fulmorapide
- 2031 moins du monde (pas le)
ne eĉ iom
- 2032 mollets de coq (des)
maldikegaj kruroj
- 2033 mollusque (un)
fig. : voir 2081
- 2034 monde (en faire un) voir : 2077
- 2035 monnaie courante
- c'est monnaie courante!
tio estas ĉiutagaĵo!
- 2036 montagne (en faire une) voir : 2077
- 2037 monter au créneau
supreniri al la remparo
- 2038 monter comme une soupe au lait
ekscitiĝi kiel bolanta lakto ^z
voir : 3197
- 2039 monter en croupe
postsele rajdi
- 2040 monter en épingle
reliefigi
- 2041 monter en premières lignes
iri al la fronto
- 2042 monter le bourrichon/le coup/le job (se)
iluziĝi, tro alte svingi
- 2043 monter le coup
blagi, trompi

- 2044 monter sur les planches
suriri sur la tabulojn
- 2045 monter sur ses ergots voir : 881
- 2046 monter sur ses grands chevaux
ekrajdi siajn altajn ĉevalojn
- 2047 monter sur le trône
ekreĝi
- 2048 monter un bateau
ŝerctrompi
- 2049 montre (pour la)
nur por paradi
- 2050 montrer les dents
montradi la dentojn^Z
- 2051 montrer les griffes, sortir ses griffes
minaci
- 2052 montrer sous son vrai jour (se)
montriĝi en ĝusta lumo/vera perspektivo, montri sin sen ŝminko/sen masko, montri siajn verajn kolorojn
- 2053 montrer sous un faux jour (se)
montriĝi kun malvera aspekto
- 2054 moquer comme de quatre sous (s'en) voir : 1222
- 2055 morceau dur à avaler (un)
- le morceau a été dur à avaler
la manĝopeco hokis (haltis) en la gorĝo
- 2056 mordre à belles dents voir : 2058
- 2057 mordre à l'hameçon
ekkapti la hokon
fig. : **logiĝi**
- 2058 mordre jusqu'au sang, mordre à belles dents
vundmordi
- 2059 mordre la langue/les doigts/les pouces (se)
penti, akre bedaŭri ion
- 2060 mordre la poussière
mordi la polvon
- 2061 mordre les doigts (se) voir : 2059

- 2062 mordre les lèvres (s'en)
mordeti al si la lipojn
- 2063 mordu (être)
pasiĝi por ...
- il est mordu!
li estas enamiĝinta ĝis la oreloj!
- 2064 mors aux dents (avoir le) voir : 2640
- 2065 mort dans l'âme (la)
kun tremo en la animo (Lidja Zamenhof)
- 2066 mort de fatigue
mortlaca, ĝisoste laca, lacega
- 2067 mort de peur
morte timigita
- 2068 mort-né
malvive naskita^z, mortnaskita
- 2069 morte saison (la)
la morta sezono
- 2070 mort ou vif
vive aŭ morte
- 2071 mot à mot (au)
laŭvorte
- 2072 mot pour rire (le)
la ŝercvorto
- 2073 mot sur le bout de la langue/des lèvres (avoir le)
havi la vorton sur la pinto de la lango/sur la lipoj
- j'ai le mot sur le bout de la langue
la vorto ŝvebas al mi prete sur la lango, la vorto estas preta sur miaj lipoj^z
- 2074 motus et bouche cousue!
mute kun buŝo kudrita! ; mano dekstra ne sciu, kion faras la maldekstra^z
- 2075 mouche (faire)
celtrafi
- 2076 mouche du coche (la)
la vanta fervorulo
- 2077 mouche un éléphant (faire d'une), en faire un monde/
une montagne
fari el muŝo elefanton^z

- 2078 mou comme la cire, mou comme une chiffe/une chique
mola kiel vakso
- 2079 moue (faire la)
fari la dikan lipon, paŭti
- 2080 mouise (être dans la) voir : 702
- 2081 moule (une), un mollusque, une nouille, personne sans volonté
senenergiulo, senvolulaĉo, molulo
- 2082 moulin à paroles (un)
parolŝprucigilo
- c'est un moulin à paroles
lia lango babilas kiel muelilo muelas, torentas el li la parolo/la vortoj, li parolas kiom la vortoj povas torenti el la buŝo
- 2083 mourir à petit feu
malrapide mortadi z
- 2084 mourir à petit feu (faire)
ĉagrenkonsumi, turmente konsumi
- 2085 mourir avant l'âge
trofrue morti
- 2086 mourir comme un chien
morti kiel hundo, morti sen pastro
- 2087 mourir de mort violente
morti perfortan morton
- 2088 mourir d'ennui
morti de enuo, droni en enuo
- 2089 mourir de peur
timegi
- 2090 mourir de sa belle mort
morti per natura morto
- 2091 mouron (se faire du) voir : 1796
- 2092 mousser son affaire (faire)
pufreklami
- 2093 moutarde lui monte au nez (la)
li pro senpacienco koleriĝas
- 2094 mouvement en tenaille (un)
tenajla manovro

- 2095 muet comme la tombe
silenta kiel tombo, muta kiel ŝtono
- 2096 muet comme une carpe
fiŝe silenta, muta kiel fiŝo
- 2097 mule (une)
fig. : **obstinulo**
- 2098 mur
- c'est un mur!
li estas fortika kiel muro
- 2099 mur (faire le) voir : 3075
- 2100 murer dans son silence (se)
sin ĉirkaŭbari per silento
- 2101 muscles d'acier (des)
ŝtalaj muskoloj
- 2102 myope comme une taupe
miopa kiel talpo, talpokula
- 2103 nager (être en), suer à grosses gouttes
ŝvitegi
- 2104 nager à contre-courant
naĝi kontraŭ la fluo
- 2105 nager comme un chien de plomb/comme une pierre
au fond de l'eau
naĝi kiel hakilo/ŝtono
- 2106 nager comme un poisson
naĝi kiel fiŝo, fiŝe naĝi
- 2107 nager dans l'opulence
naĝi en riĉaĵoj^Z, naĝi en abundo/riĉo
- 2109 né d'hier/de la dernière couvée (ne pas être)
esti frotita kaj polurita^Z
- 2110 négocier un virage
eksekvi la ĝiradon
- 2111 nerfs d'acier (des)
ŝtalaj nervoj
- il a des nerfs d'acier
liaj nervoj fortas kiel kabloj
- 2112 nerfs en boule/en pelote (avoir les)
- il a les nerfs en boule
liaj nervoj taŭziĝas/ŝokiĝas

- 2113 né sous une bonne étoile
naskita sub favora stelo/astro
- 2114 nez (avoir du), avoir le nez creux/fin
odorat : **esti akreflara**
sagacité : **esti akrevide sagaca**
- 2115 nez à nez voir : 1058
- 2116 nez creux/fin (avoir le) voir : 2114
- 2117 nez en trompette (un)
malkonvekso^Z (suprenlevita) nazo
- 2118 nez et à la barbe de qn (au)
tuj antaŭ ies nazo, spite antaŭ la nazo de iu
- 2119 ni chaud ni froid (ne faire)
- cela ne lui fait ni chaud ni froid
ĝi eĉ ne tuŝas lian oreilon^Z, ĝi tuŝas lin kiel akvo anseron^Z, tio ĉi lasas lin tute indiferenta
- 2120 nickel
adjectif : **brile pura, brila kiel ormonero**
- 2121 nid de poule (un)
vojtruo, vojkavo
- 2122 nier tout en bloc
ĉion (ĉiom) nei
- 2123 ni fait ni à faire
- ce n'est ni fait ni à faire!
jen tipa fuŝaĵo!
- 2124 ni feu ni lieu (n'avoir)
havi nek hejmon, nek sidlokon ; havi nek ĉelon, nek kelon^Z
- 2125 ni queue ni tête (n'avoir)
- cela n'a ni queue ni tête!
ĝi havas nek kapon, nek voston!
- 2126 ni une ni deux (ne faire)
fari (diri) nek ĉu, nek sed
- 2127 noce (ne pas être à la)
- il n'est pas à la noce!
li ne kuŝas sur rozoj!
voir : 1823

- 2128 noce/bringue/foire/java/ribouldingue/tournée des grands
ducs (faire la)
diboĉeti
- 2129 noeud à son mouchoir (faire un)
fari nodon sur sia naztuko
- 2130 noir comme de la suie
fulgonigra
- 2131 noir comme du jais/l'ébène/le cirage/l'encre
nigra kiel gagato/ebono/inko
- 2132 noir comme un corbeau/une taupe
korvonigra, nigra kiel korvo/talpo
- 2133 noir de monde
nigra pro svarmo, homdensa
- 2134 noter sur ses tablettes
noti sur siajn tabuletojn/sur sian tabulon/en la kamentuboz
- notez sur vos tablettes !
notu en la kamentubo!z, enskribu en vian memoron!z
- 2135 notoriété publique (de)
konata de ĉiuj
- c'est de notoriété publique! ; c'est le secret de
polichinelle
**tio ĉi estas komuna scio de ĉiuj!, pri tio jam ĉiuj
paseroj babilas!z**
- 2136 nouille (une) voir : 2436
- 2137 nourrir de belles promesses
nutri per promesoj
- 2138 nourrir son homme
doni la vivpanon
- 2139 nourrir une pensée
varti penson
- 2140 nourrir un espoir
nutri esperonz
- 2141 noyer dans le sang
dronigi en sango
- 2142 noyer son chagrin dans l'alcool
fordrinki sian ĉagrenon

- 2143 nuages (être dans les)
ŝvebi en nuboj
- 2144 nu comme un ver
nuda kiel vermo
- 2145 nuit blanche (une)
sendorma nokto voir : 1091
- 2146 nuit d'encre (une)
mallumega nokto^Z
- 2147 nuit des temps (dans la)
en pratempo de la pratempoj
- 2148 nuit des temps (depuis la)
de la plej frua pratempo
- 2149 nuit et jour
nokte kaj tage
- 2150 obéir au doigt et à l'oeil ; obéir, le doigt sur la couture
du pantalon
voir : 689
- 2151 obéir (suivre) comme des moutons
ŝafe (blinde) obei
- 2153 objet de ... (être l')
esti temo por ...
- 2153 obtenir droit de cité
ricevi rajton de civitaneco
- 2154 obtenir gain de cause voir : 1272
- 2155 obtenir le chapeau
kardinaliĝi
- 2156 occuper de ses oignons (s')
zorgi proprajn aferojn
- occupe toi de tes oignons!
**ekster via ofico estas ekster via vico^Z; ne rezoni pri
tio, kio estas ekster via metio^Z; zorgu vian metion
kaj ne miksu vin en alian^Z; pri fremdaj aferoj ne zorgu**
- c'est pas mes oignons!
min ne tuŝas la afero! ; ne mia zorgo!
- 2157 odeur de sainteté (ne pas être en)
**havi ĉe iu nek krediton nek meriton, ne esti bone
enskribita ĉe iu**

- 2158 oeil (à l'), pour la peau
senpage, senelspeze
- 2159 oeil (avoir l')
- ayez l'oeil!
streĉu la okulojn! ²
- 2160 oeil (faire de l'), jouer de la prunelle
okulumi, palpebrumi
- 2161 oeil au beurre noir (un)
pistumita (kontuzbluiĝinta) okulo
- 2162 oeil nu (à l')
nudokule, senbinokle, senlorne
- 2163 oeil qui dit merde à l'autre (avoir un), loucher
strabi
- il a un oeil qui dit merde à l'autre!
liaj okuloj iras krucvoje
- 2164 oeuf à la coque (un)
ovo en ŝelo, ovo enŝele kuirita
- 2165 officier payeur (l')
la paganto
- 2166 oie (une), une bécassine
anserino
- 2167 oiseau de nuit (un)
noktobirdo
- 2168 ombre au tableau (une)
- c'est une ombre au tableau
jen estas la hoko en la ezoko, tio havas ankaŭ sian ombran flankon
- 2169 ombre de soi-même (n'être plus que l')
esti nur la ombro de si mem
- il n'était plus que l'ombre de lui-même
el li restis nur ombro
- 2170 ongles en deuil (des)
funebrarandaj (funebremaj) ungoj
- 2171 opiner du bonnet
kapjesi
ironiquement : **ĉapjesi**
- 2172 oreille basse (l')
kun klinita kresto

- 2173 orfèvre en la matière (être)
esti la ĝusta fakulo/kompetentulo
 - il est orfèvre en la matière
li estas majstro en afero de koloroj^Z
- 2174 os (un)
tubero
 - il y a un os!
estas tubero en la afero!^Z, estas hoko en la ezoko
- 2175 ôter la vie
forpreni de iu la vivon^X, senigi je vivo
- 2176 ôter la mot de la bouche
forpreni vorton de sur ies lango
- 2177 ouï-dire (par)
aŭde, laŭfame, laŭ la famo
- 2178 ourdir un complot
elkovi komploton
- 2179 ours (un), un sauvage, un misanthrope
homevitulo, mizantropo
- 2180 ours mal léché (un)
krudulo
- 2181 outre mesure
supermezure
- 2182 ouvrir la voie à qn
malbari la vojon
- 2183 ouvrir le feu
ekpafi
- 2184 ouvrir le parapluie, se couvrir
 fig. : **sin ŝirmi**
- 2185 ouvrir les yeux à qn
malfermi al iu la okulojn (Leono Zamenhof), malblindigi iun
- 2186 ouvrir l'oeil
rigardi per ambaŭ okuloj^Z, teni la okulojn en streĉo^Z
 - ouvrez l'oeil!
streĉu la okulojn!^Z
- 2187 ouvrir son cœur
malkovri antaŭ iu sian koron

- 2188 pagaie (en) voir : 1295
- 2189 page (à la)
ĝisdate informita
- 2190 paillaise (une)
chiffe molle : **malfirmulo**
traînée : **malĉastulino, viringo**
- 2191 paille (être sur la)
esti senrimeda
voir ≠ 1988
- 2192 pain bénit
- c'est pain bénit!
tute merite!
- 2193 pain sur la planche (avoir du)
occupation : **havi okupon por la estonteco, havi multon por fari**
ressources : **havi rimedojn (disponi provizojn) por la estonteco**
- 2194 pair (de)
samrange
- 2195 palais délicat (un)
frandemulo
- 2196 pâle comme un cachet d'aspirine/comme un linge
pala kiel kalko/kreto^z/marmoro^z/pergameno (Leono Zamenhof), **blanka kiel tolo** (Leono Zamenhof)
- 2197 pâle comme la mort
pala kiel la morto/kiel fantomo, mortpala
- 2198 pâle de jalousie
pala de envio
- 2199 panade (être dans la) voir : 702
- 2200 panier à salade (le)
véhicule : **la ĉelveturilo**
- 2201 panier percé (un) voir : 82
- 2202 panse de chanoine (une)
kanonika ventro
- 2203 papa (à la)
ne rapidante, tute trankvile, senfantazie

- 2204 paquet (faire son) voir : 3602
- 2205 paquet de nerfs (un)
nervofasko
- 2206 paradis (être au)
ŝvebi paradize
- 2207 parcelle de vérité (une)
grajno de vero, nura ero de tuta vero
- 2208 parcourir du regard
trarigardi
- 2209 parent du côté d'Adam
parenco per Adamo^z
- 2210 parer au plus pressé
plenumi la plej urĝan
- 2211 parer des plumes du paon (se)
prunti la pavajn plumojn (Kalocsay), sin ornamo (sin pavi) per fremdaj plumoj
- 2212 parler à coeur (à livre) ouvert
paroli el la abundo de la koro
- 2213 parler à mots couverts
paroli per vortoj kovritaj^z
- 2214 parler à tort et à travers
paroli tekse-mikse/aĉe-klacĉe
- 2215 parler avec flamme
paroli kun flameco
- 2216 parler comme un livre
paroli (laŭvole) kiel libro
- 2217 parler de corde dans la maison d'un pendu
paroli pri ŝnuro en dom' de pendigito
- 2218 parler de tout et de rien
paroli pri ĉio kaj alio
- 2219 parler de la pluie et du beau temps
paroli pri la pluvo kaj la bela vetero
voir : 2226
- 2220 parler de tout son haut
paroli de el alta piedestalo, paroli el alta selo

- 2221 parler d'une voix blanche
paroli per sentembra voĉo, nur lipe paroli
- 2222 parler d'une voix sourde
paroli per obtuza voĉo
- 2223 parler entre les dents
murmuri tra la dentoj^z
- 2224 parler petit nègre
paroli kriplan (primitivan) lingvon, paroli piĝinon
- 2225 parler pour les murs voir : 2571
- 2226 parler pour ne rien dire, parler de la pluie et du beau temps
babili banalaĵojn, paroli pri la pluvo kaj la bela vetero
- c'est parler pour ne rien dire
el la buŝ' multaj vortoj eliras, sed ne ĉiuj ion diras^z
- 2227 parole d'évangile
vera kiel la sankta skribo/kiel vorto de profeto
- 2228 paroles en l'air (des)
paroloj en vento
- 2229 parquer comme des moutons
parki kiel ŝafojn
- 2230 parqués comme du bétail
grege parkitaj
- 2231 part des choses (faire la)
senpartie konsideri la aferojn
- 2232 part du feu (faire la)
konsenti la necesajn cedojn/oferojn
- 2233 part en part (de)
trae
- 2234 part entière (à)
plenvalora, samrajta
- 2235 partie de (faire), être du nombre de ...
aparteni al^z, esti ero de ...
- 2236 partie liée avec qn (avoir)
esti saminteresa kun iu
- 2237 partir au diable
foriri tre malproksimen

- il est parti au diable
li jam estas trans montoj kaj maro^z,
li pasis akvon kaj fajron kaj marĉojn kaj marojn^z

- 2238 partir avec armes et bagages
forporti sian pakaĵon kaj havaĵon
voir : 2665
- 2239 partir dans l'au-delà
iri en la transan mondon
voir : 2265
- 2240 partir d'un trait/comme une flèche
pafiĝi for, kiel kuglo
- 2241 partir en beauté
elegante morti
- 2242 partir en faisant grise mine
foriri kun longa nazo^z
- 2243 partir en fumée, se volatiliser
malaperi kiel vaporo^z, forvaporigi, malaperi kvazaŭ fumo
- 2244 partir la queue entre les pattes/les jambes
foriri subtirante la voston, honte foriri, forlepori
- 2245 partir les deux pieds en avant
foriri kun la piedoj antaŭe
- 2246 partir pour sa dernière demeure
fari sian lastan translokiĝon
- 2247 partir sans demander son reste
forlepori, senprokraste forkuri
- 2248 partir sans tambour ni trompette
foriri sen fanfaro, forŝteliĝi
- 2249 partisan du moindre effort (un)
malpenemulo
- 2250 pas à pas
paŝo post paŝo^z, ŝtupo post ŝtupo
- 2251 pas comptés (à)
per mezuraj paŝoj
- 2252 pas de charge (au)
sturmopaŝe

- 2253 pas de clerc (faire un)
mistrafi
- 2254 pas de géant (à)
paŝege
- 2255 pas de loup (à)
katpaŝe, ŝtelpaŝe
- 2256 pas en avant (faire un)
progresi
- 2257 pas feutrés (à)
dampapaŝe, per senbruaj paŝoj
- 2258 passage à tabac (un)
draŝado
- 2259 passe de (être en)
esti iĝonta
- 2260 passer à gué
travadi
- 2261 passer au fil de l'épée
glavmortigi
- 2262 passer au peigne fin
kribri, rasti
- 2263 passer comme un rêve
forkuri kiel sonĝo, preterŝvebi
- 2264 passer de la pommade voir : 2270
- 2265 passer de la vie à trépas, passer l'arme à gauche,
partir dans l'au-delà, perdre la vie, fam. casser sa
pipe
iri transen, perdi la vivon
- 2266 passer des nuits blanches
**pasigi tutajn noktojn maldorme, maldormi dum tutaj
noktoj**
voir : 1091
- 2267 passer du blanc au noir
opiniŝanĝi de ekstremo ĝis tute kontraŭe
- 2268 passer du coq à l'âne
salti el unua al deka 𐀀

- 2269 passer la main
renoncer au pouvoir : **transdoni la regpovon**
attouchements : **palpesplori**
- 2270 passer la main dans le dos/les cheveux, passer de la pommade
karesi al iu la barbon^Z, glatigi ies harojn
- 2271 passer l'arme à gauche voir : 2265
- 2272 passer le goût du pain (faire) voir : 2785
- 2273 passer le plus clair de son temps à ...
dediĉi plej ofte sian tempon al ..., pasigi la plejparton de sia tempo al ..., dediĉi la plimulton de sia tempo al ...
- 2274 passer l'éponge
forspongi la pasintaĵon
- 2275 passer les bornes
preterpasi (transpaŝi) la limojn
voir : 740
- 2276 passer l'hiver (ne pas)
ne transvivi la vintron
- 2277 passer par la tête
traflugi al iu tra la kapo
- 2278 passer par les armes
pafmortigi
- 2279 passer sa colère sur qn
verŝi sian koleron (sian galon) sur iun
- 2280 passer sous le nez
- cela lui est passé sous le nez!
ĝi iris al li preter la buŝon!^Z; fluis sur lipoj, sed en buŝon ne trafis^Z
- 2281 passer sous silence
prisilenti
- 2282 passer sur le ventre de quelqu'un
surtreti iun
- 2283 passer un coup de fil
telefoni
- 2284 passer un savon voir : 1623

- 2285 patience d'ange (une)
anĝela (fera) pacienco
- 2286 patte de velours (faire)
chat : **fari veluran piedeton**
individu : **logintence mildiĝi**
- 2287 pauvre comme Job/comme un rat d'église
malriĉa kiel Ijob ^z, kiel muso preĝeja ^z
voir ≠ 2965
- 2288 pauvre diable/hère (un)
kompatindulo, kompatinda mizerulo
- 2289 payable à ordre
pagenda laŭ ordono
- 2290 payable au porteur
pagenda al portanto
- 2291 payable à vue
tuj pagenda, pagenda ĉe vido/laŭprezente
- payable à trois jours de vue
pagenda tri tagojn post vido
- 2292 payer comptant, familièrement : payer cash
pagi kontante
- 2293 payer d'audace, se payer de culot
aplombe elturniĝi
- 2294 payer de belles promesses
pagi nur per vanaj promesoj
- 2295 payer de mine (ne pas)
ne imponi per la eksteraj
- il ne paie pas de mine
malgranda aspekto, sed granda intelekto ^z
- 2296 payer de sa personne
par bravoure : **sentime sin riski**
pour une oeuvre : **sin dediĉi**
- 2297 payer de sa vie
pagi per la vivo ^z
- 2298 payer de ses propres deniers
pagi per propra mono
- 2299 payer en espèces
pagi per mono

- 2300 payer en monnaie de singe
sans contrepartie : **pagi nur per paroloj**
avec de l'argent n'ayant plus cours : **pagi per sen-
valora mono**
- 2301 payer la tête de qn (se)
priridi iun alvizaĝe, mokludi kun iu
- 2302 payer les pots cassés
pagi la koston^z, pagi por la difektado/la damaĝo
- 2303 payer les violons
**elspezi por fremda profito, pagi sen partopreno por
fremda festeno^z**
- 2304 payer rubis sur l'ongle
pagi akuratege
- 2305 peau (avoir dans la)
pasie ami
- 2306 peau (faire la)
sin prostitui
- 2307 peau à qn (faire la)
mortigi
- j'aurai sa peau!
mi truos al li la haŭton, mi forprenos lian vivon!
- 2308 peau (pour la) voir : 2158
- 2309 peau de qn (être dans la)
- je ne voudrais pas être dans sa peau!
mi ne dezirus esti en lia (ŝia) haŭto!
- 2310 peau et les os (n'avoir plus que la)
konsisti nur el haŭto kaj ostoj
- 2311 peau neuve (faire)
changer de peau : **senhaŭtigî**
faire toilette : **refreŝigî**
- 2312 péché mignon (le)
la kutima peketo
- 2313 pêcher en eau trouble
kapti fiŝojn (fiŝkapti) en malklara akvo
- il est aisé de pêcher en eau trouble
en akvo malklara oni fiŝkaptas facile^z

- 2314 peigner la girafe, regarder les alouettes pisser/les
mouches voler
kalkuli muŝojn^z, gapi
- 2315 peine de mort (sous)
je puno de morto
- 2316 pelle (à la)
amase
- 2317 pencher le plateau de la balance (faire)
klini la teleron de l'pesilo (Leono Zamenhof)
- 2318 pendre au nez de qn
pendi super ies nazo, ŝvebi super iu
- 2319 penser à mal
havi malbonan (malican) intencon
- sans penser à mal
ne malbonintence
- 2320 pépie (avoir la) voir : 657
- 2321 pépin (un)
- c'est pour moi un pépin
**ĝi estas por mi makulo en la okulo^z, ĝi fariĝis por
mi osto en la gorgo^z**
- 2322 percé de part en part
traborita
- 2323 percer le coeur voir : 334
- 2324 percer un secret
travidi sekreton
- 2325 perclus de rhumatismes
reŭmatisme kripla
- 2326 perdre connaissance
perdi la konscion
- 2327 perdre contenance
senaplombiĝi
- 2328 perdre corps et biens (se)
**perei kun siaj homoj kaj musoj^z, perei kun homoj
kaj havoj**
- 2329 perdre courage
perdi la kurag^{on} z

- 2330 perdre (noyer) dans les détails (se)
droni en detaloj ^z
- 2331 perdre des yeux (ne pas)
ne perdi de antaŭ la okuloj
- 2332 perdre de vue
perdi el la okuloj ^z, perdi el vido
- 2333 perdre du terrain
malprogresi
- 2334 perdre en conjectures (se)
vane konjektadi
- 2335 perdre haleine
senspirigi
- 2336 perdre la boule/la boussole voir : 2338
- 2337 perdre la face
perdi la vizaĝon
- 2338 perdre la raison/la tête/la boussole/l'esprit, fig.:
déménager
**perdi la kandelon el la kapo ^z, perdi la saĝon ^z/
konscion/prudenton, ricevi muŝon en la cerbon ^z,
frenezigi**
- il a perdu la tête, il déménage
lia cerbo iras promeni ^z, atakis lin horo malsaĝa ^z
- 2339 perdre la tête (ne pas)
konservi la prudenton
- 2340 perdre la vie
perdi la vivon ^z voir : 2265
- 2341 perdre la vue
perdi la lumon, blindigi
- 2342 perdre le fil de ses idées
- il a perdu la fil de ses idées
ŝirigis lia pensfadeno
- 2343 perdre le fil du récit
perdi la fadenon de la rakonto
- 2344 perdre le nord
s'égarer : **perdi la orientigon**
perdre la raison : **perdi la saĝon**
voir : 2338

- 2345 perdre patience
perdi sian paciencon, senpacienciĝi
- 2346 perdre pied
perdi piedtenon, perdi la grundon (la teron) el sub la piedoj
- 2347 perdre sa langue
iĝi muta
- 2348 perdre sa salive
vane paroli
- 2349 perdre ses moyens
perdi sian kapablon
- 2350 perdre son latin (y)
- j'y perds mon latin!
venis fino al mia latino! Z
- 2351 perdre son sang froid
perdi sian memregon, perdi la estrecon de si mem
- 2352 péril en la demeure (ne pas y avoir)
- il n'y a pas péril en la demeure
oni povas sendanĝere prokrasti
- 2353 périr corps et bien voir : 3151
- 2354 perle (une)
- c'est une perle!
li (ŝi) estas vera perlo!
- 2355 perpétuité (à)
concession : **porĉiama**
condamnation à perpétuité (fam. "à perpette") :
vivdaŭra
- 2356 personne (en)
en sia propra persono, proprapersono
voir : 409
- 2357 perte de vue (à)
ĝis vidlimo, ĝis nevidebleco
- 2358 peser dans la balance
pezi en la pesilo , esti konsiderenda
- 2359 peser le pour et le contre
pesi la "por" kaj la "kontraŭ"

- 2360 peser lourd (ne pas)
ne multe pezi ĉe la peso
- 2361 peser ses mots
pesadi siajn vortojn, pesi ĉiun sian vorton
- 2362 pop. péter dans le gueule
eksplodi al iu en la vizaĝon
- 2363 pop. péter dans la main
exploder : **eksplodi enmane**
échapper : **subite malsukcesi/fiaski**
- 2364 pop. péter dans la soie
furzi nur en silkon/silkaĵojn
- 2365 pop. péter plus haut qu'on a le cul
furzi pli alte ol sia postaĵo, tro alte svingi
- il ne faut pas péter plus haut qu'on a le cul
ne iru okuloj super la frunton²
- 2366 petit bonheur la chance (au)
à tout hasard : **hazarde, laŭ la ŝanco, divenprove**
à tort et à travers : **trafe maltrafe, blinde je l'trafo, fuŝe mise**
- 2367 petit bout de femme (un)
virineto, virinjo
- 2368 petit coin (le), le W.C.
la necesejo, la klozeto
- 2369 petit comité (en)
en intima rondo
- 2370 petite (fine) bouche (faire la)
pour manger : **malŝateme manĝi**
pour apprécier : **malŝatafeki**
- 2371 petite nature (une)
malfortulo
- 2372 petite reine (la)
la biciklo
- 2373 petite tête (une)
etmensulo, malplenkapulo
- 2374 petit mois (dans un)
post malpli ol unu monato

- 2375 petit jour (au), à l'heure du laitier
ĉe matenkrepusko, je ektagiĝo
- 2376 petit matin (au)
en la frua mateno, frumatene, mateniĝe
- 2377 petit nègre (un), un larbin
lakeo voir : 2224
- 2378 petits papiers de qn (être dans les)
havi ĉe iu krediton kaj meriton^Z, esti bone enskribita ĉe iu^Z, sidi varme en ies favoro
- 2379 petits soins (être aux)
varti, konduti kate (afable) al iu
- 2380 petits souliers (être dans ses) voir : 1823
- 2381 pétrin (être dans le), être dans la mélasse jusqu'au cou
esti en granda embaraso^Z, sidi en amaso da embaraso^Z, esti en knedujo/peĉo/peklo/tanilo, sidi ĝiskole en la peĉo/peklo, esti embarasita, kiel kokido en stupo
- 2382 peu de cas de qc (faire)
subtaksi (preteratenti) ion
- 2383 peu ou prou
pli-malpli, et- aŭ egkvante
- 2384 peur bleue (avoir une), avoir une peur du diable
timegi, treme timi, timegi kiel antaŭ diablo
- 2385 peur de son ombre (avoir)
timi sian propran ombron^Z, timi eĉ propran ombron
- 2386 peureux comme un lièvre
timema kiel leporo
- 2387 pièces sonnantes et trébuchantes (en)
per sonantaj moneroj
- 2388 pied (avoir)
piedteni
- 2389 pied dans la tombe (avoir un)
stari per unu piedo en la tombo^Z, stari jam ĉe la rando de sia tombo
voir : 3132
- 2390 pied dans l'étrier (avoir un)
meti piedon en la piedingon

- 2391 pied d'égalité (sur un)
egalrajte
- 2392 pied de grue (faire le)
atende staradi
- 2393 pied de guerre (sur le)
militpreta
- 2394 pied de la lettre (au), à la lettre
laŭvorte
- 2395 pied de nez (faire un)
mokgesti, nazpoleksi al iu, fari futlongan nazon, fari spitgeston
- 2396 pied d'oeuvre (à)
surloke
- 2397 pied en cap (de)
de l'kapo ĝis la piedoj, de verto ĝis la plandoj
- 2398 pied ferme (de)
sentime
- 2399 pied levé (au)
ekstemporale, senprepare
- 2400 pieds (être sur), être guéri/en bonne santé
esti sur la piedoj ʒ
- 2401 pieds à la tête (des)
de la plando ĝis la verto
- 2402 pieds d'argile (avoir des)
havi piedojn el argilo ʒ
- 2403 pieds et des mains (faire des)
strebi mane kaj piede, klopodu per manoj kaj piedoj
- 2404 pieds et poings liés (être)
esti katenita ĉe piedoj kaj pugnoj
- 2405 pieds sur terre (avoir les)
stari per ambaŭ piedoj sur la tero, stari firme sur la plandoj
- il n'a pas les pieds sur terre!
li ŝvebas en la nuboj!
- 2406 pierre à la place du coeur (avoir une) voir : 476
- 2407 pierre d'achoppement (une)
ŝtono de falpuŝigo ʒ

- 2408 pierre de touche (une)
provilo
- 2409 pierre deux coups (faire d'une)
fari du ĵetojn per un ŝtono^z, trafi du celojn per unu ŝtono^z, bati du muŝojn per unuabato^z****
- 2410 pifomètre (au) voir : 3758
- 2411 pigeon voyageur (un)
migremulo
- 2412 pignon sur rue (avoir, tenir)
être propriétaire : **posedi domon en la urbo**
travailler à son compte : **esti propra mastro**
- 2413 pilier de bistrot/de cabaret (un)
drinkej-ennestiganto, - frekventanto, drinkisto
- 2414 pincer (se faire) voir : 680
- 2415 pincer pour qn (en)
speciale ami
- 2416 pipi de chat (un)
pluveto
- 2417 piquer au jeu (se)
obstinegi
- 2418 piquer au vif
akre ofendi
- 2419 piquer une colère/une crise
kolereksplodi voir : 981
- 2420 piquer un fard/un soleil
ruĝigi, ekhonti
- 2421 pire espèce (de la)
de la plej klara akvo
- 2422 pirouette (faire la) voir : 155
- 2423 pis-aller (au)
en la plej malbona okazo/supozo, en la plej ekstrema okazo
- 2424 pitre (faire le) voir : 467
- 2425 place au soleil (se faire une)
akiri al si lokon sub la suno^z/sur la tero

- 2426 place nette (faire) voir : 3643
- 2427 placer ses espérances sur qn
meti sian esperon sur iun
- 2428 plaindre comme un damné (se)
lamenti (vei) kiel damnitroj, lamentegi, veegi
- 2429 plain pied (de)
samnivele kun
- 2430 planche (faire la)
dorsflosi
- 2431 planche à pain (une)
fig. **platbrustulino**
- 2432 planche de salut (une)
tabulo de savo^Z, savtabulo, vojo de savo
- 2433 pop. plancher des vaches (le)
la homa tero, la terglobo
- 2434 plat (à), épuisé
senforta, elĉerpita
- 2435 plat (faire du)
amindumi/ĉirkaŭflirtadi iun
- 2436 plat de nouilles (un), une chiffe (cire) molle
molulo, senenergiulo
- c'est un vrai plat de nouilles !
li (ŝi) estas mola kiel vakso
- 2437 plat de résistance (le)
la ĉefa manĝo
- 2438 plat ventre (à)
vizaĝaltere
- 2439 plein (bourré) à craquer, plein à crever, archicomble
plenplena, superplena, plenŝtopita
- 2440 plein air (en)
liberĉiele, sub la libera ĉielo
- 2441 plein aux as
superriĉa, plensake riĉa
- 2442 plein comme un boudin/une bourrique/une grive/une huître/une outre, rond comme une queue de pelle, saoul comme un Polonais
ebria kiel dek porkoj (Raymond Schwartz), ebria kiel

vinbarelo, duoble ebria, ebria kiel lordo
avec le contexte : **plena kiel la luno**

- 2443 plein dans le mille (en)
trafe en la truon
- 2444 plein droit (de)
plenrajte, laŭleĝe
- 2445 pleine force (en)
en pleno de sia forto
- 2446 plein emploi (le)
la plena dungigado, la plendungo
- 2447 pleine lune (une)
pufvangul(in)o
- 2448 pleine rue (en)
surstrate
- 2449 plein gré (de son)
libervole, propravole
- 2450 pleurer à chaudes larmes
plori per varmegaj ploroj^z, ploregi
- 2451 pleurer comme une fontaine
verŝi larmojn kvazaŭ per riveroj, larmi kiel duŝilo
(Raymond Schwartz)
- 2452 pleurer comme une Madeleine, comme un veau
ploregi, larmegi
- 2453 pleurer dans le gilet de qn
konfidence plendi
- 2454 pleurer des larmes de sang
plori per sangaj larmoj
- 2455 pleurer misère voir : 666
- 2456 pleurer toutes les larmes de son corps
verŝi larmojn kvazaŭ per riveroj
- 2457 pleuvoir à grosses gouttes
pluvi per dikaj gutoj
- 2458 pleuvoir à torrents/à verse/des cordes/des hallebardes
pluvegi, ŝnure pluvegi

- 2459 pleuvoir comme vache qui pisse/par seaux/à torrents,
couler à flots
pluvi kvazaŭ (verŝate) per siteloj^z/trogoj
- ha, kiel la pluvo torentis!^z
- 2460 pli (ne pas faire un)
esti glate fariĝonta
- 2461 plier bagage voir : 3602
- 2462 plier (courber) l'échine, se soumettre
kliniĝi, submetiĝi
- 2463 plomb dans l'aile (avoir du)
esti en duonmalbona stato
- il a du plomb dans l'aile
liajflugiloj difektiĝis/paraliziĝis
- 2464 plongé dans la lecture (être)
droni en la legado
- 2465 plongé dans la méditation (être)
droni en medito
- 2466 plongé dans une profonde misère (être)
droni en la marĉo de l'mizero
- 2467 plongé dans un profond sommeil (être)
droni en profunda dormado, dormegi
- 2468 plonger dans la joie
ĵeti iun en ĝojon^z
- 2469 plonger dans la misère
ĵeti iun en mizeron^z
- 2470 ployer sous le fardeau
fleksiĝi sub peza ŝarĝo
- 2471 pluie et le beau temps (faire la)
fari pluvon kaj sunon, regali laŭ sia arbitro
- 2472 plume de (sous la)
el (desub) la plumo de
- 2473 plumer (se faire)
senmoniĝi, prirabiĝi
- 2474 plumer la poule sans la faire crier
senplumiĝi kokinon ne vekante mastrinon^z
- 2475 plus à plaindre qu'à blâmer (être)
esti pli kompatinda ol riproĉinda

- 2476 plus belle (de)
ankoraŭ (ĉiam) pli
- 2477 plus d'âge pour... (n'être)
jam ne esti en taŭga aĝo por ...
- 2478 plus de bruit que de mal (faire)
uzi babilon kiel laborilon ; pli babili, ol malutili
- 2479 plus d'une corde (plusieurs cordes) à son arc (avoir)
havi du ŝnurojn al sia arko
- 2480 plus d'un tour dans son sac (avoir)
havi pli ol unu ruzajon en sia sako
- 2481 plus fort de l'hiver (au)
en la plej frosta de la vintro
- 2482 plus forte raison (à)
tiom (des) pli prave
- 2483 plus mort que vif
pli morta ol viva
- 2484 plus ou moins brève échéance (à)
pli malpli baldaŭ
- 2485 plus royaliste que le roi
pli rojalista ol la reĝo, pli papista ol la papo
- 2486 plus simple appareil (dans son) voir : 3342
- 2487 poche (en être de sa)
pagi el sia propra monujo
- il en a été de sa poche
lia poŝo mem devis kunhelpi
- ce n'est pas de ma poche!
mi ne estas la paganto!/paginto
- 2488 poches (faire les)
esplori ies poŝojn
- 2489 poids (ne pas faire le)
ne pezi en la pesilo
- 2490 poids mort (un)
balasto
- 2491 poigne de fer (une)
fera mano voir : 1406
- 2492 poil (au)
perfekta, celtaŭga

- 2493 poil dans la main (avoir un)
esti labortima
- 2494 poils (à)
senvesta, tute nuda
voir : 3342 à 3344
- 2495 poils/crins (de tous)
ĉiuspecaj
- 2496 poilu comme un singe
simie vila
- 2497 poilu comme un oeuf/comme une boule de billard
vila kiel ovoŝelo voir : 368
- 2498 point de ... (au), à tel point que
tiagrade ke ..., en tia mezuro, ke ...
- 2499 point de ... (être sur le)
esti tuj ...onta
- 2500 point de mire (être le)
esti la rigardcelo/la celpunkto
- 2501 point d'honneur (se faire un)
rigardi kiel nepre hontinde ne fari
- 2502 pointe de l'épée (à la)
superforte
- 2503 pointe des pieds (sur la)
piedpinte, sur la fingroj de la piedoj^z
- 2504 point faible (le)
la tikla (vunda) loko/punkto, la malforta flanko^z
- 2505 point nommé (à)
en la ĝusta momento
- 2506 poireau (faire le), poireauter, poirotter
staradi kandle, atendadi
- 2507 poirier (faire le)
stari surverte/surmane
- 2508 poisson d'Avril (un)
Aprila trompo^z, aprilŝerco
- 2509 police à ses trousses (avoir la), familièrement : avoir la police au cul
esti serĉpelata de la polico

- 2510 politique de l'autruche (la)
la struta politiko
- 2511 pomme de discorde (une)
pomo de malkonkordo, ostro de disputo, malpacigilo
- 2512 pommes de terre cuites à l'étouffée (des)
stufitaj terpomoj
- 2513 pommes de terre en robe des champs (des)
terpomoj en sia haŭto/ŝelkuiritaj
- 2514 pont d'or (faire un)
fari al iu oran ponton
- 2515 porte-à-faux (en)
misekvilibre
- 2516 porté à la boisson (être) voir : 34
- 2517 porte-à-porte (faire le)
kolporti de pord'al pordo
- 2518 porte de sortie (une)
elirvojo, vojo de eskapo
- 2519 portée de la main (à)
sub (tuj apud) la mano, je man-atingeblo, permene trafeblo
- 2520 portée de toutes les bourses (à la)
por ĉiu monujo taŭga, moderpreza, je modera prezo
- 2521 porter à faux
position : **misekvilibri, miskuŝi, misstari**
ne pas atteindre son but : **maltrafi**
- 2522 porter à merveille (se) voir : 2525
- 2523 porter aux nues/au pinacle
glori ĝisĉiele, gloraltigi ĝis la ĉielo, gloregi, laŭdegi
- 2524 porter beau
junafekte levi la kapon
- 2525 porter comme un charme/le Pont Neuf (se), se porter à merveille
esti sana ĝis la rando de siaj ungoj, esti en plenplena sano, sanegi
- 2526 porter dans son cœur
ami

- 2527 porter de l'eau à la rivière voir : 828
- 2528 porter des cornes, être cocu
esti kokrita
- 2529 porter en haute estime
alte estimi^z, altestimi
- 2530 porter garant (se)
garantii
- 2531 porter la culotte
mastri hejme
- c'est la femme qui porte la culotte
hejme la virino mastras/sinjoras, li estas sub la ŝuo^z
(la pantofloj) de sia edzino
- 2532 porter la main sur qn
meti manon sur iun
- 2533 porter le bras en écharpe
havi brakon bandage
- 2534 porter le chapeau à qn (faire)
kulpigi iun
- 2535 porter le deuil
survesti funebro
- 2536 porter malade (se faire), fam. se faire porter pâle
deklari sin malsana
- 2537 porter ses fruits
fruktodoni, frukti
- 2538 porter son regard sur qn
alrigardi iun
- 2539 porter un toast
tosti vivuon al iu
- 2540 porté sur la chose/sur le sexe
amorema, seksama
- 2541 portrait craché (le)
- c'est le portrait caché (c'est tout le portrait) de son père
li estas (la) portreto de sia patro^z; li estas la vivanta bildo de sia patro
- 2542 poser des jalons
antaŭprepari

- 2543 poser la première pierre
meti la fundamentan ŝtonon
- 2544 poser une colle
starigi embarasan demandon
- 2545 poser un lapin
malplenumi la rendevuon, vane atendigi, foresti en la rendevuo, ne veni al la rendevuo
- 2546 position intéressante (être en) voir : 123
- 2547 possible (faire tout son)
fari sian plejblon
- 2548 pop. pot (avoir du)
havi fortunon²
- nous avons eu du pot!
bone al ni!
- 2549 pouffer de rire
étouffer son rire : **bridi sian ridon**
éclater de rire : **rideksplodi**
- 2550 poule mouillée (une)
eldorlotito
- 2551 pour le meilleur et pour le pire
por la plej malbono kiel por la plej bono
- 2552 pour le moins
se preni la plej malmulte
- 2553 pour rien au monde, pas pour tout l'or du monde
neniapreze
- 2554 pour son argent (en avoir)
ricevi laŭ la elspezita mono
- 2555 pour tout de bon
tute serioze
- 2556 pour tout l'or du monde (pas) voir : 2553
- 2557 pousser à bout
incitegi, spitegi
- 2558 pousser au bord du précipice
venigi (puŝi) iun al la rando de pereor/ruiniĝo/bankroto
- 2559 pousser au crime
peli iun al krimo²

- 2560 pousser au désespoir
peli en senesperecon, puŝi en senfundan ĉagrenon
- 2561 pousser comme des champignons
kreski kiel fungoj post pluvo
- 2562 pousser des cornes (faire) voir : 469
- 2563 pousser des cris de paon/de putois/d'orfraie
pavobleki, kriegi kvazaŭ pavo
- 2564 pousser la chose un peu loin
iomete troigi
- 2565 pousser la romance
(ek)kanti
- 2566 pousser le dernier soupir
eligi (spiri) la lastan spiron, ellasi la lastan vivelspiron
- il pousse le dernier soupir
li jam faras la lastan spiron^z
- 2567 pousser les hauts cris
protestegi
- 2568 pousser trop loin la prudence
peli tro malproksimen la singardon
- 2569 pousser un somme/un roupillon
dormeti, fari dormeton
- 2570 pratiquer la politique de l'autruche
strute kaŝi la kapon en sablon, fermi strute la okulojn
- 2571 prêcher dans le désert, parler pour les murs
prediki al surduloj^z, prediki en dezerto
- 2572 prêcher d'exemple
doni virtan ekzemplon por iu
- 2573 prêcher d'exemple (ne pas)
akvon prediki kaj vinon trinki
- 2574 prêcher pour sa paroisse/pour son saint
fervore paroli por sia propra utilo
- 2575 prêcher un converti
konverti la papon al katolikismo
(el "La Granda Kaldrono", de John Francis)
- 2576 premier chef (au)
en plej alta grado

- 2577 première main (de)
de unua posedo
- 2578 premières armes (faire ses), faire ses premiers pas
debuti, ekpaŝi
- 2579 premières loges (être aux)
stari en la unua vico
- 2580 premier pas (faire le)
ekpaŝi la unuan paŝon, ekpaŝi la unua
- 2581 premier venu (le)
la unua trovita², la unua renkontato
- 2582 prendre à bras le corps
kapti ĉirkaŭ la trunko
- 2583 prendre à coeur
alpreni ion al la koro, preni sur sian koron, fervori
- 2584 prendre acte
protokoli, enskribi, registri
- 2585 prendre à la légère/à la rigolade
preni ion neserioze/ŝerce
- 2586 prendre à partie, s'en prendre à qn
atakparoli
- 2587 prendre à son aise (en)
1) **ne sin ĝeni**
2) **malfervori, malpeni**
- 2588 prendre à témoin
atestigi
- 2589 prendre au mot
kapti iun per lia parolo/per liaj vortoj
- être pris au mot
kaptigi per siaj vortoj
- 2590 prendre au dépourvu/de court
surprizi iun nepreparitan/senrimedan
- être pris au dépourvu
ekstari senhelpe
- 2591 prendre au sérieux
qc : **preni (konsideri) ion serioze**
qn : **trakti iun serioze**

- 2592 prendre au tragique
konsideri (preni) tragika
- 2593 prendre congé de qn
- il me faut prendre congé
mi bedaŭre devas peti forpermeson
- 2594 prendre connaissance
preni konon de io, fari al si konon pri io, informiĝi pri io
- 2595 prendre corps
konkretiĝi
- 2596 prendre de court
pele de urĝeco voir : 2590
- 2597 prendre de gants (ne pas)
senindulge trakti
- 2598 prendre de grands airs
afekti altnobelan sintenadon
- 2599 prendre de haut (le)
aroganti
- 2600 prendre de la bedaine/de la brioche voir : 2608
- 2601 prendre de l'âge
iĝi maljuna, maljuniĝi
- 2602 prendre de la graine (en)
- prends-en de la graine!
provu fari tiel!
- 2603 prendre des ailes
forflugi, malaperi
- 2604 prendre des gants
pour une affaire : **agi laŭetikete^Z**, singarde reagi
envers qn : **indulge (diplomate) trakti**
- 2605 prendre des vessies pour des lanternes
erare rigardi la ŝajnon kiel realaĵon
- 2606 prendre de travers (le)
ofendiĝe ricevi/akcepti
- 2607 prendre du poids
iĝi pli peza, plipeziĝi
- 2608 prendre du ventre/de la bedaine/de la brioche
ventrodikiĝi, bareliĝi

- 2609 prendre en compte
preni en kalkulon
- 2610 prendre en considération
atenti pri, ŝate konsideri
- 2611 prendre en croupe
rajdsidigi post si
- 2612 prendre en défaut
surprizi ĉe la manko voir : 2677
- 2613 prendre en filature
gvatsekvi
- 2614 prendre en flagrant délit
surprizi ĉe la kulpo voir : 2677
- 2615 prendre en grippe
ekabomeneti
- 2616 prendre en main
preni la regadon de io, estrigi
- 2617 prendre entre ses griffes
kapti iun inter la ungegojn
- 2618 prendre fait et cause pour qn
publike partianiĝi al iu, deklari sin defendanto de iu
- 2619 prendre femme, prendre une épouse
preni al si edzinon^z, edziĝi
- 2620 prendre forme
ricevi formon, formiĝi
- 2621 prendre froid
malvarmumi
- 2622 prendre la clef des champs
elŝteliĝi, sin elŝlosi
- 2623 prendre l'air voir : 2636
- 2624 prendre la main dans le sac
kapti kun la peko en mano^z
voir : 2677
- 2625 prendre la mer
surmariĝi
- 2626 prendre la mouche
subite koleretiĝi

- 2627 prendre la parole
ekparoli
- 2628 prendre la plume, mettre la main à la plume
eklevi la plumon
- 2629 prendre la porte
foriri
- 2630 prendre la poudre d'escampette
forpafiĝi voir : 1960
- 2631 prendre la route
ekvoĵi, ekveturi
- 2632 prendre la soutane voir : 979
- 2633 prendre la tête
d'une entreprise : **ekestri**
d'un peloton : **antaŭiri**
- 2634 prendre l'eau
ne elteni la akvon
- 2635 prendre le chemin des écoliers
alvagi la celon, iri vagvojon
- 2636 prendre le frais, prendre l'air
preni freŝan aeron ^z
- 2637 prendre le froc
monaĥiĝi
- 2638 prendre le large
en mer : **foriri marmezen**
s'écarter : **foreviti**
- 2639 prendre le maquis
les francs tireurs : **rifuĝi en makison**
pour s'éloigner : **forkuri malproksimen**
- 2640 prendre le mors aux dents
furioziĝi
- 2641 prendre le pain de la bouche
ŝiri la panon el ies buŝo
- 2642 prendre le pouls voir : 3272
- 2643 prendre les armes
sin armi

- 2644 prendre les choses du bon côté/en riant
- il faut prendre les choses du bon côté
kontraŭ doloro helpas bona humoro^z
voir : 537
- 2645 prendre les devants
zorgi pri la antaŭrimedoj, antaŭiĝi al ...
- 2646 prendre les jambes à son cou
**peli siajn piedojn^z, preni la piedojn en la manojn^z,
ekkuregi, forkuregi**
- 2647 prendre les rênes
ekpreni la gvidrimenojn
- 2648 prendre le taureau par les cornes
preni la bovon per la kornoj^z
- 2649 prendre le voile
alpreni la vualon, monaĥiniĝi, fariĝi monaĥino
- 2650 prendre l'habit
monaĥ(in)iĝi
- 2651 prendre mal (le)
rigardi kiel ofenda, priofendiĝi
- 2652 prendre ombrage
ofendiĝi
- 2653 prendre par dessus la jambe
tute neserioze konsideri, opinii bagatela
- 2654 prendre par le point faible
grati iun, kie jukas al li
- 2655 prendre parti pour qn
opinii favore al iu
- 2656 prendre peur
ektimi
- 2657 prendre pied
trovi firman starejon/grundon
- 2658 prendre possession
preni en posedon^z
- 2659 prendre pour argent comptant
**akcepti (belajn parolojn) por kontanta mono^z, taksi
kontanta mono, preni por pagita mono^z, preni ion
por sankta skribo, por Biblio/Korano**

- 2660 prendre pour son grade/son rhume (en)
voir : 2688
- 2661 prendre pour un enfant de chœur
konsideri kiel anĝeleton/naivulon
- 2662 prendre pour un phénix (se)
opinii sin fenikso
- 2663 prendre racine
ts : **ekradiki**
sens propre : **enradikiĝi**
sens fig. : **enradiki**
- 2664 prendre ses aises voir : 1850
- 2665 prendre ses cliques et ses claques, partir avec armes
et bagages
forpaki
- prenez vos cliques et vos claques!
forportu vian pakajon kaj havaĵon!²; enpakigu kaj foriĝu!²; forportu vin kun sako kaj pako!
- 2666 prendre ses désirs pour des réalités
konsideri siajn dezirojn kiel realaĵojn
- 2667 prendre ses dispositions
fari antaŭzorgan aranĝon
- 2668 prendre ses distances avec ...
distanciĝi de ..., disiĝi disde ...
- 2669 prendre ses responsabilités
preni sur sin la respondecon de io
- 2670 prendre son bâton de pèlerin
preni la bastonon de la migrulo/pilgrimanto
- 2671 prendre son courage à deux mains
kolekti sian kuraĝon², streĉi la kuraĝon
- 2672 prendre son mal en patience
pacience suferi
- 2673 prendre son parti (en)
rezignacii pri
- 2674 prendre son temps
ne urĝi sin
- 2675 prendre sous son aile
ŝirmi sub sia alo, preni iun sub sian protekton

- 2676 prendre sous son bonnet
affirmer : **senpruve aserti ion**
endosser la responsabilité de qc : **kovri, preni sur sin la respondecon de io**
décider à la légère : **decidi mem pri io senkontrolle**
- 2677 prendre sur le fait/en défaut/en flagrant délit/la main dans le sac
kapti ĉe l'freŝa faro^z, kapti kun la peko en la mano^z, surprizi ĉe la kulpo/la fakto/la manko
- 2678 prendre sur soi
preni sur sin
- 2679 prendre tournure
ekprosperi
- prendre une mauvaise tournure
ŝajni malboniĝi
- 2680 prendre un bol d'air
refreŝigi la pulmojn, spiri bonan aeron
- 2681 prendre un coup dans les gencives (en)
ricevi baton en la vizaĝon/vizaĝen
- 2682 prendre une bonne cuite
ebriiĝi kiel lordo
- 2683 prendre un coup de vieux
subite maljunaspekti
- 2684 prendre une déculottée/une raclée
malvenkegi
- 2685 prendre une raclée
recevoir des coups : **ricevi batadon, esti regalata per batado/draŝado**
essuyer une défaite : **malvenkegi**
- 2686 prendre un jeton
ricevi baton/frapon
- 2687 prendre un parti
elekti decidon
- 2688 prendre un savon, en prendre pour son grade/son rhume
ricevi bonan lavon ; ricevi skoldon/admonon
- 2689 prendre un virage sur des chapeaux de roues
tanĝkline (radkline) ĝiri

- 2690 préparer le terrain
antaŭprepari la laborkampon
- 2691 presser de questions
tenajli per demandoj
- 2692 presser le pas
rapidigi la paŝadon
- 2693 prêt à tout
preta je ĉio malbona
- 2694 prêter à fonds perdu
prunti nerepagote
- 2695 prêter à la petite semaine
uzuri
- 2696 prêter à rire
esti mokinda/ridinda
- 2697 prêter la main
almeti la manon voir : 1942
- 2698 prêter l'oreille voir : 3286
- 2699 prêter l'oreille aux propos
klini sian oreilon al la diroj, atente priaŭskulti la dirojn
- 2700 prêter main forte
doni helpon
- 2701 prêter son concours
kunhelpi
- 2702 preuve de (faire)
certe montri
- 2703 prime jeunesse (dans la)
en la frua aĝo/juneco
- 2704 pris de boisson voir : 1032
- 2705 pris de fou-rire (être)
ridegi senbride
- 2706 pris de vin
vinebria
- 2707 prise de bec (une)
buŝbatalo

- 2708 pris entre le marteau et l'enclume (être)
esti inter martelo kaj amboso^Z
- 2709 prises avec qn (être aux), se mesurer avec qn
interbatali kun iu
- 2710 prix de sa vie (au)
koste de la vivo
- 2711 prix plafond (le)
la maksimuma prezo
- 2712 prix plancher (le)
la minimuma prezo
- 2713 prix salés (des)
salitaj (pipraj, malmoderaj) prezoj
- 2714 proche en proche (de)
en progressant : **laŭgrade antaŭen**
en se suivant : **unu post alia**
- 2715 produire l'effet d'une bombe
efiki kiel bombo, kvazaŭ bombo fali
- 2716 profusion (à) voir : 1295
- 2717 proie à une émotion (être en)
esti tuŝita de ...
- 2718 proie à une grande douleur (en)
en atako de ia granda doloro^Z
- 2719 proie aux remords (en)
turmentata de konscienciproĉo
- 2720 proie des flammes (être la)
esti ekposedita de la brulo^Z, fariĝi predo de la flamoj
- 2721 promener de long en large (se) voir : 403
- 2722 promesses en l'air (des)
nefidindaj promesoj
- 2723 promettre
- il ne faut pas lui en promettre!
li (ŝi) frandas tion!
- 2724 promettre la lune
promesi la lunon
- 2725 promettre monts et merveilles
promesi orajn montojn^Z

- 2726 prometteur de bonjour (un)
fipromesanto
- 2727 propos délibéré (de)
tute intence kaj pripense, post celkonscia pripenso
- 2728 propos de salon (des)
salonaj konversacioj
- 2729 propre-à-rien (un) voir : 238
- 2730 propre chef (de son)
meminiate, propravole, el propra decido
- 2731 propre chef/proprie maître (être son)
- il est son propre chef!
li estas patrono de sia persono^Z, li estas sia propra mem sinjoro
- 2732 propre comme un sou neuf
pura kiel nova monero/pinglo
- 2733 propre maître (être son) voir : 2731
- 2734 prunes (pour des)
tute senutile
- 2735 publier sur tous les toits voir : 415
- 2736 puits de science (un), un érudit
erudito, klerulo
- 2737 pulvériser un record
trarompi rekordon
- 2738 pur comme une colombe/le lys
pura kiel kolombo/lilio
- 2739 purée (être dans la) voir : 702
- 2740 purée de pois (le)
pizokaĉa nebulo voir : 339
- 2741 pure forme (de)
nure formala
- 2742 pure perte (en)
tute vane
- 2743 quart de poil (au)
precizege

- 2744 quart d'heure (le), le moment
- ce n'est pas le quart d'heure!
ne taugas la momento!
- 2745 quatre cents coups (faire les)
faire des bêtises : **fari ĉiajn malsaĝaĵojn**
commettre des méfaits : **fari ĉiajn malbonfarojn**
- 2746 quatre coins du monde (aux)
en ĉiuj anguloj de la mondo
- 2747 quatre matins (les)
- un de ces quatre matins
iun baldaŭan tagon, iam baldaŭ
- 2748 quatre pattes (à)
piedmane
- 2749 quelqu'un (être) voir : 643
- 2750 qu'en-dira-t-on (le)
la onidiro
- 2751 querelles de chapelles/de clochers (des)
parofaj kvereloj
- 2752 question de gros sous (une)
monafero
- 2753 question de vie ou de mort
afero pri vivo kaj morto
- 2754 queue (faire la)
vici, vikatendi
- 2755 queue leu leu (à la)
anservice
- 2756 qui mieux mieux (à)
vete, konkure
- 2757 quitte ou double
duoblo aŭ nenio voir : 1519
- 2758 quitter
- il a quitté ce bas monde
li diris adiaŭ al la mondo surtera^z
- 2759 quitter d'une semelle (ne pas),
mettre le grappin sur qn
algluigi al iu

- 2760 quitter l'habit voir : 1493
- 2761 qui-vive (être sur le)
sin konstante gardi
- 2762 rabattre le caquet de qn
remettre à sa place : **plimodestigi iun, silentigi impertinentulon**
rendre moins exigeant : **silentigi ies pretendojn**
- 2763 raconter des balivernes
diri malseriozaĵojn
- 2764 fam. raconter des salades
diri malveraĵojn
- 2765 radin sur les bords (être)
avaremi, montriĝi pli malpli avara
- 2766 radis (ne pas avoir un)
- j'ai pas un radis!
mi havas eĉ ne unu kopekon! ; mi estas senmona
voir : 3098
- 2767 raffut de tous les diables (faire un)
fari diablobruon, tumulti (bruegi) kiel cento da diabloj
- 2768 rafraîchir la mémoire de qn
forigi la forgesemon de (ĉe) iu
- 2769 rage (être en)
furiozi
- 2770 rage (faire)
combat : **furiozi**
vent : **sovaĝi z, sturmi, ŝtormi**
- 2771 rage au coeur (avoir la)
koleriĝi
- 2772 rage folle (dans une) voir 1200
- 2773 ragots de quartier (les)
la loka klaĉo
- 2774 raide comme un échalas/un manche à balai/un piquet
rigida kiel paliso, paliso rigida
- 2775 raison de qn (avoir)
supervenki (superregi) iun

- 2776 ramasser à la petite cuiller
- on l'a ramassé à la petite cuiller
li estis dispremita
- 2777 ramasser l'argent à la pelle
havi monon kiel sablo en dezerto, havi monon kiel sablo ĉe la maro, havi monon kiel herbo en kampo
- 2778 rang d'oignon (en) voir : 1117
- 2779 rapide comme l'éclair
rapida kiel fulmo, fulmerapida
- 2780 rapide comme une flèche
sagrapida
- 2781 rapporter une fortune
esti ege profitdona, frukti dikegan sumon
- 2782 rare comme les beaux jours
malofta kiel suna tago/blanka korvo/blanka lupo
- 2783 ravalier sa salive
engluti sian salivon
- 2784 rayer de la carte
forigi de sur la mapo, nuligi el geografia mapo, forbalai (forviŝi) de la tersurfaco, tute ekstermi
- 2785 rayer du nombre des vivants, ôter (faire passer) le goût du pain, rectifier, refroidir
elpeli iun el la mondo de la vivuloj², forigi el la mondo (Leono Zamenhof), forstreki el la libro de vivantoj
- 2786 rayon (le), le ressort, la spécialité
fam. - c'est pas mon rayon! ; ce n'est pas de mon ressort! ; cela n'entre pas dans mes compétences!
ĝi kuŝas ekster mia fako! ; mi pri tio ne kompetentas!
- 2787 rayonner de bonheur
radii de feliĉo
- 2788 rebattre les oreilles
gurdi ion en ies orelojn
- 2789 rebours (à)
kontraŭsence, inverse
- 2790 rebrousse-poil (à)
kuspe, kontraŭ la haroj, kontraŭhare

- 2791 rebrousser chemin
return(e)iri, iri dorsdirekte
- 2792 recevoir douze balles dans la peau
esti mortpafata, mortpafiĝi
- 2793 recevoir une bonne peignée/une raclée
sufери severan draŝadon
- 2794 réchauffer les oreilles
vangofrapi
- 2795 réchauffer un serpent dans son sein
dorloti serpenton sur sia brusto^z
- 2796 recru de fatigue, exténué
lacega
- 2797 reconnaissance du ventre (la)
la ventra dankemo
- 2798 recouvrer la santé
denove ricevi la sanon^z, trovi la sanon, resaniĝi
- 2799 recouvrer la vue
ricevi la vidpovon
- 2800 rectifier le tir/mettre au point
reĝustigi
- 2801 reçu à bras ouverts
akceptita per etenditaj brakoj
- 2802 reçu comme un roi (être)
esti akceptita kiel reĝo
- on l'a reçu comme un roi
oni akceptis lin kiel reĝon
- 2803 reculons (à)
retropaŝe, regrese, retroe, dorsdirekte, kankropaŝe
au sens large : **returnire**
- 2804 redorer son blason
reori sian blazonon
- 2805 redresseur de tort (un)
1) **fimerema mondjustiganto**
2) **ĉion-korektemulo**
- 2806 réduire à la misère
redukti (alkonduki) iun al mizero

- 2807 réduire à l'esclavage
subĵeti al sklaveco
- 2808 réduire au silence
redukti al silento, trude mutigi/silentigi
- 2809 réduire en miettes
frakasi, dispecigi
- 2810 réduit à la portion congrue (en être)
disponi ĝuste sufiĉan vivtenon
- 2811 référer en haut lieu (en)
raporti ion supre
- 2812 refouler ses larmes
forgluti siajn larmojn
- 2813 regard (en)
kontraŭe, kontraŭrigarde, fronte (de, al)
- 2814 regard d'aigle (un)
- il a un regard d'aigle
li estas aglokula, li havas akrajn okulojn ^Z
- 2815 regarder à la dépense
1) **domaĝi la elspezon, inklini al ŝparado, ŝparemi**
2) **avaremi**
voir : 2765
- 2816 regarder à la dérobée voir : 2822
- 2817 regarder à la loupe
t.s. : **rigardi per lupeo**
fig. : **pedante observi**
- 2818 regarder comme une vache
rigardaĉi kiel bovido ^Z, rigardi stulte kiel ŝafeto
- 2819 regarder dans le blanc des yeux
rigardi fikse en la vizaĝon ^Z, rigardi al iu rekte en la okulojn
- 2820 regarder de haut en bas
arogante (malŝatege) rigardi
- 2821 regarder de tout son haut
teni la nazon supren ^Z, rigardi de alte supren
- 2822 regarder du coin de l'oeil, regarder à la dérobée
rigardi gvatokule/ŝteleme, subrigardi

- 2823 regarder en chiens de faïence (se)
rigardi unu la alian senmove kaj senparole
- 2824 regarder les alouettes pisser/les mouches voler
voir : 2314
- 2825 régler ses comptes avec qn
reguligi la kontojn kun iu
- 2826 règles de l'art (dans les)
laŭ ĉiuj reguloj de la arto^z
- 2827 reins solides (avoir les) ; fam : avoir les rognons
couverts
esti finance bonstata
- 2828 relâcher sa méfiance
malstreĉi sian singardemon
- 2829 reléguer au second plan
forpuŝi sur la duan lokon, konsideri neĉefa
- 2830 reléguer aux archives
formeti en arkivon^z
- 2831 relever le flambeau
pluteni la torĉon
- 2832 relever le gant
delevi la ganton, akcepti la defion
- 2833 remède à assommer un boeuf (un) voir : 2835
- 2834 remède de bonne femme (un)
tradicia kuracilo
- 2835 remède de cheval (un), un remède à assommer un boeuf
drasta kuracilo, drastaĵo
- 2836 remettre à demain
prokrasti ĝis morgaŭ
- 2837 remettre à flot, renflouer
reflosigi, resurnaĝigi, reprosperebliĝi
- 2838 remettre à la Saint-Glinglin, remettre à la semaine
des 4 jeudis, renvoyer aux calendes grecques
**prokrasti ĝis la triĵaŭda semajno, formeti ĝis la
tago de sankta Neniamo^z, formeti ĝis la grekaj
kalendoj^z**

- 2839 remettre à sa place qn
remeti iun en ĝian taŭgan lokon (Roger BERNARD),
plimodestigi iun
- 2840 remettre au pas
reinstrui al iu la paŝkadencon, obeigi
- 2841 remettre de ses émotions (se)
rekvietigi
- 2842 remettre les choses au point
reĝustigi la vidpunkton
- 2843 remettre les pieds sur terre à qn
revoki iun al la realeco de l'prezo (Raymond Schwartz)
- 2844 remettre l'ouvrage sur le métier
remeti la laboraĵon sur la stablon
- 2845 remettre sur le tapis
remeti ion sur la tapiŝon, ree paroli pri io
- 2846 remettre sur pied
resanigi, igi denove servokapabla
 - remis sur pied
resaniĝinta, resanigita, denove serv- laborkapabla
- 2847 remonter à la nuit des temps
komenci de Adamo^z
- 2848 remonter au déluge
 1) **komenci de Adamo^z**
 2) **droni en detaloj^z**
 3) **esti malnovega**
- 2849 remonter le courant
 en nageant : **naĝi kontraŭflue, kontraŭnaĝi**
 reprendre vigueur : **reakiri viglecon, kontraŭstari per ĉiuj fortoj**
- 2850 remonter les bretelles (se faire)
ricevi severan admonon
- 2851 remontrer à son curé (en)
instrui al la fiŝo naĝarton^z, prediki al sia patrino^z / al sia paroĥestro
- 2852 remorque de qn (être à la)
esti je ies trenŝnuro, blinde allasi sin al ies direkto
- 2853 remplacer au pied levé
improvize anstataŭi

- 2854 remplir la panse (se) voir : 1973
- 2855 remplir les poches (se)
ŝtopi al si la poŝojn^z, plenplenigi siajn poŝojn/sian kason
- 2856 remplumer (se)
1) **regrasigi**
2) **rericiĝi**
- 2857 remuer ciel et terre
movi ĉielon kaj teron^z, klopodi sen limo per korpo kaj animo, klopodegi
- 2858 remuer (retourner) le couteau (le fer, le poignard) dans la plaie, rouvrir une plaie
piki al iu la vundan lokon^z
- 2859 remuer le passé
disesplori la pasintecon
- 2860 remuer le petit doigt (ne pas)
ne movi eĉ fingron
- 2861 remuer le poil
vipi, plivigli
- 2862 remuer les tripes à qn
1) **skui ies kvieton**
2) **agiti ies spiriton, emociegi**
- 2863 rencontrer l'âme soeur
renkonti la parenkan animon/la destinkunul(in)on
- 2864 rendre compte de qc
detale raporti pri io
- 2865 rendre compte de qc (se)
doni al si precizan kalkulon pri io, ĝuste taksi
- 2866 rendre des points à qn
superlerti iun
- 2867 rendre gorge
(devi) redoni la rabaĵon/la prenitajaĵon
- 2868 rendre gorge (faire)
trudredonigi
- 2869 rendre grâce à qn
esti danka al iu, danki

- 2870 rendre justice à qn
konfesi ies meritojn
- 2871 rendre la justice
juĝadi
- 2872 rendre l'âme/l'esprit
eligi sian animon^z, elspiri sian animon, ellasi sian spiriton
- 2873 rendre la monnaie de la pièce à qn, rendre la pareille
repagi per sama monero, repagi al iu pro io, reciproki
- je lui rendrai la monnaie de sa pièce! ; je lui rendrai la pareille!
mi repagos al li pro tio! ; kiel li agis kontraŭ mi, tiel mi agos kontraŭ li!
- 2874 rendre la politesse
reciproki la ĝentilaĵon
- 2875 rendre le bien pour le mal
pagi al iu malbonon per bono
- 2876 rendre le dernier hommage
doni la lastan honoron
- 2877 rendre le dernier soupir
fari la lastan spiron^z voir : 2872
- 2878 rendre raison
klarigi, motivigi, pravigi
- 2879 rendre son tablier
renoncer à un emploi : **maldungi**
renoncer à une fonction : **eksiĝi**
- 2880 populaire : renfiler un beignet
redoni baton
- 2881 rentrer bredouille, rentrer les mains vides
reveni nenion trafinte, reveni sen kaptajo, foriri kun malplenaj manoj
- 2882 rentrer comme dans du beurre
glate eniĝi, senreziste (sin) enpuŝi
- 2883 rentrer dans sa coquille
retiriĝi en sian ŝelon
- 2884 rentrer dans ses fonds/dans ses frais
enspezi (kompensi) sian elspezon

- 2885 rentrer en grâce
refavoriĝi
- 2886 rentrer les mains vides voir : 2881
- 2887 renverser la vapeur
1) **inversigi la situacion**
2) **tutŝanĝi sian taktikon**
- 2888 renvoyer aux calendes grecques
formeti ĝis la grekaj kalendoj^Z voir : 2838
- 2889 renvoyer la balle
akre respondi, vigle rebati, tuj rebati
voir : 2899
- 2890 renvoyer la balle (se)
sin reciproke kulpigi
- 2891 renvoyer l'ascenseur
fig. : **reciproki la komplezon**
- 2892 répandre comme une traînée de poudre (se)
disvastiĝi kiel fajro en pajlo
- 2893 répandre le sang
verŝi sangon
- 2894 répandre un bruit
disvastigi famon
- 2895 repartir à zéro
rekomenci per nul
- 2896 repartir la queue entre les pattes/la queue basse
foriri kun longa nazo^Z
- 2897 repasser bail
ricevi novan lukontrakton da vivo
- 2898 répéter comme un perroquet
papage ripeti, papagumi, malsprite reeĥi
- 2899 répondre du tac au tac
senhezite rebati/repliki
- 2900 répondre présent
volonte enviciĝi
- 2901 réponse à tout (avoir)
havi pretan respondon por ĉiu demando

- 2902 reposer sur ses lauriers (se)
ripozi sur siaj laŭroj, ĝui postsukcesan ripozon
- 2903 reprendre courage
ĉerpi novan kuraĝon, reekkuraĝi
- 2904 reprendre des forces
reakiri forton
- 2905 reprendre haleine, reprendre son souffle
reakiri la spiron, respiri
- 2906 reprendre la route
reiri la vojon
- 2907 reprendre le bâton de pèlerin
repreni la vagulan bastonon, repilgrimi
- 2908 reprendre le collier
reklabori
- 2909 reprendre son cours normal
denove iri laŭ la kutima vojo
- 2910 reprendre son souffle voir : 2905
- 2911 reprendre vie
reveni al la vivo
- 2912 répugner à faire qc
esti malema al -ado
- 2913 requin (un vrai)
ŝakalo, monavidulo
- 2914 réserver une porte de sortie (se)
rezervi al si elireblecon
- 2915 réserves (faire des)
fari rezervajn rimarkojn
- 2916 resplendissant de santé
mirinde bonfarta, sanega
- 2917 ressembler comme deux gouttes d'eau (se)
simili unu la alian kiel du gutoj da akvo (roso)/kiel du ovoj, plene (tute) sozii
- 2918 ressort de qn (être du) voir : 2786
- 2919 restant des écus (le)
1) **la lasta ŝparmono**
2) fig. : **la nura restaĵo**

- 2920 restant de ses jours (pour le)
por la cetero de sia vivo
- 2921 rester baba/tomber à la renverse (en)
resti gapmiranta
- 2922 rester bouche bée
senresponde gapi
- 2923 rester bouche close/cousue
havi sigelon sur la lipoj voir : 760
- 2924 rester comme deux ronds de flan (en)
**ne movi la buŝon pro miro/pro surpriziĝo, resti kvazaŭ
muta pro miro/pro surpriziĝo**
- 2925 rester de marbre
resti kiel ŝtono
- 2926 rester en carafe
1) **ne sukcesi elturniĝi**
2) **ne kapabli paroli plu**
3) **esti forgesiĝita**
- 2927 rester en souffrance/en suspens
**pendi en la aero, esti portempe forlasita, inter-
rompita resti**
- 2928 rester gravé dans la mémoire
large ĉizi sin en la memoro
- 2929 rester là, comme une bûche ; rester là, planté comme
une asperge/comme un piquet
staradi asparage/palise, neagante staradi
- 2930 rester les bras croisés
resti kun krucitaj brakoj, neagante staradi
- 2931 rester lettre morte
resti nur malviva litero ^z
- 2932 rester sur le carreau
fali mortigita
- 2933 rester sur l'estomac
esti malfacile digestebla
- ça me reste sur l'estomac! ; c'est difficile à digérer!
ĝi fariĝis por mi osto en la gorgo! ^z
- 2934 rester vieille fille
resti maljuna knabino ^z, resti eterne fraŭlino ^z

- 2935 rester vieux célibataire/vieux garçon
ricevi grizan haron, ne vidinte altaron^z ; esti persista fraŭlo ; persiste fraŭli
- 2936 retomber en enfance
menskadukiĝi, reinfaniĝi
- 2937 retomber sur le nez de qn
efiki bumerange
- cela va lui retomber sur le nez ; - quand on crache en l'air, ça vous retombe sur le nez
kiu supren kraĉon ĵetas, sian barbon al ĝi submetas^z
- 2938 retomber toujours sur ses pattes
fali ĉiam plandalsube kiel kato
- 2939 retour (être sur le)
ekmaljuniĝi
- 2940 retourner dans sa tombe (se)
sin turnadi en sia tombo
- 2941 retourner le fer dans la plaie voir : 2858
- 2942 retourner sa veste, tourner casaque
perfidi sian partion
- 2943 retracter (se)
preni sian vorton returne
- 2944 retrousser ses manches
kuspi siajn manikojn
- 2945 retrouver en cabane (se)
denove kuŝi en karcero
- 2946 retrouver entre quatre planches (se)
translokiĝi inter la ses tabuloj de ĉerko
- 2947 retrouver les quatre fers en l'air (se) voir : 3410
- 2948 retrouver ses esprits
rekonsciĝi
- 2949 retrouver sur la paille (se)
esti tute ruinigita
- 2950 retrouver sur la pavé (se)
1) perdre son logis : **sendomiĝi**
2) perdre son emploi : **perdi sian oficon/sian laboron**

- 2951 rêve (être le)
- ce serait le rêve!
estus ideale!
- 2952 réveiller en sursaut
ekveki abrupte
- 2953 revenir à la charge
denove provi/peti/insisti
- 2954 revenir à ses moutons, revenir à son sujet
reveni al la temo
- revenons à nos moutons!
ni revenu al la temo!
- 2955 revenir de droit
- cela lui revient de droit!
prave li ricevas!^z ; prave punite laŭmerite!^z
- 2956 revenir sur sa décision
ŝanĝi sian decidon
- 2957 revenir sur ses pas
retropaŝi, repaŝi malantaŭen
- 2958 revenir aux oreilles de qn
- cela est revenu à ses oreilles
tio fine venis al liaj oreloj
- 2959 rêver que plaies et bosses (ne)
deziri nur batojn kaj disputojn
- 2960 révolution de palais (une)
Palaca Revolucio
- c'est une révolution de palais!
ĝi estas kverelo pri la reĝa palaco^z
- 2961 rhume des foins (le)
la fojnfebros, la fojn-, la somerkataro
- 2962 ribote (en)
diboĉanta
- 2963 ribouldingue (faire la) voir : 2128
- 2964 riche à millions
milionriĉa, senlime riĉa, riĉega
- 2965 riche comme Crésus
riĉa kiel Krezo, riĉa kiel Midaso (Leono Zamenhof)

- 2966 rien à se mettre sous la dent (n'avoir)
ne havi per kio sin nutri, trovi nenion por manĝi
 - il n'a rien à se mettre sous la dent
liaj dentoj povas forgesi sian metion^z
- 2967 rien à se mettre sur le dos (n'avoir)
 - je n'ai rien à me mettre sur le dos!
mi ne havas per kio min vesti!
- 2968 rincer le gosier/les amygdales (se)
tralavi la gorgon^z, aspergi la gloton
- 2969 ripaille (faire)
festenegi
- 2970 rire à belles dents
larĝe ridi
- 2971 rire à en crever
 - il riait à en crever
li ridadis tiel, ke al li preskaŭ krevis la ventro^z
- 2972 rire à gorge déployée
ridi el la tuta gorgo, ridi plengorge
- 2973 rire à se tordre
tordiĝe ridegi
- 2974 rire au nez de qn
ridi ĝuste en la vizaĝon al iu^z, ridi spite antaŭ ies nazo, ridi al iu en la nazon (Roger BERNARD), priridi iun alvizaĝe/antaŭ ties okuloj
- 2975 rire aux anges
ridi pro raviteco
- 2976 rire aux éclats
(laŭte) ridegi
- 2977 rire aux larmes
ridi ĝis larmoj
- 2978 rire comme des fous
freneze ridi
- 2979 rire comme une baleine/comme un bossu
ridegi
- 2980 rire comme un imbécile
ridi kiel kreteno

- 2981 rire dans sa barbe, rire sous cape
ridi en sia barbo, subridi
- 2982 rire de bon coeur
ridi el la tute koro
- 2983 rire du bout des dents/du bout des lèvres
sindevige ridi
- 2984 rire forcé (un)
sindeviga rido
- 2985 rire jaune
misridi
- 2986 rire sous cape, rire dans sa barbe
ridi sub mantelo, subridi, kaŝe ridi
- 2987 risquer le tout pour le tout
ĉion riski en unu fojo
- 2988 risquer sa peau
riski sian propran haŭton, riski sian vivon
- 2989 risques et périls de qn (aux)
je propra risko
- 2990 rogner les ailes de qn
malebligi la agadon de iu
- 2991 roi des cons/des imbéciles (le)
arkiazeno, protokreteno, pluretaĝa idioto
- 2992 roi du calembour (le)
granda ŝerctornistro
- 2993 rompre la glace
disrompi la glacieron^z, malaperigi la ĝenon
- 2994 rompre la lance
rompi lancon
- 2995 rompre le charme
rompi la sorĉon
- 2996 rompre le cou (se)
rompi al si la nukon
- 2997 rompre le silence
rompi la silenton

- 2998 rompre les rangs
rompi la vicojn
- 2999 rond comme une boule
ronda kiel globo/kiel la suno
- 3000 rond comme une queue de pelle voir : 2442
- 3001 ronde (à la)
ĉirkaŭen
- 3002 ronfler comme un poêle
ronki kiel stovo
- 3003 rongé d'inquiétude
mordata (konsumata) de maltrankvileco
(Leono Zamenhof)
- 3004 ronger les ongles d'impatience (se)
mordeti al si la ungojn
- 3005 ronger les sangs (se) voir : 1796
- 3006 ronger son frein
subpremi sian malpaciencon
- 3007 roue (faire la), se pavaner, parader
radparadi, pavi, paradi kiel meleagro
- 3008 rouer de coups
regali per battoj, draŝi
- 3009 rouge comme une tomate/une pivoine/une écrevisse/
un coq
ruĝa kiel tomato/peono/papaveto/pomo
- 3010 rouge de colère
ruĝa de (pro) kolero
- 3011 rougi à blanc
blankarda
- 3012 rougir de honte
ruĝiĝi de honto^Z, flami per honto^Z
- 3013 rougir jusqu'au blanc des yeux/jusqu'aux oreilles
ruĝiĝi ĝis la pinto de siaj ungoj/ĝis la oreloj
- 3014 roulé comme au coin d'un bois
prirabita
- 3015 rouler à pincés voir : 39

- 3016 rouler à toute vitesse/à toute pompe/plein gaz/
à tombeau ouvert
veturi kun maksimuma rapido
- 3017 rouler à une vitesse folle
veturegi per freneza rapido
- 3018 rouler comme un fou
veturegi kiel frenezulo
- 3019 rouler à vive allure
rapide veturi
- 3020 rouler carrosse
vivi larĝe kaj lukse ^z
- 3021 rouler sa bosse
vagadi
- il a bien roulé sa bosse
li pasis akvon kaj fajron kaj marĉojn kaj marojn ^z
- 3022 rouler sur des chapeaux de roues
kolrompe konduki/veturi
- 3023 rouler sur l'or
droni en riĉaĵoj
- il roule sur l'or
li havas pli da mono ol da bezono ^z
- 3024 royaume des ombres (le)
la lando de la ombroj (Hadeso), la subtera mondo (Ĝeolo), la ombra mondo
- 3025 ruminer de sombres pensées
pensi pri malgajaj aferoj
- 3026 rupture de ban (être en)
malpermeso forkuri
- 3027 rusé comme une fouine/comme un renard
ruza kiel vulpo, vulpe ruza
- 3028 ruses de Sioux (des)
Siuaj ruzaĵoj
- 3029 rut (être en) voir : 410
- 3030 sabre au clair
kun elingita (malingita) sabro

- 3031 sabrer la besogne
fusi la laboron, laboraĉi
- 3032 saigner à blanc
elsuĉi
- 3033 saigner comme un boeuf/comme un porc
buĉi kiel bovon/kiel porkon
- 3034 sain d'esprit
mentosana
- 3035 sain et sauf
sekura kaj sana, sana kaj savita
- 3036 sainte conviction (avoir la)
kredi kun sankta konvinko
- 3037 sainte horreur (avoir en)
abomeni, malami kiel peston
- 3038 sainte nitouche (une)
naivafektulo, senmalicafektulo
- 3039 sainte vérité (la)
- c'est la sainte vérité!
tio estas sankta vero!
- 3040 saint-glinglin (à la)
en la tago de sankta Neniamo ^z
- 3041 saisir à bras le corps
enbrakigi la talion
- 3042 saisir du regard
trafi per unu rigardo
- 3043 saisir la balle au bond, saisir l'occasion au vol/aux
cheveux
kapti la okazon ĉe l'kapo
- il faut saisir l'occasion au vol!
okazon kaptu ĉe l'kapo, ĉar la vosto estas glita ^z
- 3044 salade russe (une)
miksaĵaĉo
- 3045 sale comme un peigne/comme un porc/comme un
pourceau
malpura kiel porko

- 3046 salle des pas perdus (la)
la ambulatorio
- 3047 sang chaud (avoir le)
esti eksplodema
- 3048 sang de navet (avoir du)
- il a du sang de navet
en liaj vejnoj fluas akvo (selakto), ne sango
- 3049 sang frais (être en)
esti en sobra stato
- 3050 sang froid (de)
malvarmsange, kun malvarma (frida) sango, flegme
- il a agi de sang froid
li agis flegme
- 3051 sans ambages
sen ĉirkaŭfrazoj, neelturniĝeme, rektaparole
- 3052 sans bourse délier
nenion elspezante
- 3053 sans cervelle (un)
herbokranio, kapo kun herbo, sen guto da cerbo^z
- 3054 sans coup férir
senbatale, senbate
- 3055 sans crier gare
senaverte, sen ia (ies) scio
- 3056 sans encombre
sen ia malhelpo, glate
- 3057 sans fard
netrompŝajne, malkaŝe
- 3058 sans le sou voir : 1075
- 3059 sans l'ombre d'un doute
sen ia ombro da dubo
- 3060 sans merci
senindulga, senkompata
- 3061 sans mot dire
senvorte

- 3062 sans relâche
kontinue, senhalte, senintermite, senripoze, persiste
- 3063 sans rien (ne pas être)
- il n'est pas sans rien
li havas per kio ŝmiri sian panon
- 3064 sans sou ni maille voir : 1075
- 3065 sans sourciller
sen palpebrovibro, sen palpebrumo, neheziteme, neĝenate
- 3066 sans vergogne
senhonta
- 3067 sans voix (être)
perdi la parolon^Z, subite seniĝi je la parolo^Z, eĉ ne havi voĉon en la gorgo
- 3068 santé de fer/de cheval (avoir une)
ĝui mirindan bonfarton, esti sanega, sanegi
voir : 2525
- 3069 saoul (soûl) comme un Polonais
ebria kiel lordo voir : 2442
- 3070 saut du lit (au)
ĉe ellitiĝo
- 3071 sauter aux yeux
- cela saute aux yeux!
tio estas okulfrap(e evident)a!
- cela saute aux yeux comme le nez au milieu de la figure! - ça crève les yeux!
tio ĉi ĵetiĝas (falas) en la okulojn kiel nazo meze de vizaĝo!
- 3072 sauter du coq à l'âne
saltadi el unua al deka^Z
- 3073 sauter la banque (faire)
au jeu : **rompi la bankon**
- 3074 sauter la cervelle/le caisson (se faire) voir : 349
- 3075 sauter (faire) le mur
transsalti la muron
- 3076 sauter le pas voir : 1233

- 3077 sauter sur l'occasion
kapti la okazon voir : 3043
- 3078 sauts de cabri (faire des)
saltegi kiel kaprido
- 3079 sauvage (un) voir : 2179
- 3080 sauver à toutes jambes (se), jouer des jambes/
des flutes
forkuri plej rapidkure, forkuregi
- 3081 sauver comme des lapins (se)
forkuri kiel musoj
- 3082 sauver comme un lièvre (se)
forkuri kiel leporo/kiel zebro, forlepori
- 3083 sauver comme un voleur (se)
forkuri kvazaŭ pelata de polico, sin pafi for^z
- 3084 sauver la face/les apparences
savi la ŝajnon
- 3085 sauver sa peau
savi sian haŭton
- 3086 sauver sa tête
savi sian vivon
- 3087 sauvette (à la) voir : 1375
- 3088 savoir à quel saint se vouer (ne plus), être désemparé
stari tute senhelpe, esti tute senkonsila
- 3089 savoir à quoi s'en tenir
esti jam plene informita
- 3090 savoir de quoi il retourne (ne plus)
forgesi pri kio temas
- 3091 savoir gré à qn de qc
esti dankema al iu pro io
- 3092 savoir ni a ni b (ne)
- il ne sait ni a ni b
li neniam venkis la alfabeton^z
- 3093 savoir où donner de la tête (ne)
ne scii per kio komenci

- 3094 savoir sur le bout des doigts/sur le bout des ongles
voir : 522
- 3095 savoir sur quel pied danser (ne)
ne scii sur kiun piedon starigi
- 3096 scène (faire une)
fari scenon al iu
- 3097 séance tenante, sur le champ, sur l'heure
tuj, senprokraste
- 3098 sec (être à)
être démuné d'argent : **mizeri**
le lit d'un cours d'eau : **esti senakva**
- il est à sec !
lia sako mizeras!
- 3099 sec comme un clou/comme un cotret/comme un coup
de trique/comme un échelas
malgrasa kiel lupolostango (Raymond Schwartz)
voir : 1693 et 1694
- 3100 sécher les cours
vagadi dum la kursotempo
voir : 1905
- 3101 seconde zone (de)
duaranga, duakvalita, malaltkvalita
- 3102 secouer le joug
forskui la jugon
- 3103 secret d'alcôve (un)
alkovsekreto, litsekreto
- 3104 secret de Polichinelle (un)
publika sekreto, ŝajnsekreto
- c'est le secret de Polichinelle!
pri tio jam ĉiuj paseroj babilas^Z
- 3105 sellette (être sur la)
sidi sur la benko de akuzato, esti eldemandata
- 3106 selon sa bourse (faire)
**etendi siajn piedojn konforme al la litkovrilo^Z, elpezi
laŭ la stato de l'sako**
- 3107 selon son bon plaisir
laŭ sia bontrovo

- 3108 semblant de ... + inf. (faire)
fari mienon kvazaŭ ... - us
 - ils firent semblant de travailler
ili faris mienon kvazaŭ ili laboras^Z/laborus
 Rim. : **ĉar temas pri fikcia ago, la uzo de kondicio-**
nalo estas preferinda
- 3109 semer la terreur
estigi regnon de teroro^Z, ĵeti la teruron
- 3110 sens dessus-dessous
la supron malsupren, la fundon supren
 voir : 1977
- 3111 sens dessus-dessous (être)
stari sur la kapo
- 3112 sentier de la guerre (sur le)
sur la pado de la militiro
- 3113 sentir concerné (se)
senti sin aludita de io
- 3114 sentir de joie (ne pas se)
blinde (nesinrege) ĝojegi
- 3115 sentir des ailes (se)
iĝi flugilhava
- 3116 sentir la rose (ne pas), sentir mauvais
fetori
- 3117 sentir le brûlé/le roussi
 - ça sent le brûlé!
la afero elvidas (aspektas) malboniĝanta!
- 3118 sentir le sapin
odori la ĉerkon, esti baldaŭ mortonta
- 3119 seoir à ravir voir : 41
- 3120 septième ciel (être au)
esti levita en la sepan ĉielon, amore ŝvebi
- 3121 serment d'ivrogne (un)
drinkula ĵuro
- 3122 serrer comme dans un étai
premegi kvazaŭ en ŝraŭbtenilo

- 3123 serrer la bride/la vis voir : 3309
- 3124 serrer la boucle/la ceinture/le ventre (se), se mettre
la tringle
streĉi sian zonon, kontraŭvole fasti
- 3125 serrer les coudes (se)
helpi unu la alian
- 3126 serrer les dents
kunpremi la dentojn ^Z
- 3127 serrer les rangs
densigi la vicojn
- 3128 serrés comme des sardines
**premataj kiel sardeloj en barelo, premamasigitaj
kiel sprotoj**
- 3129 servi comme un prince
servata kiel princo
- 3130 servir de leçon
servi kiel instruo
- 3131 servir de paravent
roli kiel ŝirmilo
- 3132 seuil de la mort/bord de la tombe (être au), avoir
déjà un pied dans la tombe
troviĝi ĉe la rando (la sojlo) de la morto
- il est au seuil de la mort
staras la morto jam en la korto
voir : 105
- 3133 seule traite (d'une)
unuspire, dum unu spiro
- 3134 seul tenant (d'un)
unupece
- 3135 sexe faible (le)
la ina sekso, la virinaro
- 3136 sexe fort (le)
la vira sekso, la viraro
- 3137 seyant à ravir
rave sidanta voir : 41

- 3138 siennes (faire des)
fari la kutimajn malsaĝaĵojn
- 3139 silence de mort (un)
morta (tomba) silento
- 3140 silencieux comme une tombe
silenta kiel tombo, tombe silenta
- 3141 singe (du)
ladbovaĵo
- 3142 situation sans issue (être dans une) voir : 1453
- 3143 sobre comme un chameau
sobra kiel kamelo
- 3144 soif (avoir)
soifi voir : 657
- 3145 soldat de fortune (un)
milita elsaltulo
- 3146 solde de qn (être à la)
esti je ies soldo
- 3147 solder par un échec (se)
finfine fiaski/malsukcesi
- ceci s'est soldé par un échec
ŝiriĝis fadeno sur la bobeno^Z, krevis la vazo antaŭ la nazo^Z, plenumiĝis la afero per granda fiasko^Z, oni metis makulon en mian kalkulon
- 3148 soleil de plomb (un)
premvarmega suno
- 3149 solide comme un roc, taillé dans le roc
fortika kiel roko
- 3150 solliciter une faveur
postuli favoron
- 3151 sombrer corps et biens
droni (pereji) kun homoj kaj havaĵoj/musoj, droni kun viroj kaj varoj
- le navire sombra corps et biens
la ŝipo iris al la fundo kun siaj homoj kaj musoj^Z

- 3152 sombrer dans la misère noire
gliti en profundan mizeron, sinki (fali) en abismon de mizero, subfali sub la malfeliĉo
- 3153 sombrer dans le désespoir
droni en malespero/senespereco, enfali^Z (sin ĵeti) en malesperon
- 3154 sombrer dans le ridicule
ruiniĝi de ridindeco
- 3155 sommeil (avoir)
esti (senti sin) dormema
- 3156 sommeil de plomb (un)
ŝtona dormo
- 3157 sommeil éternel (le)
fera dormo^Z
- 3158 sommeil léger (avoir le)
dormi delikate, dormi kiel leporo, dormi lepore, esti facile vekebla
- 3159 sommeil lourd (avoir le)
esti malfacile vekebla
- 3160 sonder les intentions
provesplori la intencojn
- 3161 sonner à toute volée
sonoriladi
- 3162 sonner creux
soni kiel malplena barelo
- 3163 sonner les cloches, tancer
skoldi voir : 3256
- 3164 Sophie (faire sa)
afekti la diskretecon/la prudecon
- 3165 sorcier (ne pas être)
- c'est pas sorcier!
ĝi ne estas fina scienco!
- 3166 sorte que (faire en)
agi tiamaniere, ke ...
- 3167 sortir de la cuisse de Jupiter
esti el la plej noblega deveno

- 3168 sortir de l'impasse voir : 3378
- 3169 sortir de sa coquille
elrampi el la ova ŝelo^Z
- 3170 sortir de ses gonds voir : 1440
- 3171 sortir des griffes de qn
ntr. : **liberigi el ies ungoj**
tr. : **liberigi (iun) el ies ungoj**
- 3172 sortir de son trou (ne jamais)
neniam forlasi sian hejmlokon
- 3173 sortir en coup de vent
sin trablovi
- 3174 sortir la vérité du puits (faire)
eligi la veron el la puto
- 3175 sortir les pieds par devant
eliri kun la piedoj antaŭe voir : 2265
- 3176 sortir sans une égratignure (s'en)
eskapi kun sendifekta haŭto
- 3177 sortir ses griffes voir : 2051
- 3178 sou (ne pas avoir le)
posedi eĉ ne unu groŝon
- je n'ai pas un sou vaillant
mi disponas eĉ ne unu groŝon
- 3179 sou! (pas pour un)
tute ne (+ adj.)
- 3180 souche (faire)
idigi, naskigi al si
- 3181 soucier comme de sa première chemise (s'en)
voir : 1222
- 3182 sou de mémoire (ne pas avoir un)
ne havi gramon da memoro
- 3183 souffle coupé (en avoir le)
- j'en ai eu le souffle coupé!
haltis al mi la spiro!
- 3184 souffler comme un boeuf/comme un phoque
anheli, spiregi

- 3185 souffler le chaud et le froid
blovi varmon kaj malvarmon el la sama buŝo^z
- 3186 souffler mot (n'en)
ne diri eĉ unu vorton
- 3187 souffrir aucun retard (ne)
ne toleri prokraston, esti neprokrastebla
- 3188 souffrir comme un damné, souffrir le martyre,
souffrir mille morts, souffrir tous les maux de l'enfer,
être au supplice
infere (diable, terurege) sufer(ad)i
- 3189 souffrir qn (ne pouvoir), fam. : ne pouvoir blairer qn
abomeni iun, ne povi digesti (flari) iun
voir : 3711
- 3190 souhaiter toute sorte de bonheur à qn
deziri al iu amason da mono kaj titolon de barono^z
- 3191 souiller l'honneur de qn
makuli la honoron de iu
- 3192 soulever comme une plume/comme un fétu de paille
levi kiel lanugon (Leono Zamenhof)
- 3193 soulever des montagnes
movi montojn
- 3194 soulever le coeur
eknaŭzi
- 3195 soupe (être de)
supdeĵori
- 3196 soupé (en avoir)
- j'en ai soupé! voir : 1782
- 3197 soupe-au-lait (une)
- c'est une vraie soupe-au-lait! ; il est soupe-au-lait!
**li ekscitiĝas kiel bolanta lakto^z, li estas flamiĝema
kiel rezina ligno^z, li estas eksplodema kiel pulvo^z**
- 3198 souple comme une liane
fleksebla kiel liano, liane fleksebla
- 3199 source (à la)
el la fonto mem

- 3200 sourd (faire le)
ŝajnigi nenion aŭdi, ignori
- 3201 sourd comme un pot
surda kiel puto/kiel ŝtupo/kiel trunko/kiel ŝtono
- 3202 sourde oreille (faire la)
turni surdan orelon al ...
- 3203 sous-main (en)
kaŝite voir : 1754
- 3204 soutenir dur comme fer
plej firme aserti
- 3205 soutirer de l'argent
pumpi el iu monon
- 3206 sport en chambre (faire du)
praktiki litsporton, hejme amori
- 3207 stop (faire du)
petveturi
- 3208 stupide comme une bûche
malsaĝa kiel ŝtupo^Z voir : 201
- 3209 subir un échec
sperti (renkonti) fiaskon
- 3210 sucer jusqu'au sang
elsuĉi
- 3211 suer à grosses gouttes voir : 2103
- 3212 suer comme un boeuf
ŝviti kiel tiranta ĉevalo
- 3213 suer sang et eau
sange ŝviti, klopodegi, penegi
- 3214 sueur de son front (à la)
en la ŝvito de sia vizaĝo^Z voir : 1267
- 3215 sueurs froides (des)
frida ŝvito
- 3216 suite dans les idées (avoir de la)
havi konsekvencon en la ideoj
- 3217 suivre comme son ombre
sekvi iun kiel ties ombro

- 3218 suivre comme un chien/comme un caniche
sekvi kiel hundo
- 3219 suivre comme des moutons voir : 2151
- 3220 suivre dans la tombe
morti nelonge post iu, postmorti iun
- 3221 suivre des yeux/du regard
postrigardi iun
- 3222 suivre la voie que l'on s'est tracée
fosi sian sulkon, iri memelektitan vojon
- 3223 suivre le droit chemin
iri laŭ la vojo de la justo, iri (sekvi) la rektan vojon
- 3224 suivre les brisées de quelqu'un
imiti ies ekzemplon
- 3225 suivre les chemins battus
uzi la konatajn vojojn/la kutimajn rimedojn, rutinadi
- 3226 suivre les traces de qn voir : 1771
- 3227 suivre son temps
progresi kune kun la tempo
- 3228 sujet à caution
ne garantibla, ne fidebla
- 3229 supplice (être au) voir : 3188
- 3230 supplice de Tantale (le)
- c'est le supplice de Tantale!
li (ŝi) suferas Tantalajn turmentojn!
- 3231 surchargé de travail
superŝutita de laboro voir : 3540
- 3232 sûr et certain!
tutcerte!
- 3233 surcroît (de, par)
plie, krome, ekstre
- 3234 surface (refaire)
reveni en la surfacon, emergi
- 3235 surmonter sa douleur
superi sian doloron
- 3236 suspendu aux lèvres de qn (être)
pendi je la lipoj de iu

- 3237 table d'hôte (à)
ĉe komuna tablo
- 3238 table ouverte (avoir) voir : 3333
- 3239 table rase (faire)
forviŝi tabelon glata, rigardi kiel nula
- 3240 tac au tac (du)
per tuja rebato
- 3241 tache d'huile (faire)
oleece etendiĝi/disvastiĝi/disfamiĝi
- 3242 tacite reconduction (par)
per nevortigita daŭrigo/renovigo
- 3243 taille (être de)
kapabli
- 3244 taillé à coups de hache/de serpe, taillé à la serpe
krudatrajta, maldelikate trajta
- 3245 taillé dans le roc voir : 3149
- 3246 taille de guêpe (à la)
vespotalia, vespe maldika, maldiktalia
- 3247 taillé en Hercule
Herkulstatura, herkula
- 3248 taillé pour ... (ne pas être)
esti tute ne kapabla
- 3249 tailler dans le vif voir : 584
- 3250 tailler des croupières à qn
naski (estigi) malhelpaĵojn/klopodojn al iu, malĝlatigi la vojon
- 3251 tailler (mettre) en pièces
pr. : **disŝiri en pecojn**
fig. : **buĉadi, disbati, disrompi, frakasi**
- 3252 tailler la part du lion (se)
aljuĝi al si la reĝan parton
- 3253 tailler une bavette
babiladeti
- 3254 talonner qn
postveni ĉe ies kalkanoj

- 3255 tambour battant
tujtuje, senhezite kaj senprokraste
- 3256 tancer d'importance, moucher
malmilde (severe) admoni, skoldegi
- 3257 tanner la peau (le cuir) à qn
tani al iu la haŭton^z
- 3258 tant de ses pieds et de ses mains (faire)
strebi mane kaj piede/beke kaj unge
- 3259 tant et plus
multege
- 3260 taper dans le mille
trafi meze la celon
- 3261 taper dans l'oeil
ravi ies okulojn
- 3262 taper la cloche (se) voir : 370
- 3263 taper la tête contre les murs (se)
frapi al si la kapon kontraŭ la muron
- 3264 "taper" qn
sin turni al ies poŝo, monpumpi el iu
- 3265 taper sur les nerfs
inciti
- 3266 tapinois (en) voir : 363
- 3267 tapisserie (faire)
staradi nedancanta
- 3268 taquiner la muse
sin dediĉi al poezio, foje verki poemojn
- 3269 tarir d'éloges (ne pas)
ne avari (ne ŝpari) laŭdojn pri ...
- 3270 tas (y en avoir des) voir : 1295
- 3271 tas d'ennuis (avoir des)
sidi en amaso da embaraso^z
- il a des tas d'ennuis
li estas en klopodoj de l' kapo ĝis piedoj^z

- 3272 tâter (prendre) le pouls
pour contrôler les pulsations : **palpi al iu la pulson^Z**
pour sonder les intentions : **provesplori (sondi) la intencojn**
- 3273 tâter le pouls (se)
hezite memkonsiliĝi
- 3274 tâter le terrain
subinformiĝi
- 3275 tâtons (à)
blindpalpe
- 3276 temps à autres (de), de temps en temps
iam kaj iam, tiam kaj tiam, iafoje, temp' al tempe
- 3277 temps de chien/de cochon (un)
veteraĉo
- 3278 temps et en heure (en)
ĝustatempe, akurate
- 3279 temps immémoriaux (depuis des)
depost tempo nememorebla^Z
- 3280 tenaillé par la faim
turmentata de malsato
- 3281 tenaillé par les remords voir : 308
- 3282 tenant (d'un seul)
unupeca
- 3283 tenants et aboutissants (les)
d'un champ : **la ĉirkaŭlimaĵoj**
d'une affaire : **ĉiuj rilatoj kaj sekvoj**
- 3284 tendre enfance (depuis la)
de la plej frua infaneco, ekde la pleja junaĝo
- 3285 tendre la main, mendier
eltiri la manon^Z, almozpeti
- 3286 tendre (prêter) l'oreille
streĉi la orelon^Z
- 3287 tendre une main secourable
etendi (doni) helpan manon^Z

- 3288 tendre un piège/une souricière
fari (meti, prepari) reton kontraŭ iu, insidi iun, meti insidon al iu
- 3289 tenir à carreau (se)
gardi sin tre zorge
- 3290 tenir à coeur
treege tuŝi
- 3291 tenir à quelque chose comme à la prunelle de ses yeux
gardi ion kiel la globon de la okulo^Z/kiel pupilon de sia okulo^Z
 - j'y tiens comme à la prunelle de mes yeux
li estas la pupilo de mia okulo
- 3292 tenir à sa peau
domaĝi sian vivon
- 3293 tenir au coude à coude (se)
stari ŝultraŝultre
- 3294 tenir aux faits (s'en)
kontentiĝi per la faktoj
- 3295 tenir bon/ferme
ne cedi, energie rezistadi
- 3296 tenir boutique
teni butikon, butiki, komerci
- 3297 tenir coi (se)
tute silenti, resti silenta
- voir : 760
- 3298 tenir compagnie à ...
fari kompanion kun^Z, akompani
- 3299 tenir compte de qc
konsideri (ŝati) ion, preni en kalkulon^Z
- 3300 tenir conseil
konsiliĝe kunsidi
- 3301 tenir de bonne source
sciigi de informita flanko/el fidinda informanto
- 3302 tenir des propos décousus
 - il tient des propos décousus
li parolas sen senco kaj sen interligo^Z

- 3303 tenir en bride
teni iun per kondukilo
- 3304 tenir en échec
teni iun ŝakita
- 3305 tenir en haleine
teni (kateni) en vigla atento
- 3306 tenir en lisières
teni en vindaĵoj (Kabe)
- 3307 tenir en place (ne pas)
- il ne tient pas en place
li estas flugema kiel vento Z
- 3308 tenir en respect
teni en respekto
- 3309 tenir la bride haute (serrée) à qn, serrer la bride/
la vis
**butonumi iun malvaste Z, enpremi iun en funelon Z,
teni iun per fera mano Z**
- 3310 tenir la haute main à qn
mastre trakti iun
- 3311 tenir le bon bout
esti superonta
- 3312 tenir le coup
rezisti, malcedi
- 3313 tenir le crachoir
algluiĝe alparoli iun
- 3314 tenir le haut du pavé
esti konsiderata kiel plej altrangulo
- 3315 tenir les cordons de la bourse
disponi je (pri) la mono
- 3316 tenir les cotes de rire (se), être plié en quatre
**pro rido ekkapti siajn koksojn, teni al si la ventron
pro ridego**
- 3317 tenir l'estomac chaud (se)
teni al si varme la stomakon
- 3318 tenir les leviers de commande
teni la regstangojn, regi, estri

- 3319 tenir lieu de ...
roli kiel ...
- 3320 tenir l'oeil fixé sur qn
fikse teni sur iu la rigardon
- 3321 tenir parole
teni (plenumi) sian vorton^z/sian parolon
- tenez parole !
estu sinjoro de via vorto!^z, ne perfidu vian vorton!
- 3322 tenir parole (ne pas)
rompi la vorton/la promeson^z
- 3323 tenir pignon sur rue voir : 2412
- 3324 tenir pour battu (se)
konfesi sian malvenkon
- 3325 tenir pour dit (se le)
ne atendi ripetadon, konsideri diron neripetenda
- 3326 tenir qu'à un fil (ne)
pendi nur sur unu fadeno^z
- 3327 tenir rigueur
malpardoni
- 3328 tenir sa langue
teni sian langon en la buŝo^z, bremsi (bridi, gardi, kateni) sian langon
- il faut savoir tenir sa langue
sidu la lango malantaŭ la vango^z; kio el la dentoj elsaltas, en la lipoj ne haltas^z; valoras silento pli ol argênto; parolo estas argênto, oron similas silento^z
- 3329 tenir ses distances
ne lasi familiarigi
- 3330 tenir son sérieux
resti senrida
- 3331 tenir sous sa coupe
teni iun sub sia ŝuo
- 3332 tenir sur ses gardes (se)
sin teni tre garde, sin gardi mem
- il faut se tenir sur ses gardes
kun urso promenu, sed pafilon prete tenu^z

- 3333 tenir (avoir) table ouverte
teni apertan tablon
- 3334 tenir tête
spiti, obstine (spite) kontraŭstari, malcedi
- 3335 tenir une couche (en)
esti tute stulta ^Z
voir : 201 et 202
- 3336 tenter la belle
provi eskapi
- 3337 tenter la fortune des armes
provi la sorton de la batalo
- 3338 tenter l'aventure
riski la aferon
- 3339 tenter le diable
- il ne faut pas tenter le diable
malfermita kelo tentas al ŝtelo ^Z
- 3340 tenter l'impossible
provi eĉ la maleblon, melki virkapron ^Z
- 3341 tenter sa chance
provi sian ŝancon/sian fortunon
- 3342 tenue d'Adam (en), en costume d'Adam, dans son plus simple appareil
Adamvestite, nuda kaj kruda ^Z, tute senvesta
- 3343 tenue d'Adam (être en)
stari kiel Adamo
- 3344 tenue d'Eve (en)
vestita kiel Eva antaŭ la falo ^Z
- 3345 terre à terre
individu : **filistra ^Z, proza, senideala**
esprit : **surtera, konkretema, malideala, senideala, proza**
- 3346 tête (faire la), faire la moue, vulg. : faire la gueule
malafabligi la vizaĝon, paŭti
- 3347 tête (n'en faire qu'à sa)
agi laŭ sia propra kapo/laŭ sia propra plaĉo ^Z
- chacun n'en fait qu'à sa tête
ĉiu sin direktas kiel la kap' al li diktas ^Z

- 3348 tête (de)
mense, parkere
- 3349 tête (en)
fronte, avangarde, avane, pinte
- 3350 tête à claques/à gifles (une)
malplaĉa vizaĝo
- 3351 tête à faire peur (une)
malbelega vizaĝo, monstrokapo
- 3352 tête à tête (en)
unu vid' al la alia
- 3353 tête aux pieds (de la)
**de la kapo ĝis la plandoj, de la verto ĝis la fingroj
de la piedoj ^Z**
- 3354 tête basse (la)
kun klinita kresto
- 3355 tête brûlée/chaude (une)
flamiĝulo, brulkapulo (Leono Zamenhof)
- 3356 tête de bois (une)
ŝtipo, ŝtipkapulo
- 3357 tête d'enterrement (faire une)
havi funebran mienon, montri enterigistan mienon
- 3358 tête en l'air (une), un étourneau, une tête de linotte
ventkapulo, facilanimulo, senpripensulo
- 3359 tête fêlée (avoir la)
frenezeti voir : 79
- 3360 tête près du bonnet (avoir la)
- il a la tête près du bonnet
li estas eksplodema kiel pulvo ^Z
- 3361 tête solide (avoir la)
havi potencan cerbon
- il n'a pas la tête très solide
li havas cerbon ne tre potencan ^Z
- 3362 tête sur les épaules (avoir)
- il a la tête sur les épaules
**li havas la kapon fortike sur la kolo ^Z, li havas la
kapon sur la ĝusta loko ^Z, sur lia nuko sidas pli ol
peruko ^Z**

- 3363 têtù (entêté) comme un âne/comme une mule
obstina kiel kapro^Z/azeno/mulo
- 3364 tiré à quatre épingles, sur son trente et un
plej zorge vestita
- 3365 tire-bouchon (en)
spirala, - e
- 3366 tire-larigot (à)
ĝissate
- 3367 tiré par les cheveux
subtilaĉa
- 3368 tirer (s'en)
1) **eskapi viva**
2) **sukcesi**
- 3369 tirer à bon compte (s'en)
eliri sen frakaso el granda embaraso^Z
- 3370 tirer à boulets rouges sur qn
malmilde ataki
- 3371 tirer à hue et à dia
senorde agi
- 3372 tirer à la courte-paille
loti per pajleroj
- 3373 tirer à l'aveuglette
blinde pafi^Z
- 3374 tirer à sa fin
veni al la fino (Leono Zamenhof), **ekfiniĝi**
- 3375 tirer au clair
malkonfuzi
- 3376 tirer au flanc, pop. : tirer au cul
laboreviti
- 3377 tirer au sort
loti
- 3378 tirer d'affaire (se), s'en sortir, sortir de l'impasse
elturniĝi
- 3379 tirer de justesse (s'en)
apenaŭ eskapi

- 3380 tirer d'embarras
eltiri iun el embaraso (Kabe), liberigi el ŝlimo
- 3381 tirer des flutes voir : 1960
- 3382 tirer des plans sur la comète voir : 161
- 3383 tirer d'un mauvais pas
fortiri iun el implikiĝo
- 3384 tirer d'un mauvais pas (se)
saviĝi el malbona situacio, fortiri sin el implikiĝo
- 3385 tirer la couverture à soi
eltiri la tapiŝon el sub iu, preni por si la plej bonan parton
- 3386 tirer la langue
sens propre : **eligi (elbuŝigi) sian langon**
sens fig. : **soifegi, havi sekigantan (pendantan) langon**
- 3387 tirer la révérence
riverenci
- 3388 tirer la sonnette d'alarme
sens propre : **tiri la alarmilon**
sens fig. : **alarmi**
- 3389 tirer le diable par la queue
barakti por la vivteno, malfacile gajni la porvivon
- 3390 tirer les ficelles/les cordes
tiri la ŝnurojn, teni ĉiujn fadenojn en sia mano, movi iun per fadenoj, movi iun kiel marioneton
- 3391 tirer les marrons du feu
eltiri por aliaj la maronojn (la kaŝtanojn) el la fajro - Petro kornojn tenas, Paŭlo lakton prenas^z
- 3392 tirer les vers du nez
elesplori iun, eltiri de iu la sekreton, ellogi sci(ig)ojn
- 3393 tirer l'oreille (se faire)
malvolonte ... - i
- il ne se fait pas tirer l'oreille
ne estas bezone, ke oni tiru lin per la orelo^z
- 3394 tirer parti de ...
utiligi
- 3395 tirer profit de qc
tiri el io profiton

- 3396 tirer sa poudre aux moineaux voir : 354
- 3397 tirer son épingle du jeu
sin lerte malimpliki
- 3398 tirer son nez
kuntiri la nazon, montri longan nazon
- 3399 tirer sur la corde/sur la ficelle
trostreĉi la ŝnuron/la arkon, elprofiti
- 3400 tirer un coup/un carton, faire un carton
enpafi
- 3401 tirer une épine du pied
savi de granda zorgo
- 3402 tirer un grand trait de plume
tute forstreki voir : 2274
- 3403 tirer vanité de ...
sin glori pri io
- 3404 tirer vengeance de qn
fari venĝon al iu, revengîi
- 3405 toilette (faire) voir : 2311
- 3406 tôle froissée (de la), des dégâts matériels
materia damaĝo
- 3407 tollé général (un)
tempesto
- 3408 tombée de la nuit (à la)
ĉe noktîgo
- 3409 tomber (se jeter) à bras raccourcis sur qn, tomber à
tour de bras sur qn
sin ĵetegi sur iun, ataki iun per batoj kaj klaboroj
- 3410 tomber à la renverse ; pop. : tomber les quatre fers
en l'air
renversfali, dorsenfali
- 3411 tomber à la renverse (en) voir : 2921
- 3412 tomber à l'eau
forfali, forvaporîgi
- la chose est tombée à l'eau
**ŝiriĝis fadeno sur la bobeno^Z, krevis la vazo antaŭ la
nazo^Z**

- 3413 tomber à pic/à point nommé
 personne : **trafe alveni, veni kvazaŭ vokita kaj petita^z**
 événement : **trafe okazi**
- 3414 tomber à seaux/à verse
torenti voir : 2459
- 3415 tomber à tour de bras sur qc voir : 3409
- 3416 tomber bien bas
malsupreniĝi en la malluman abismon de sia sorto^z,
defali, ruiniĝi
 voir : 276
- 3417 tomber comme des mouches
formorti kiel muŝoj
- 3418 tomber comme une masse
fali kiel ŝtono
- 3419 tomber d'accord
interkonsenti
- 3420 tomber d'admiration
droni en admiro
- 3421 tomber dans la gueule du loup
trafi en la lupan faŭkon/buŝegon
- 3422 tomber dans le lacs
trafi en reton, fiaski
- 3423 tomber dans le panneau/dans le piège/dans les mailles
 du filet
fali (trafi) en la kaptilon/en la reton
- 3424 tomber dans le sac à oubli, tomber dans l'oubli
fali en la keston de forgeso^z, fali en la forgeson,
droni en forgeso
- 3425 tomber dans les bras de Morphée
fali en la Morfean dormadon
- 3426 tomber dans son propre piège, être pris à son propre
 piège
fali en sian propran kaptilon^z
- 3427 tomber de Charybde en Scylla, tomber de mal en pis
trafi de Scilo al Ĥaribdo, fali de sitelo en barelon^z,
fali el la fajro sub flamon, elsalti el la fritilo en la
fajron, salti de la pato en la fajron

- il est tombé de Charybde en Scylla
**li trafis el sub pluvo en riveron^Z; el flamo sin tiris,
en fajron eniris^Z**

3428 tomber de haut
amare elreviĝi

3429 tomber des nues
fali el nuboj

3430 tomber de sommeil
fali pro (venkiĝi de) dormemo

3431 tomber de son haut/de son piédestal
desupri de sia alta ĉevalo/de sia piedestalo

3432 tomber de tout son long
fali de sia (tuta) longo

3433 tomber d'un extrême à l'autre
fali de unu ekstremo en alian

3434 tomber en désuétude
tout à fait : **kadukiĝi, eksmodiĝi**
légèrement : **elmodiĝi**

3435 tomber en disgrâce
trafi en malfavoron

3436 tomber en enfance
reinfaniĝi, kaduk(eg)liĝi

3437 tomber entre les griffes (les pattes) de qn
trafi inter ies ungegojn

3438 tomber les quatre fers en l'air voir : 3410

3439 tomber raide mort
fali mortrigida, mortfali

3440 tomber sous le coup de la loi
iĝi leĝe punebla

3441 tomber sous la dent
trafi sur la denton

3442 tomber sur un bec
- il est tombé sur un bec
**trafis pugno pugnon^Z, trafis falĉilo sur ŝtonon^Z,
trafis hakilo al ligno malmola^Z, renkontiĝis la kato
kun sentima rato^Z**

- 3443 tort (à)
senrajte, malprave
- 3444 tort et à travers (à)
fuŝe mise, trafe maltrafe, senpripense
- 3445 tortiller comme un ver/comme une anguille (se)
turniĝadi (tordiĝi) kiel vermo/kiel angilo/kiel serpento
- 3446 tort ou à raison (à)
prave (aŭ) malprave
- 3447 toucher la corde sensible
ektuŝi la plej senteman kordon de la koro, tuŝi la plej senteman punkton^Z
- 3448 toucher le point faible
trafi (piki) al iu la vundan lokon^Z
- 3449 toupet (avoir du)
aplombegi
- il a quand même du toupet!
lia impertinento estas tamen granda!
- 3450 toupet de commissaire (un)
aplombego^Z
- 3450* tour (ne faire qu'un)
- son sang ne fit qu'un tour
ekbolis lia (ŝia) sango
- 3451 tour à tour, à tour de rôle
laŭvice
- 3452 tour de cochon/de vache (un)
malicaĵo
- 3453 tour de coquin (un)
friponaĵo
- 3454 tour de force (un)
akrobataĵo
- 3455 tour de main (en un) voir : 454
- 3456 tour de vache (un) voir : 3452
- 3457 tournée des grands ducs (faire la) voir : 2128
- 3458 tourner autour du pot
ĉirkaŭparoli, perifrazi, rondiri ĉirkaŭ la poto,

ĉirkaŭiri kiel kato la varman kaĉon, prokraste flirti en la apudaĵoj, danci kiel kato ĉirkaŭ potoz, saltadi ĉirkaŭ afero kiel blovata neĝeroz

- 3459 tourner casaque voir : 2942
- 3460 tourner en dérision
forturni per serĉo, ridindigi
- 3461 tourner en eau de boudin
fali en fiaskon
- 3462 tourner en ridicule
kovri per moko, ridindigi
voir 3460
- 3463 tourner en rond
turniĝi surloke
- 3464 tourner la page
transturni la paĝon, turni novan paĝon
- 3465 tourner les pouces (se)
turnadi la dikfingrojn, nenion fari
- 3466 tourner les sangs (se) voir : 1796
- 3467 tourner les talons
sin turni sur la kalkanoz, iri dorsdirekte
voir : 2791
- 3468 tourner rond (ne pas)
- ça ne tourne pas rond
qç : estas tubero en la afero!z; la afero ne iras glate!z
pers. : **estas krakoknaroj en via maŝino!**
- 3469 tourtereaux (des)
gekolombumantoj
- 3470 tous azimuts
ĉien, ĉiudirekte
- 3471 tous les quatre doigts voir : 3476
- 3472 tous poils (de)
ĉiaspecaj
- 3473 tous ses états (être dans)
esti en plena ekscitiĝo

- 3474 tout bien tout honneur (en)
kun tute honesta intenco, tute bonintence
- 3475 tout bout de champ (à), tous les quatre doigts,
à tout propos
ade, ree kaj ree
- 3476 tout casser (à)
treega, furioza, senbrida
- 3477 tout chose (être)
senti sin iel malsaneta
- 3478 tout coeur (de)
tutkore
- de tout mon coeur
per mia tuta koro ^Z
- 3479 tout craché
frapante simila voir : 2541
- 3480 tout cuit (du)
- il lui faut du tout cuit
li atendas, ke la okazo venu al lia nazo ^Z
- 3481 tout de go
abrupte, subite
- 3482 tout d'une traite
per unu vojiro, senetape
- 3483 toute bonne foi (en)
kun plena sincera kredo ^Z
- 3484 toute bride (à) voir : 328
- 3485 toute connaissance de cause (en)
plenscie
- 3486 toute extrémité (être à)
esti en la lastaj vivmomentoj
voir : 3132
- 3487 toute franchise (en)
tute sincere
- 3488 toute hâte (en)
hastege
- 3489 toute heure du jour (à)
tage kaj nokte

- 3490 toutes affaires cessantes
tuj flanklasante la ceteron
- 3491 toute sa tête (ne pas avoir)
ne estri sian cerbon (Raymond Schwartz)
- 3492 toutes jambes (à)
rapidege
- 3493 toutes les peines du monde (avoir)
sperti diablan penegon, furioze barakti
- 3494 toute son âme (de)
per sia tuta animo
- 3495 toutes ses forces (de)
per ĉiuj siaj fortoj^Z, per la tuta forto
- 3496 toutes voiles dehors
kun plene levitaj veloj
- 3497 toute vapeur (à)
kun plena vaporo, plenvaporo
- 3498 toute vitesse (à)
rapidege
- 3499 tout feu tout flamme (être)
fervoregi
- 3500 tout fiel (être)
- il est tout fiel
lia galo ŝprucas de sur lia lango
- 3501 tout jamais (à)
por eterne, por ĉiam
- 3502 tout le saint-frusquin (et)
kaj la Kajtielpluo, kaj cetere
- 3503 tout mettre en oeuvre
ne ŝpari monon nek penon^Z
- 3504 tout miel (être)
mieni mielon al iu
- 3505 toutou (être le)
esti sub la ŝuo de sia edzino^Z
voir ≠ 2531
- 3506 tout ouïe (être)
esti nurnura orelo kaj atento, atentege aŭskulti

- 3507 tout ou rien
aŭ ĉio aŭ nenio
- 3508 tout prix (à)
nepre, ĉiapreze
- 3509 tout propos (à) voir : 3475
- 3510 tout rose et violettes (être)
- ce n'est pas tout rose pour lui
li ne kuŝas sur lito el rozoj
- 3511 tout son saouil (en avoir)
ĝis plensate ricevi
- 3512 tout sucre et tout miel
afekte afablega voir : 3504
- 3513 en train, plein de verve
verva^z
- 3514 traîner dans la boue
tiri en la koton
- 3515 traîner en longueur
treniĝi testude, trodaŭri
- 3516 traîner la jambe
treni la kruron, malfacile paŝi
- il traîne la jambe
li iras kvazaŭ liaj ŝuoj enhavus plumbon
- 3517 traîner le boulet
mizeran vivon pene travivi, kuntreni la balaston de ...
- 3518 traîner les pieds
en marchant : **pene paŝadi**
fig. = traîner sur le mastic : **malrapidi**
- 3519 traîner une existence misérable
treni sian vivon de mizero al mizero^z
- 3520 traiter à la légère
supraĵe neglekti, senkonsidere taksi
- 3521 traiter comme du bétail
trakti kiel gregon
- 3522 traiter comme un chien
trakti kiel hundon
- 3523 tralala (faire du)
lukse akcepti voir : 3588

- 3524 trancher dans le vif voir : 584
- 3525 transformer en écumoire
tratrui per kugloj
- 3526 transgresser la loi
transpaŝi la leĝon
- 3527 transi de peur
glaciigita de teruro
- 3528 travail de bénédictin (un)
benediktana laboro
- 3529 travail de forçat (un)
vera punlaboro, sizifa laboro
- 3530 travail de force (un)
penlaboro
- 3531 travail de longue haleine (un)
temporaba laboro
- 3532 travail de Romain (un)
kolosa laboro
- 3533 travail d'Hercule (un)
herkula (herakla) laboro
- 3534 travailler à son compte
**labori proprakonte, labori por propra profito/poŝo/
risko/gajno**
- 3535 travailler au noir
nigre (neleĝe) labori
- 3536 travailler comme un boeuf/comme une bête de somme
labori kiel tirbesto
- 3537 travailler comme un esclave/comme un nègre
labori kiel sklavo/kiel negro
- 3538 travailler d'arrache-pied
labori senpaŭze
- 3539 travailler du chapeau
freneziĝi
- 3540 travail par dessus la tête (avoir du), être surchargé
de travail
**droni en laboroj ĝis super la oreloj^z, esti superŝutita
de laboro**

- 3541 trembler comme une feuille
tremi kiel folio
 - il tremble comme une feuille
li tremas kiel aŭtuna folio^z
- 3542 trembler de tous ses membres
tremi per ĉiuj siaj membroj
- 3543 trembler de tout son corps
tremi per la tuta korpo^z
- 3544 tremblote (avoir la) **tremeti**
- 3545 trempé comme un canard, fam. : trempé comme une soupe
malseka kiel spongo
- 3546 trempé jusqu'aux os
malsekigita ĝis la haŭto/ĝis la ostoj, ĝisoste (ĝis-medole) malsekigita, traplavigita
- 3547 tremper dans une affaire avec qn
kune kuiri la kaĉon kun iu
- 3548 tremper dans une affaire louche
implikiĝi en suspektindan aferon
- 3549 trente et un (sur son) voir : 3364
- 3550 trente-six métiers (avoir)
havi tro da metioj
- 3551 trépigner d'impatience
boli pro senpacienco
- 3552 tresser une couronne d'épines
plekti kronon el dornoj
- 3553 trié sur le volet
zorge elektita
- 3554 triple galop (au)
galopege
- 3555 triple idiot (un) voir : 2991
arkiidioto, arkiazeno
- 3556 triste à pleurer
plorinda
- 3557 triste comme un bonnet de nuit
larmoplana

- 3558 triste comme une tombe
funebre trista, morte malgaja
- 3559 triste figure (faire)
esti konsiderata kiel negravulo
- 3560 triste sire (un)
ulaĉo
- 3561 tromper l'ennui
forigi la enuon
- 3562 trotter comme un lapin
rapidi kiel kuniklo
- 3563 trotter dans la tête
ĝermi en la kapo
- 3564 trottoir (faire le)
iradi sur la stratoj, trotuarumi, sin strate prostitui
- 3565 trou à la lune (faire un), partir (s'éclipser) sans payer
nepaginte forŝteliĝi
- 3566 troué comme une écumoire/comme une passoire
multetraua kiel kribrilo
- 3567 trouer la peau
pafmortigi, trapiki
- 3568 trouses de qn (être aux), fam. : coller aux fesses
postkuri (persekuti) iun
- 3569 avoir à ses trouses
esti postkurata de.... voir : 791 et 2509
- 3570 trouver à qui parler
- il a trouvé à qui parler
trafis pugno pugnon²
- 3571 trouver à redire
ĉikani
- 3572 trouver devant le fait accompli (se)
troviĝi antaŭ plenumita fakto
- 3573 trouver grâce auprès de qn
akiri plaĉon antaŭ iu
- 3574 trouver le fromage voir : 452
- 3575 trouver le joint
trovi taŭgan rimedon

- 3576 trouver le temps long
trovi la horojn longaj
- 3577 trouver porte close
trovi fermitan pordon
- 3578 trouver sa voie
trovi bonan vojon
- 3579 trouver son maître
- il a trouvé son maître!
li trovis sian Majstron!
trovis malbonulo malbonulon pli grandan! ^Z
- 3580 trouver toujours des si et des mais
trovi ĉie kontraŭcirkonstancojn
- 3581 trouver une porte de sortie
trovi elirejon
- 3582 trouver un juste milieu
trovi mezan vojon
- 3583 tuer au travail (se)
laborkonsumi sin, ŝvitlabori
- 3584 tuer dans l'oeuf
ekstermi (mortigi) ion en ĝia ĝermo, abortigi
- 3585 tuer la poule aux oeufs d'or
maĝi kokinon kiu metus orajn ovojn
- 3586 tuer la poule sans la faire crier
senplumigi kokinon ne vekante mastrinon ^Z
- 3587 tuer le temps
forpasigi la tempon
- 3588 tuer le veau gras, mettre les petits plats dans les grands
ne damaĝi la regaladon, plej pompe gastigi
- 3589 tue-tête (à)
laŭtege
- 3590 un (ne faire qu')
- ils ne font qu'un
ili vivas per unu animo en du korpoj ^Z
- 3591 une (à la)
ĉeftitole, ĉefpaĝe
- 3592 une des journaux (faire la)
iĝi sensacia titolo

- 3593 unir par le mariage
ligi per geedziĝo
- 3594 unir par le mariage (s')
sin ligi kun iu geedziĝe
- 3595 un sou de courage (ne pas avoir pour)
- il n'a pas pour un sou de courage
li estas tute nekuraĝa
- 3596 usé jusqu'à la corde
fadenmontra
- 3597 us et coutumes (les)
la moroj kaj kutimoj
- 3598 vache à lait (une)
melkebla bovino^z
- 3599 vachement décontracté
ja tute malstreĉiĝinta
- 3600 va comme je te pousse (à la)
iele trapele
- 3601 vaille que vaille
ĉu ĝi valoras aŭ ne
- 3602 valises (faire ses), faire son baluchon/ses paquets,
se faire la malle, plier bagage
paki sian kofron, buki la kofrojn
- 3603 valoir la peine
valori la penon
- 3604 valoir ses droits (faire)
validigi siajn pretendojn
- 3605 valoir son pesant d'or
esti orvalora
- 3606 valoir tripette/quatre sous/un clou/un pet de lapin/(ne pas)
- ça ne vaut pas tripette!
tio ne valoras lignan groŝon/pipon da tabako ; ĝi ne valoras paseron flugintan ; ĝi ne valoras furzon de kuniklo (R. Schwartz)
- 3607 valser les écus (faire)
malŝparegi la monon

voir : 1412

- 3608 vase clos (en)
en hermetikeco
- 3609 vau l'eau (à)
1) **laŭ la akvofluo**
2) **al fiasko**
- 3610 veiller au grain
zorge atenti, atente observi
- 3611 veine (être en)
bonŝanci
- 3612 vendre à découvert
antaŭvendi
- 3613 vendre à la criée/à l'encan/aux enchères
aŭkcii
- 3614 vendre à prix d'or (se)
atingi altegan prezon
- 3615 vendre cher sa peau
kare vendi sian vivon
- 3616 vendre pour une bouchée de pain
vendi por telero da lentoj
- 3617 venir à bout
de qc : **venke bati**
de qn : **finvenki**
- 3618 venir à l'esprit
prezentigi en la memoro
- 3619 venir à l'idée
veni en la kapon
- 3620 venir au fait (en)
alpaŝi rekte al la afero, transiri al la afero
- 3621 venir au monde, voir le jour
veni en la vivon, naskigi, aperi en la mondon, vidi la lumon
- 3622 venir aux mains (en)
ekinterbatali
- 3623 vent (être dans le)
esti laŭmoda
- 3624 vent dans les voiles (avoir du)
havi venton en la veloj (R. Schwartz), ebrii

- 3625 vent de qc (avoir)
esti duoninformita pri io
- 3626 ventre à terre
galopege
- 3627 verbe facile (avoir le)
esti babilema
- 3628 vérité de La Palice (une), une lapalissade
memklarajo, memevidenta asert(aĵ)o
- 3629 pop. verni (être)
esti bonŝanca
- il n'est pas verni!
al li la sorto ne ridas! voir : 2548
- 3630 verre dans le nez (avoir un)
- il a un verre dans le nez
li esploris iom la fundon de la glaso^Z
- 3631 verrous (être sous les), être derrière les barreaux
sidi post krado, sidi sub sekuro de seruro, esti tenata malantaŭ seruro kaj riglilo^Z
- 3632 verser de l'huile sur le feu
verŝi oleon sur fajron (Kabe)
- 3633 verser des larmes de crocodile
verŝi krokodilajn larmojn, hipokrite larmi
- 3634 vert de jalousie
flava pro envio (Leono Zamenhof)
- 3635 vert de peur
verda pro timo
- 3636 vert galant (un)
maltima amaĵisto voir : 1405
- 3637 verte réprimande (une)
drasta riproĉo
- 3638 vertu de (en)
surbaze de, laŭ, pro
- en vertu de la loi
sur leĝa bazo^Z
- 3639 victoire à la Pyrrhus (une)
Pirreska venko, tre multekosta venko

- 3640 vide autour de soi (faire le)
forlogi siajn kunulojn
- 3641 vide de sens
sensignifa
- 3642 vider comme un malpropre (se faire) voir : 423
- 3643 vider les lieux, faire place nette
vakigi la lokon
- 3644 vider son coeur voir : 701
- 3645 vider une querelle
plene fini kverelon
- 3646 vie (à)
dumviva
- 3647 vie (faire la)
diboĉe vivi
- 3648 vie de chien (une)
hunda vivo^Z
- 3649 vieille baderne (une)
kadukulaĉo, rutinulo
- 3650 vieille branche
olda konato, oĉjo
- 3651 vieille peau/vieille toupie (une), un vieux tableau
virinaĉo
- 3652 vieux beau (un)
maljuna dando/birdo
- 3653 vieux briscard (un), un vieux de la vieille
veterano
- 3654 vieux cheval de retour (un)
rekulpulo
- 3655 vieux clou (un)
biciklaĉo
- 3656 vieux comme Hérode
maljuna kiel Herodo/kiel la avino de la diablo
- 3657 vieux comme le monde
mondmalnova
- être vieux comme le monde
komenci de Adamo^Z

- 3658 vieux de la vieille (un) voir : 3653
- 3659 vieux garçon (un)
olda fraŭlo
- 3660 vieux jeu
malnovmoda, malmoderna
- 3661 vieux os (ne pas faire de)
- il ne fera pas de vieux os
li ne faros maljunajn ostojn
- 3662 vieux tableau (un) voir : 3651
- 3663 vif argent! (c'est du)
li estas vera hidrargo! z
- 3664 vif comme la poudre
eksplodema kiel pulvo z
- 3665 vif comme un lézard
vigla kiel lacerto voir : 3679
- 3666 vignes du Seigneur (être dans les)
esti ebria
- 3667 vilain merle/moineau (un), un vaurien
sentaŭgulo
- 3668 pop. vinaigre (faire) voir : 802
- 3669 violence (se faire)
trudi al si, sin perforte regi
- 3670 violon d'Ingres (le), le dada
la amata ĉevaleto, la ŝatokupo, la hobio
- c'est son violon d'Ingres
tio estas lia amata ĉevaleto z
- 3671 vipère lubrique (une)
voluptaĉa vipuro
- 3672 virer de bord
taki, ĝiri
- 3673 virer sa cuti
maturiĝi
- 3674 visage découvert (à)
malkaŝe
- 3675 visage de marbre (un)
vizaĝo al marmoro

- 3676 visage en lame de couteau (au)
akravisazaĝa
- 3677 vivant (de son)
dumvive
- 3678 vive allure (à)
rapidveture
- 3679 vive comme une anguille
vigla (rapidmova) kiel angilo voir : 3665
- 3680 vive force/haute lutte (de)
superforte
- 3681 vive voix (de)
buŝe
- 3682 vivre à l'aise
vivi sate kaj glate
- 3683 vivre au dessus de ses moyens
vivi super siaj rimedoj
- 3684 vivre au jour le jour
vivi laŭtago^Z, vivi de tago al alia, vivi el poŝo al buŝo^Z, vivi per sistemo de "el mano al buŝo"^Z
- 3685 vivre aux crochets de qn
ricevi vivtenadon de iu
- 3686 vivre aux frais de la princesse
vivi je kostoj de la ŝtato
- 3687 vivre comme un coq en pâte
vivi kiel kuko en butero^Z
- 3688 vivre comme un roi voir : 3700
- 3689 vivre dans la soie
vivi en silko kaj veluro^Z
- 3690 vivre de l'air du temps
vivi per aero
- 3691 vivre de sa plume
vivi per sia plumo
- 3692 vivre en circuit fermé/en vase clos
vivi en fermita rondo
- 3693 vivre en ermite
vivi kiel ermito

- 3694 vivre en grand seigneur
vivi grandsinjore
- 3695 vivre en vase clos voir : 3692
- 3696 vivre et le couvert (le)
la loĝo kaj nutro
- 3697 vivre l'enfer sur terre
vivi surtere en infero
- 3698 vivre selon ses moyens, faire selon sa bourse
vivi laŭ la postuloj de la ĝustaj kalkuloj^Z
- il faut vivre selon ses moyens
vivu stomako laŭ stato de l'sako^Z, estu ĉapo laŭ la kapo^Z voir : 3106
- 3699 vivre sur ses économies/sur ses réserves
vivi de ŝparita kaso^Z, konsumi sian antaŭan grason^Z
- 3700 vivre sur un grand pied, vivre comme un roi
vivi larĝe kaj lukse^Z, vivi parade, magnate vivi
- 3701 vivre sur un volcan
vivi en danĝero
- 3702 vœux pieux (des)
piaj deziroj^Z, bela celo por fabelo^Z
- 3703 vogue (être en) voir : 1257
- 3704 voie de garage (être sur une), être au rancart
stari sur garaĝvojo
- 3705 voies de fait (des)
ofendo per faroj, perfortaĵo
- 3706 voir clair (y)
vidi en ion
- 3707 voir de dures (en faire), en faire voir de toutes les couleurs
malagrabligi la vivon al iu
- 3708 voir de ses propres yeux
vidi per propraj okuloj
- 3709 voir de toutes les couleurs (en faire) voir : 3707
- 3710 voir d'un bon œil (ne pas)
tre malvolonte vidi

- 3711 voir en peinture qn (ne pas pouvoir)
- je ne peux pas le voir en peinture!
mi ne povas toleri lian portreton!, li estas al mi kiel ruĝa drapo al taŭro!
- 3712 voir goutte (n'y)
- on n'y voit goutte!
klara kiel kelo nokte!, hela kiel nokto sen kandelo!
voir : 458
- 3713 voir grand
krei en granda stilo
- 3714 voir la mort de près
eskapi el la morto
- 3715 voir la vie en rose
vidi la vivon kun rozaj koloroj
- 3716 voir les choses sous un autre angle
konsideri la aferon laŭ alia angulo
- 3717 voir midi à sa porte
ĉion rigardi tra sia persona vitro^z
- chacun voit midi à sa porte
ĉiu juĝas laŭ sia vidpunkto
- 3718 voir plus loin que le bout de son nez (ne pas)
- il ne voit pas plus loin que le bout de son nez
li vidas nur ĝis la pinto de sia nazo^z
- 3719 voir que du bleu (n'y)
ne rien remarquer : **nenion rimarki**
mentalement : **tute ne kompreni**
- 3720 voir rouge
iĝi sangopensa, furioziĝi
- 3721 voir tout en noir
vidi ĉion nigra, rigardi tra nigraj okulvitroj
- il voit tout en noir
li estas nigrevida
- 3722 voir tout en rose
vidi ĉion rozkolora, vidi ĉion en roza lumo, esti ja en optimisma humoro
- 3723 voir trente sis chandelles
ekvidi tutan stelaron, vidi mil stelojn

- 3724 voir trop grand
sidiĝi sur tro alta selo
- 3725 voix au chapitre (avoir)
havi rajton de voĉo^Z, voĉhavi, esti konsilrajta
- 3726 voix de stentor (une)
stentora voĉo
- 3727 voix du sang (la)
la samsanga amo
- 3728 vol à l'arraché/à la tire (un)
forŝira ŝtelo
- 3729 vol à la roulotte (un)
enveturila ŝtelo
- 3730 vol à main armée (un)
ŝtelo per armita mano
- 3731 vol avec violence/avec voie de fait (un)
ŝtelo kun brutalajoj
- 3732 vol d'oiseau (à)
birdfluge, fluglinie
- 3733 voler de ses propres ailes
kuri de sia propra korpo^Z, fari memhelpe
- 3734 voleur à la tire (un), un pick-pocket
poŝoŝtelisto
- 3735 voleur à l'étalage (un)
magazena ŝtelisto
- 3736 voleur comme une pie
ŝtelema kiel pigo
- 3737 voleur de grand chemin (un)
vojrabisto, latronego, fifriponego
- 3738 volonté/discretion (à)
laŭvole, laŭpláce
- 3739 volonté de fer (une)
fera volo
- 3740 vol par effraction (un)
enrompanta ŝtelo

- 3741 volte-face (faire)
pr. **returniĝi**
fig. : voir : 2942
- 3742 vomir feu et flammes voir : 1490
- 3743 voué à l'échec
destinita al fiasko, nepre fiaskonta
- 3744 vouer aux gémonies
superĵeti (surŝuti) per koto kaj ŝlimo, malŝatigi
- 3745 vouer une haine farouche
malamegi
- 3746 vouloir à tout prix
nepre voli
- 3747 vouloir décrocher la lune
celi maleblaĵojn
- 3748 vouloir en désordre (ne pas)
resti ĉe sia aserto, obstine stariĝi, obstinegi pri sia opinio
- 3749 vouloir en entendre parler (ne pas)
ignori
- 3750 vouloir être dans la peau de qn (ne pas)
- je ne voudrais pas être dans sa peau!
mi ne dezirus esti en lia (ŝia) haŭto!
- 3751 vouloir rentrer sous terre
- il voudrait rentrer sous terre
li volus de honto sin kaŝi sub tero, li deziras pro hontego sinki en la teron
- 3752 vouloir sa part du gâteau
postuli sian profitparton
- 3753 vouloir se mouiller (ne pas)
- il ne veut pas se mouiller!
li ne volas implikiĝi en tio!
- 3754 vouloir tout avaler
- il veut tout avaler
li volas ĉion estri/regi ; lia ambicio estas nesatig-ebla
- 3755 vrac (en)
nepakite, neenpakite, loze

- 3756 vue (à)
dessin : **ekstemporale**^z
lettre de change : **je vido/laŭprezente**
- 3757 vue (avoir en)
antaŭvidi
- 3758 vue de nez (à), fam. : au pifomètre
divenprove, ja proksimume
- 3759 vue d'oeil (à)
okulmezure
- 3760 vu et au su de tout le monde (au)
antaŭ la tuta mondo, ĉiujn informante, - inte
- 3761 yeux (à mes)
en miaj okuloj, laŭ mia opinio, miaopinie, laŭ mia vidpunkto, miavidpunkte
- 3762 yeux à fleur de tête (des)
okuloj preskaŭ ekster la kapo
- 3763 yeux de braise (des)
ardaj okuloj
- 3764 yeux de gazelle (aux)
gazelokula, mildokula
- 3765 yeux de jais (des)
gagataj okuloj
- 3766 yeux de la foi (avec les)
kredeme reagante, per nura konvinko
- 3767 yeux de lynx (des)
akraj okuloj
- 3768 yeux de merlan frit (faire des)
bovokule fiksrigardi
- 3769 yeux de vache (des)
bovaj okuloj
- 3770 yeux doux (faire les)
fari al iu amajn okulojn, milde okulumi, koketi
- 3771 yeux en bille de loto (faire des)
rigardi per elstaraj okuloj
- 3772 yeux en face des trous (avoir les)
atenteme observadi

- 3773 yeux fermés (les)
kun fermitaj okuloj, kun blinda konfido
- 3774 yeux que pour pleurer (n'avoir d')
- il n'a d'yeux que pour pleurer
restas al li nur priplorado
- 3775 yeux que pour qn (n'avoir d')
rigardi nur iun
- 3776 zéro (les avoir à)
perdi ĉian kuraĝon, timegi
- 3777 zouave (faire le)
malserioze konduti

